Coordonator: Cecilia Caragea
SGR: Tite! Folea
Secretar de redacţie: Anne-Marie Moise
Redactor; foana Popescu Tehnoredactor:
Rodica lordache Grafică şi coperta i: Titel
Folea

Director Marketing: Georgeta Moidovan
Director Difuzare: Tatiana Stăncuiescu
PR Manager: Cecilia Caragea

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
SECRIERIU, VERA Madrid/Vera Secrieriu
Bucureşti: Editura cartea de buzunar
ISBN 973-705-049-5 913(460 Madrid)(036)

Editura cartea de buzunar
Str. Tokio, nr. 1, Sector l, Bucureşti
C.P. 135-O.P. 13
Tel.: 230.20.53, 230.20.52
Fax: 230.20.53
Mobil: 0744.379.859
E-mail: office@cdb.ro
www.carieadebuzunar.ro; www.cdb.ro

Difuzare: Editura Cartea de Buzunar
C.P. 135-O.P. 13, Bucureşti
Tel./Fax: 230.20.53 E-mail:
difuzare@cdb.ro Librăria NOI
Tel./Fax: 222.89.84
E-mail: depozit@librarianoi.ro
NDC Grup 2000 SRL
Tel.: 205.72.00 Fax:
205.72.20 E-mail:
office@ndc.ro Tipar:
CoPrint
Tel.: 490.82.41 Fax:
490.82.43 E-mail:
vanzari@imp,ro Editura
PUNCT
Tel.: 211.58.04, 212.03.47
Fax: 212.03.40 E-mail:
paideia@fx.ro

CUVÂNT ÎNAINTE

Nu e deloc simplu să cunoşti un oraş. Poţi să-1 iubeşti, pe el şi pe oamenii săi, să-1 simţi cum palpită de viaţă în fiecare secundă. Madridul este unul dintre acele oraşe pe care le simţi plenar, m care te amesteci cu şuvoiul de oameni care îl străbate în fiecare zi reuşind totodată să te regăseşti. Datorită acestei aglomeraţii de suflete, nu vă veţi simţi stingher, încercând să-I cunoaşteţi aşa cum este el.

Fie că sunteţi turist, fie că mergeţi la studii Ia Madrid sau că veţi pleca acolo pentru o perioadă mai îndelungată, luaţi cu dumneavoastră acest ghid al oraşului. Veţi putea să-1 cunoşteţi mai uşor, veţi afla ce trebuie să vizitaţi neapărat, va veţi familiariza cu delicioasa bucătărie spaniolă (în acest ghid există şi un mic dicţionar gastronomic, care vă va fi de mare ajutor la restaurant) şi veţi putea face o incursiune imaginară, pentru început, în sângeroasa lume a coridei de la Ringul Las Ventas.

Traseele turistice pe care vi Ie propun sunt folosite de toţi ghizii europeni datorită obiectivelor culturale de calitate, „Madridul clasic", „Madridul baroc", „Madridul regal", „Madridul tradiţional" - iată câteva dintre traseele concepute pentru un public avizat. Majoritatea agenţiilor de turism prezintă, în plus, oferte şi pentru împrejurimile oraşului. Din acest ghid puteţi afla, de asemenea, informaţii interesante despre istoria Madridului, dar şi despre prezentul acestui oraş.

înainte de a pleca, pregătiţi-vă să vă îmbogăţiţi sufleteşte. Vă veţi simţi cu totul şi cu totul extraordinar, pentru că spaniolii au un mare respect pentru turiştii lor; ei au învăţat să aprecieze că, prin aceştia, marea lor moştenire culturală şi artistică va dăinui de-a pururi. Prado, Grădinile Sabatini, Palatul Regal, Catedrala Sân Isidro, Caile Alcala, Gran Via... Fiecare petec de pământ din Madrid are o istorie agitată şi plină de semnificaţii. Citind acest ghid, puteţi trăi alături de spanioli zilele de fiesta, după-amiezîle de coridă şi nopţile de flamenco.

Când ajungeţi la Madrid veţi fi, astfel, pregătiţi să vă confruntaţi cu un oraş multi-cultural şi multi-etnic, pentru că aici trăiesc nu numai madrileni get-beget, ci şi o mulţime de spanioli veniţi din toate colţurile ţării, atraşi de potenţialul economic al capitalei, în plus, la Madrid veţi întâlni mulţi emigranţi, sosiţi fie din statele Europei de Est, fie din ţările fatino-americane, în căutarea originilor lor hispanice sau, pur şi simplu, pentru o viaţă mai bună. Mulţi români locuiesc sau lucrează aici, aşa că nu vă va fi de mirare dacă veţi

auzi, pe stradă sau în autobuz, vorbindu-se limba de acasă. Oraş generos cu turiştii şi cu locuitorii săi, Madridul oferă fiecăruia ceva pe sufletul său.

Străzile sale şi marile bulevarde se ramifică precum nişte raze de soare. Pe fiecare dintre acestea veţi avea muite lucruri de vizitat, pentru că oraşul abundă în ceea ce agenţiile de turism numesc atracţii turistice.

Trăieşti plenar fiecare clipă pe care o petreci aici, de la răsăritul duios al soarelui, pe care-1 vezi ridicându-se pe zidurile străvechi ale turnurilor de apărare, până la momentul senin al apusului, care doar aparent indică sfârşitul zilei. Pentru că noaptea, la Madrid, este o petrecere continuă, mai ales în nopţile din week-end, perioade în care viaţa de noapte explodează, pur şi simplu. Madridul este un oraş pe care trebuie să-1 descoperiţi zi şi noapte, pentru că vă provoacă, în fiecare clipă, Ia o nouă aventură.

înainte de a porni la lectura acestui ghid, trebuie să ştiţi că, indiferent cât de exactă s-a vrut descrierea obiectivelor turistice, a marilor muzee, a grădinilor publice din Madrid, realitatea este cu totul alta. Nu fiţi surprinşi, ceea ce autorul cărţii a vrut să spună nu poate fi comparat, ca expresivitate, cu impresiile personale ale fiecăruia dintre vizitatorii acestora. Senzaţiile cu greu pot fi exprimate în cuvinte şi, sunt convinsă că, ajungând Ia Madrid îmi veţi da dreptate. Veţi străbate, ca şi mine, oraşul cu ochii larg deschişi, căutând să vă imprimaţi pe retină tot ceea ce vedeţi şi în suflet tot ceea ce simţiţi.

Cartea aceasta este doar uşa care vi se deschide spre o călătorie cu totul şi cu totul magică. Veţi găsi dincolo de porţile sale un oraş cosmopolit, aglomerat, poate chiar obositor şi, cu toate acestea, minunat.

Turiştii sunt răsfăţaţi la Madrid. Indiferent câte parale au în buzunar, localnicii spanioli se poartă extrem de frumos cu aceia care Ie vizitează oraşul. Sunt prietenoşi, dornici să-ţi explice cu detalii orice nelămurire ai avea. In magazine, pe stradă, în autobuz, veţi găsi întotdeauna pe cineva gata să vă scoată din impas, dacă aţi nimerit într-o încurcătură. In plus, aici, poliţiştii din oraş, care la orice oră din zi sau din noapte se află la datorie, sunt dispuşi chiar să facă pe ghizii pentru turiştii dezorientaţi.

Indiferent din ce categorie faceţi parte - a celor care merg în Spania să lucreze, să înveţe sau să se distreze -veţi pleca de la Madrid mai bogaţi. Averea pe care o veţi lua Ia plecare va fi chiar o parte din inima oraşului, căruia, cu siguranţă, îi veţi promite că vă veţi reîntoarce să-1 vedeţi.

MAREA PREGĂTIRE

Mă gândesc de aproape şase luni doar la călătoria asta, Vacanţa de vara trecută, petrecută pe litoralul românesc, n-a făcut decât să mă obosească, încă din septembrie, anul trecut, mi-am propus să economisesc 50 de euro pe lună din salariu, pentru concediu. Şi n-aş putea spune că n-am făcut sacrificii pentru asta. Amica mea făcea aşa în fiecare an, iar vara pleca din ţară cel puţin două săptămâni, în fine, n-am respectat chiar cu stricteţe planul meu de economisire a banilor, dar am acum la dispoziţie o sumă frumuşică de cheltuit în vacanţă. Dacă mai pun la socoteală şi banii pe care mi i-au promis ai mei, aş zice că stau chiar bine.

Singura problemă: nu mi-am ales bine partenerul de drum. Tocmai m-a anunţat că nu mai poate veni cu mine în vacanţă. Ar fi trebuit să fie ghidul meu de călătorie... îmi trec prin minte tot felul de gânduri. Pe primul - că nu mai plec nici eu - îl alung cu o fluturare de mână. Dacă el a renunţat, ce vină am eu? De ce să sufăr din cauza asta? Voi pleca! Preţ de câteva minute îmi imaginez cum voi descinde în Piaza Mayor, îmbrăcată ca o turistă modernă, cu ochelari de soare şi aparat de fotografiat atârnat de gât. O să mă răsfăţ cum pot mai bine şi, în pîus, n-o să-mi facă nimeni program. Dar dacă nu mă descurc? Dacă mă rătăcesc în aeroport şi nici un taximetrist n-o să mă înţeleagă? Dacă o să ajung să cutreier noaptea pe străzi, în căutarea hotelului? Hotel? Da, am zis hote!! Nici măcar n-am început să caut ofertele de cazare şi mă şi gândesc că m-am rătăcit... N-are sens să-mi irosesc timpul cu lucrurile astea mărunte, O să mă descurc şi cu asta basta. N-am decât să-mi fac un plan de bătaie, pe care să-1 respect cu stricteţe, îmi promit să nu mă mai gândesc la fraierul de G. în fond, el n-are decât de pierdut, în timp ce eu voi fi eroina unei călătorii pe care o visez de mai bine de un an de zile...

Am fost astăzi la patru agenţii de turism. Operatoarele sunt foarte amabile şi mi-au dat o mulţime de informaţii despre Spania. Probabil că au fost acolo, în interes de serviciu. Mi-ar fi plăcut să mă plimb şi eu aşa, prin lume, doar ca să fac recomandări turistice...

Dar cu toate că sunt foarte pricepute în ceea ce fac şi ştiu multe lucruri despre Madrid, ofertele lor mi s-au părut prea scumpe pentru mine. Ideea de circuit mă cam sperie. Nu cred că aş fi în stare să mă plimb din două în două zile cu bagajele în spinare de la un hotel la altul. E drept că aş putea să văd mult mai multe „atracţii" (aşa sunt numite obiectivele de interes

turistic), dar cred că nu fni-aş aminti mare lucru după o vizită în goană prin Muzeui Prado. Mai bine o iau aşa, „bătrâneşte", Ia drum, „investind" cel puţin o jumătate de zi pentru fiecare locaţie. In fond, cred că m-aş descurca şi fără să merg într-o călătorie organizată. Dacă sunt de capul meu, îmi organizez timpul cum vreau, nu?

Pentru a vă face o imagine cât mai clară despre pachetul de oferte pe care vi le pot pune la dispoziţie operatorii din agenţiile de turism, iată, în continuare, cu titlu informativ, câteva dintre acestea:

Excursie externă, de tip circuit, cu destinaţia SPANIA-MADRID
Preţ: 645 euro/persoani. Durata; 15 zile. Transport: autocar. Cazare: hotel *. Masă inclusă; demipensiune. Servicii incluse: transport cu autocar clasificat "* pentru transport internaţional; 2 nopţi cazare la hotel", cu demipensiune în Madrid si Valencia; 5 nopţi cazare la hotel **, cu pensiune completă în Lloret de Mar; 4 nopţi de cazare cu mic dejun, în tranzit, respectiv Italia, Franţa. Plecarea şi sosirea se fac din/în Bucureşti, intr-un loc stabilit de agenţia de turism. Grup minim: 20 de persoane. Termen limită de înscriere: 7 zile înainte de plecare.** ***Clasic Turism - Adresa: Aleea Alexandru Moruzzi, nr, 9, Sector 1, Bucureşti; tel: 321.26.08, fax: 321.26.08; site: www.users.pcnet.ro/clasicturism.***
Madrid&Castille - Excursie externă, de tip circuit, cu destinaţia SPANIA - MADRID. Preţ: 265 USD/persoană. Durata: 5 zile, Transport: avion. Cazare: hotel **. Masă inclusă: mic dejun. Descriere traseu; Se vizitează Madrid, Salamanca, Caceres si Merida. Servicii incluse:**

Marea ***pregătire***

cazare cu mic dejun. Nu este inclus transporţi - aproximativ 350 euro/persoană. ***Virgin Tours - Adresa: Caiea Victoriei, nr. 1-5,*** **Sector** ***1, Bucureşti; iei: 315.99.07, 315.99.17, fax: 313.80.38, site: www. virgintours.ro.***

Panoramic Madrid&Toledo - Excursie externă de *.**

Cazare; Hotel Tryp Rex * - 3 nopţi în camera dublă, mic dejun zilnic. Tur panoramic Madrid Excursie de o jumătate de zi la Toledo. Transport: avion pe ruta Bucureşti - Madrid ş retur. Transfer aeroport - hotel - aeroport. '. Preţ: 584 euro/persoană în cameră dublă; > supliment camera single: 116 euro.**

'

(în lunile iulie şi august există o reducere \ de 30 de euro). j

Tarifele sunt valabile pentru minim ,

;

2 persoane. Tariful include bilet de avion cu compania Ta rom, în limita locurilor disponibili şi nu include taxele de aeroport {cea 32 euro) Obligatoriu week-end inclus. ***CMB Travel - Adresa: B-dul Nicoiae Bălcescu nr. 20, Sector 1, Bucureşti; tel: 210.52.44,210.54.64, site: wvfw.cmbtravel.ro.***

încă mai ezit între avion şi autoca Diferenţa de preţ dintre unul şi celăla este destul de mare. Bineînţeles c pentru bugetul meu ar fi de prefer; autocarul, dar ar însemna să-mi pier aproape trei zile pe drum, iar în prim zi la Madrid să fiu frântă de oboseai Mă mai gândesc... Din nou îmi pai rău că n-am cu cine să mă consu: Prietenul meu urmează să primeasc un mare proiect la agenţia de public ţaţe la care lucrează. Pentru asta renunţat la vacanţa în Spania. Hmn sper să fie numai asta...

Să revin, însă, la ale mele. Mai îxistă varianta cu trenul, dar e aproape ia fel de scump ca şi avionul şi, în plus, iu ştii cu cine ţt-e dat să călătoreşti în :ompartiment. în plus, la graniţa cu Jngaria trenul staţionează câteva ceasuri bune. Vameşii maghiari sunt barte suspicioşi când e vorba de •omâni, mereu le e teamă să nu treacă vreunul fără acte în regulă. Pică şi varianta cu trenul. Rămâne avionul; rebuie să merg neapărat să văd cât :ostă biletele.

ransportul cu avionul ***Zuro-Time Bucureşti - Adresa: 3-dul*** **G/J.** ***Magheru nr. 35, et. 3, ap, 31, Sector 1, Bucureşti; tel: 311.13.21; 311.31.72; 313.73.36, fax: 307.91.33.***

arife dus-întors:

valabilitate paisprezece zile: 295 USD;
valabilitate o lună: 380 USD;
valabilitate trei luni: 395 USD;
valabilitate şase luni: 490 USD;
valabilitate un an: 690 USD.

ilet dus: 290 USD.

'e relaţia Bucureşti - Madrid, zborurile se fectuează pe cursele companiei TAROM.

'ransportul cu autocarul ***îurolines România - Adresa: Str. Buzeşti,*** **Jf.** ***44, Sector 1, Bucureşti; tel.: 230.36.61, '30.51.32; site: www.eurolines.ro*** **arife: bilet dus -100 euro; bilet dus-întors -79 euro. Se pleacă în zilele de: luni, marţi, joi, ineri, sâmbătă, de la sediul agenţiei. Jurata călătoriei: 46 ore. Se fac reduceri ufastanţiale pentru copii, tineri, pensionari şi rupuri organizate.**

W Travel Internaţional - Adresa: Str. Visarion, r. 13, ap. 2, Sector 1, Bucureşti, el: 212.56.54, fax: 212.53.41. ' **ret: 214 euro. Durata călătoriei: 52 de ore. ondiţii: transport dus-întors.**

Descriere: cursă non-stop Bucureşti - Barcelona - Vaiencia - Madrid,
Plecări: marţi, joia şi sâmbăta, dm Bucureşti, de la Ateneul Român, la 03.45. Sosire la Madrid la 07.30, în a treia zi.
Biletele au valabilitate 6 luni. Se fac reduceri de 10% pentru persoane sub 26 de ani şi peste 60 de ani şi de peste 50% pentru copii sub 12 am.

E chiar bine. După ce am căutat pe Internet mai multe variante de cazare, am găsit nişte oferte care mi se par convenabile. Am pus pe hârtie hotelurile care mi s-au părut a fi situate mai în centrul oraşului. Pentru mine, cele de două stele sunt potrivite. N-am nevoie de mare lux, asta pentru că n-am de gând să-mi petrec vacanţa în camera de hotel. E suficient să fie curată, să n-am tărăboi noaptea de la vreo discotecă şi să fie într-o zonă liniştită. Tot uitându-mă pe Internet, mă gândesc cât de folosite sunt cărţile de credit afară. Aproape toate hotelurile fac rezervări on-Jine. Nu ştiu de ce, dar parcă mi-e teamă să dau numărul de cont al creditcard-ului meu. Am auzit atâtea poveşti despre hackeri! O parte din banii mei de drum vor sta, e adevărat, pe cărţi de credit, iar cealaltă parte vor fi bani lichizi. Mâine dimineaţă o să fac rezervarea telefonică Ia hotel. Sper să mă înţeleg cu recepţionera şi să nu fie reticentă din cauza cetăţeniei mele române.

Pentru cei care nu au avut ocazia să caute până acum informaţii pe Internet, vă pun la dispoziţie câteva date care să vă ajute în

alegerea unei camere de hotel plăcute şi convenabile ca preţ:
Hotel Petit Palacelondreş, situat pe Şir. Galdo, nr. 2, este o *clădire* încântâtoare,_ aflată chiar în inima oraşului, în zona istorică. Aflat doar câţiva metri de Puerta del Sol şi Grand Viajocul este excelent pentru turismul cultural.
Camera single: 96 euro/persoană/noapte. Mic dejun inclus. Se poate obţine o mică reducere dacă faceţi o rezervare pe Internet (cea 10%).
Hotel Ram'on de la Cruz. aflat pe Don Ramon de la Cruz, nr. 94, oferă turiştilor săi acces la Internet şi fax. Aflat în zona culturală a oraşului, hotelul este, în acelaşi timp, bine situat în ceea ce priveşte reţeaua de transport - se află lângă o staţie centrală a metroului madrilen, unul dintre cele mai eficiente din lume si într-un punct nodal al transportului terestru.
Camera single: 52 euro/persoană/noapte. Micul dejun nu este inclus.
Hotel Aslurias este situa! la 200 de m distanţă de Puerta del Sol, centrul cultural, comercial şi geografic ai Madridului. Hotelul comunică excelent cu toate punctele de interes ale oraşului. Dispune de 175 de camere cu baie completă, încălzire centrală, TV satelit, telefon.
Camera single: 63 euro/persoană/noapte; camera dublă: 41 euro/persoană/noapte. Micul dejun este inclus. Condiţii: minim *3* nopţi.
Hotei Los Condes. situat aproape de centru (lângă Grand Via), lângă magazine şi obiective turistice, hotelul dispune de 66 de camere dotate cu aer condiţionat, TV, telefon şi seif. Camera single: 84 euro/persoană/noapte; camera dublă: 54 euro/persoană/noapte.
Tip masă; mic dejun. Condiţii: minim 3 nopţi.

Mă întreb dacă am făcut bine alegând hotelul Ramon de la Cruz. Poate ar fi fost mai potrivită o pensiune. Aveam şi cina asigurată. Dar cred că e mai indicat sa mă orientez la faţ locului în ceea ce priveşte mâncarea Precis o să aleg o cârciumioară cu *spt* cific spaniol, pe care o s-o frecvente pe toată perioada sejurului. Dimineaţa eu mă mulţumesc cu o cafea, iar l, prânz şi seara îmi propun să merg î cele mai exotice localuri din Madri Fiind o gurmandă, nu mă voi reţin deloc de la bunătăţurile care alcătuies savuroasa bucătărie spaniolă...

Mî-e teamă în permanenţă că a putea uita ceva important. Rezervare Ia hotel e făcută, am primit şi confn marea prin fax. Biletul de avion e pu în portofelul de voiaj (unul mare, c multe buzunarele, pentru tot felul d hârtiuţe şi adrese). Paşaportul e î: ordine, I-am verificat chiar acum câtev zile. Asigurarea medicală am primit- deja (chiar mă aşteptam să mă cost mai mult!). La plecarea din România turiştii trebuie să încheie o poliţă d asigurare de sănătate care acoper anumite boli/accidente. Pentru fiecar ţară este indicată corespondenta fir mei româneşti de asigurare. La rându său, firma străină are aranjamente c anumite clinici din ţara de destinaţi în care se acordă asistenţă medicală Rână în prezent, în Spania nu au fos semnalate cazuri de nerespectare acestor reguli, cetăţenii români fii trataţi corespunzător în clinicile sa spitalele spaniole. Mi-am notat pe Bucată de hârtie până şi recomandările acute de Ministerul Afacerilor Externe centru turişti. Bifez, în gând, fiecare dintre rubrici. Sunt în regulă cu toate, dar mai verific o dată, ca să fiu sigură.

aţă cum sună textul care este pus la *dispoziţia* cetăţenilor români de către aceste instituţii ale statului:
.a trecerea frontierei, cetăţeanul român trebuie să prezinte:
permisul de conducere {dacă circulă cu un autovehicul); paşaportul (de tip nou sau vechi) a cărui valabilitate trebuie să nu expire în următoarele 6 luni (durate maximă de sejur în spaţiul Schengen);
- asigurarea medicala, care trebuie să acopere durata declarată a sejurului;
biletul de călătorie dus-întors (avion, tren, curse regulate auto);
o sumă minimă în valută: 50 de euro echivalentul în lei) pentru statele din U.E şi iile ţari pentru care nu este necesară viza de ntrare, pentru fiecare zi de şedere, dar minimum pentru 5 zile. Dovada obţinerii sumei de bani necesare se poate face prin prezentarea sumei de bani la vedere; cecuri de călătorie; cărţi de credit cu extrasul de cont jentru acestea, antedatat cu cel mult două zile naintea prezentării în Punctul de Trecere a Frontierei; prezentarea voucherului, în cazul grupurilor organizate; scrisoare de garanţie sau angajament de sponsorizare (autentificate, conform legii sfatului de destinaţie); garanţie din partea unei bănci sau ordine de plată valabile.
Turiştii pot introduce în Spania suma de i.OOO de euro, fără să declare banii la vamă. Orice depăşire a acestei sume trebuie, însă, declarată la sosire. La plecarea din Spania uriştii nu pot avea mai mult de 6,000 de euro fiind?81' echivafentlj' in orice mor edă) fără să-f Jdeciate şi să anunţe provenienţa lor, 'entru a fi la curent cu rata de schimb, puteţi consulta ziarele sau informaţiile

t// / m

oferite de băncile comerciale. Băncile din Spania lucrează de obicei cu clienţii de luni până vineri, între orele 9.00-14.00. Majoritatea cărţilor de credit sunt acceptate în restaurante, hoteluri, benzinării şi magazine. Puteţi folosi, de asemenea, sutele de ATM-uri răspândite peste tot prin ţară.
Atenţie, toate ATM-urile (bancoroaîele) acceptă cârduri al căror cod PIN este format din patru cifre. Verificaţi înainte de plecare daca banca dumneavoastră foloseşte alt sistem de securizare decât cel internaţional.

Mai am două zile şi decolez! Ura!!! Sunt deja în concediu, pot să-mi fac bagajele. Ca să fiu sinceră, mă tot gândesc de câteva zile ce să aleg din şifonierul doldora de haine. Mi-am propus să nu mă încarc cu lucruri inutile. Mai bine fac o listă cu lucrurile de strictă necesitate şi o citesc încă o dată mâine, poate mai tai ceva din ea. Cum clima e temperat-continentală şi temperatura destul de ridicată, prefer să-mi iau câteva rochiţe uşoare şi mai mulţi pantaloni şi tricouri sport. In timp ce mă gândesc Ia bagaje, mă cuprinde un freamăt romantic şi mă imaginez participând la o fiesta. Din peisaj nu lipseşte nici Don Juan... In fond, îmi imaginez că spaniolii sunt toţi nişte cuceritori (America rămâne marele lor triumf în materie!).

Revin, totuşi, la valiza mea cu rotile, pe care am împrumutat-o de Ia o prietenă în vederea apropiatei excursii. Nu „se cade" să te urci în avion cu o gentuţă de fâs. Mai am o singură zi la

dispoziţie. Am aranjat aproape tot, şi simt, totuşi, că am uitat ceva. Tocmai ghidul de conversaţie român-spaniol! (Puteţi să-l alegeţi chiar pe cel publicat de Editura Cartea de Buzunar. Pentru 59.000 lei veţi avea la dispoziţie un mic dicţionar şi un ghid de conversaţie minimal, încape în orice buzunar, aşa că e numai bun de luat în vacanţă). O să-l aşez în geanta de umăr, să-l am la îndemână în aeroport. La fel şi agenda de telefon, în care am numerele utile (al părinţilor, ale amicilor care vor sosi în Spania la o zi în urma mea şi cele ce mă vor ajuta să mă descurc în oraş). Ah, şi mai am ceva la îndemână! Tocmai am dtit acum câteva zile într-un ziar că turiştii români trebuie să-şi ia măsuri de precauţie, în primul rând, faţă de unii dintre concetăţenii lor, aflaţi, de obicei, ilegal în Spania. Mi-am decupat articolul şi I-am pus bine, în geantă. Deşi nu cred că e cazul meu, pentru că nu sunt credulă... In plus, toate amănuntele călătoriei mele sunt deja aranjate, n-o să am nevoie decât de o companie plăcută. Şi, bineînţeles, de agenda de urgenţă pe care mi-am întocmit-o cu grijă încă de acum câteva săptămâni.

Adrese utile:

Ambasada României - Avenida de Alfonso XIII, nr. 157, Madrid; tel; (00 34 91) 350.44.36; 359.78.95; fax: (00 34 91) 345.29.17.

Consulatul General Barcelona - Sân Juan de la Salle, nr. 35 bis, 08027 Barcelona; tel: (00 34 93} 434.11.08; 434.11.39; 418.35.07, fax: (00 34 93) 434.11.09.

Oficiul de Turism - Piaza Mayor, nr. 3, Madrid tel: (00 34 91) 588.16.36, fax: (00 34 91) 366.54.77.

Informatinuristice:

TURESPAN- tel: 900.300.600

Telefonul de urgenţă al Madridului -tel: 112

Poliţia municipală-tel: 092

Salvarea -iei: (00 34 91) 522.22.22

Telefoane de urgenţă pentru anunţarea furtuli cărţii de credit:

American Express - 902.37.56.37

Visa-900.97.44.45

MasterCard/Eurocard - 900.97.12.31

Diners Club-91.547.74.00.

Zbor. Slavă Domnului, am treci uşor peste formalităţile de frontier pentru că e perioada vacanţelor. De-ab acum sunt cu adevărat convinsă că c aproape 350 de euro pe care i-a. plătit pentru avion şi-au meritat deplin destinaţia. Patru ore de confo deplin, în care mă pot pregăti penti marea provocare. Din păcate, noi sunt situaţi aproape de sol, zbura deasupra lor şi nu văd ce se întâmp pe pământ. O stewardesă cu trăsătu fine mă serveşte cu pacheţelul de mâ care. Tocmai bine, azi dimineaţă oricu n-am putut să înghit decât o jumăta de pişcot şi cafeaua pe care mi-a pregătit-o cu ochii pe jumătate închis

„Atenţiune, vă rog! In următoare 10 minute vom ateriza!". E vocea pil tului. Stewardesele sunt apleca asupra unui puşti de vreo 10 ani, ca a început să plângă. „Călătoreş singur, merge în vacanţă la rude", mi spus una dintre ele, văzând probai iutra mea mirată. Ca şi mine, mi-am îs în gând, cu diferenţa că am vreo 4 ani mai mult decât el, motiv pentru ire nu-mi permit să lăcrimez de faţă 4 toată lumea, deşi motive am uficiente. Am un nod în stomac. Mi-e ă că n-am să mă descurc. Dar acă prichindelul ăla o să reuşească, u de ce nu aş putea?

La aterizare, o forfotă inimagi-abilă mă transformă într-un pion ngrenat într-un mare utilaj. Un aero-ort cosmopolit, cu zeci de indica-3are explicite, cu vreo zece birouri de iformaţii şi mulţi funcţionari amabili are se oferă să te ajute cu orice ai evoie. Cu geanta pe umăr şi ghidul e conversaţie într-o mână reuşesc să m descurc excelent Ia vamă. Practic, j nu prea exist, doar actele şi baga-le mele. Ca pe bandă rulantă, ajung linia de bagaje şi îmi descopăr fru-ioasa valiză de voiaj într-un maldăr e alte câteva zeci. Mă opresc o clipă i să mă adun înainte de marea con-untare cu oraşul.

Tocmai bine, ca să-l văd trecând pe ngă mine pe puştiul din avion, conjurat de doi adulţi şi vreo trei >pii, povestind plin de vervă cât de ne s-a descurcat el în timpul ilătoriei. Cum pe mine nu mă teaptă nimeni căruia să-i spun ce irajoasă am fost, trag aer în piept şi uşesc să ies din aeroport pe poarta

care duce spre staţia de taximetre. Chiar dacă plătesc mai mult decât la autobuz, e o soluţie ideală pentru mine. Trăgând valiza uriaşă în urmă-mi, ajung, în fine, lângă un taximetrist cu mustaţa stufoasă, cam Ia vreo 50 de ani. N-am nevoie, din fericire, de ghidul de conversaţie, omul ştie engleză şi reuşesc să-i explic că sunt pentru prima oară la Madrid şi că mi-aş dori să ajung Ia hotel Mă îmbarcă şi demarează în viteză. Aeroportul se află cam la 15 km de oraş, tocmai de aceea şi tariful amicului meu taximetrist e cam piperat. Apuc să văd, în fugă, un oraş plin de maşini moderne, contrastând într-un chip ciudat cu clădirile pe care mi Ie arată ghidul meu. Şoferul îmi arată câte ceva din Madrid... Amabil din partea lui că face asta, deşi nu intră în atribuţiile lui de şofer. Dar îşi ia singur răsplata, făcând, fără să mă anunţe, un ocol de vreo şase kilometri pe care-1 voi plăti fără să crâcnesc, Ia destinaţie. Nu-i nimic, asta să fie paguba mea la Madrid...

Transferul aeroport - hotel: Autobuzul circula din 15 în 15 minute, între 4.45 am -1.30 am şi ajunge până la Piaza de Colon, Staţia se află la terminalul de sosiri internaţionale. Costul unei călătorii este 2.50 euro. Avantaje; este un serviciu ieftin şi rapid. Traseul include opriri la staţiile de metrou. Dezavantaje: oferă puţin spaţiu pentru bagajele mari; odată ajuns la Colon, trebuie să iei un taxi sau metroul până la hotel.

Metroul - trenurile pleacă din 5 în 5 minute, în intervalul 6,00 am - 2.00 am, de la capătul Jerminalului T2.0 călătorie costă 1.10 euro, iar o cartelă pentru 10 călătorii - 5.20 euro. Avantaje: e un serviciu de transport ieftin, rapid si are o reţea de dezvoltare în întreg perimetrul Madridului. Taxiul - este cea mai convenabilă opţiune, îl puteţi lua de la capătul oricărui terminal, dar în nici un caz nu acceptaţi ofertele pe care vi le fac şoferii în interiorul aeroportului. Aceştia sunt şoferi neprofesionişti, iar călătoria vă va costa triplu. Având în vedere că Aeroportul Barajas se află la aproximativ 15 km de centrul Madridului, un tarif normal se va situa, în funcţie de trafic, la aproximativ 20 de euro. Bacşişul pentru o cursă cu taxiul este de 10% din valoarea totală a tarifului.

Reuşesc să mă fac înţeleasă şi de recepţionară. E o femeie tânără, vorbăreaţă şi tare amabilă. Tocmai când mă pregăteam să-i arăt confirmarea pe care hotelul mi-o trimisese în urma rezervării mele, ea îmi găseşte numele în calculator. Mă îndepărtez de recepţie şi mă aşez puţin pe unul dintre fotolii. Răsuflu uşurată, totul e în ordine. Cheia, valiza pe care valetul mi-o urcă la etajul 4, camera 38.

E o cameră drăguţă, un single mobilat cochet, foarte curat şi aşezat cu faţa la răsărit. La confortul ăsta probabil că n-aş fi găsit ceva mai ieftin, oricât m-aş fi străduit. 52 de euro pe noapte e o sumă destul de mare pentru mine, dar măcar mă consolez cu ideea că am o cameră, la acest hotel de 2 stele, cam la fel cum sunt camerele la hotelurile de trei-patru stele ; România.

Cum nu sunt obişnuită să dor: prea mult dimineaţa, iau aşezar< camerei spre răsărit ca pe un avantî Soarele mă va trezi la timp pentru câştiga cât mai mult din zi penti plimbări. Sunt doar şapte zile şi at de multe lucruri de văzut. Chiar n-a nici un regret pentru faptul că I-a abandonat pe G., cu proiectele lui c publicitate cu tot. In fond, el nJ abandonat pe mine şi vacanţa noast] în Spania. Sunt în Madrid şi anotimp! e ideal pentru a-1 vizita.

Primăvara este anotimpul ideal pentru a vizita regiunea centrală a Spaniei - Castilia, (Andalusia, coasta mediteraneană şi insulele' Baleare. Climatul este în general favorabil, plouă doar ocazional. Vara este anotimpul potrivit pentru a vizita regiunea de nord a Spaniei, în special pentru sejururi în staţiunile dintre Hondarribia şi graniţa franco-spaniolă. Toamna este, probabil, cel mai indicat sezon pentru a vizita întreaga ţară. Climatul este excelent, cu zile călduroase şi un minunat cer albastru.
Iarna este timpu! pentru a vizita zona mediteraneeană, de-a Eungul Costa de! Soi. Munţii oferă condiţii excelente pentru sporturile de iarnă.

Obţinerea Madrid Card-uiui

Pentru că nu ştiu prea mul lucruri despre Madrid am decis primul meu drum să fie în Pic Mayor, sediul central al Oficiului Turism din Madrid. De aici îmi

npăra şi Tourist Cârd, cu ajutorul uia pot „salva" destul de mulţi euro n reţeaua de turism organizat a miei. Ajunsă aici, mă decid să aban-z planurile mele de aventurieră itară şi să mă supun regulilor turis-flui oarecum industrial, dar mult mai tructiv şi, iată, mai ieftin decât cre-im. încă de la intrare mă întâmpină afiş cât se poate de la obiect: „Când itezi Madridul, nu uita să cumperi ui cârd pentru turişti." Ceea ce voi s şi eu.

Dacă veţi cumpăra Madrid Cârd, i primi gratuit un mic ghid, care lude informaţii despre muzeele şi aţiile asociate acestui proiect. idul conţine o descriere scurtă a dridului, adrese utile, numere de efon şi, acolo unde este cazul, infor-ţii despre eventuale discount-uri. itru a beneficia de reducerile oferite cârd în muzee, palate, monumente, ;azine, utilizatorul trebuie să pre-te cârdul şi, dacă este necesar, letul care apare pe cârd în dreptul tituţiei respective.

oferăcardul:

rare gratuită la 40 dintre principalele muzee Madrid şi din zonele limitrofe (expoziţiile sorare nu sunt incluse în preţul cârdului; ele fi plătite separat);

osirea mijloacelor de transport în comun; - ibilitatea de a folosi serviciul special - turul lutobuz Madrid Vision • ori de câte ori doriţi o singură zi;

tur al „Madridului baroc" (numai duminica);

- reduceri considerabile în magazine, restaurante, la spectacole şi în centrele de distracţii pentru adulţi şi copii.

Atenţie, asiguraţi-vă, înainte de a porni la drum, că muzeul sau spaţiul pe care doriţi să-l vizitaţi nu este închis, din diverse motive. Cu Madrid Cârd puteţi, de asemenea, obţine un ghid al informaţiilor despre muzee şi locaţii asociate programului şi o hartă a oraşului. Tipuri de oferte:

Puteţi cumpăra una dintre cele trei oferte - cu durată de o zi, două sau trei. Cârdul este activat de îndată ce f-aţî introdus pentru prima dată în oricare dintre terminalele electronice de validare aflate în Programul Madrid Cârd.

Cârdul este personal şi netransmi-sibil. Utilizatorii îşi pot scrie numele şi data (ora) când au început utilizarea cârdului pe spatele acestuia.

Nu uitaţi să luaţi cu dumneavoastră cârdul şi ghidul său de utilizare oriunde mergeţi în Madrid. Nu se ştie când veţi avea nevoie de el. Reducerile se aplică pentru metodele obişnuite de plată (cash, credit cârd sau cecuri de călătorie), dar nu pot fi cumulate cu alte oferte, în cazul în care au pro-priile reduceri de preţuri, magazinele nu sunt obligate să facă un extra-discount.

Costuri:

- cârdul pentru o zi - 28 de euro;

- cârdul pentru 2 zile - 42 de euro. Se face un discount de 4 euro dacă îl cumpăraţi on-line:

- cârdul pentru 3 zile - 55 de euro. Se face un discount de 5 euro dacă îl cumpăraţi on-line.

Puteţi opta pentru următoarele variante pentru a intra în posesia cârdului Madrid:

- cumpărându-l on-line, de pe s iţe-u l *www.madfidcard.* corn;

- cumpărându-l prin telefon, sunând la numărul + 3491.71304.44;
- cumpărându-l din Madrid, de la oficiile de informare turistică sau agenţiile de voiaj.

Cel mai simplu este să cumpăraţi cârdul on-lme. Este suficient să răspundeţi ia următoarele trei întrebări:

Ce fel de tip de cârd doriţi şi pentru ce durată?
Doriţi să vă fie trimis acasă sau îl iuaţi când ajungeţi în Madrid?
Care este numărul de cârd bancar cu care veţi plăti pentru Madrid Cârd?

Ca să cumpăraţi cârdul prin telefon trebuie să urmaţi instrucţiunile operatoarei şi să precizaţi dacă veţi plăti prin carte de credit sau de debit

Ca să cumpăraţi cârdul chiar din Madrid este suficient să mergeţi la una dintre următoarele locaţii:

- Oficiul de Turişti - Piaza Mayor, nr. 3; lei: (91) 588.16,36, lax: (91) 366.54.77;
- Madrid Region Tounst Office, Caile del Ouque de Medinaceli, nr. 2; tel: (91) 429.37.05;
- orice agenţie de turism;
- staţiile de tren (Rente) de ia Atocha şi Chamartin;
- Sol Open Tour, Puerta del Sol, nr. 6;
- în chioşcurile de pe Alcalâ nr. 2, Gran Via, nr. 64, Puerta del Soi, nr. 11, Alcaiâ, nr. 227, Chamartin, Aeroportul Barajas, staţia de autobuz Mendez Âfvara;
- centrul comercial Puerta del Toledo;
- la chioşcurile din faţa Muzeului Prado.

De acum înainte soarta mea de turistă singuratică a fost dată pe mâinile specialiştilor în turism...

Ofertele de trasee care urmează în capitolele următoare sunt propuse de cele mai multe agenţii de turism la

nivel local, pentru că atracţiile t tice sunt grupate precis, pe dist relativ scurte, densitatea inform fiind ideală, chiar şi pentru tu pretenţioşi.

Tururile se organizează pe grupuri de minim 20 de persoane, beneficiază de ghid. Oferta este acest moment, valabilă în lim engleză, franceză, spaniolă, germ italiană şi japoneză.

Preţul pentru fiecare dintre tr este de 33 de euro/oră, dar nu inc intrările la muzee, care se plătes cu Madrid Cârd, fie cash.

Toate itinerariile pot fi combi în variante diferite sau se pot a doar oferte pe jumătate de tra Primiţi informaţii suplimentar oricare dintre oficiile de tur din Madrid sau la agenţiile local turism.

MADRIDUL MEDIEVAL

Raza Mayor (1) - Palatul Santa Cruz (4)
- Piaza de Sân Miguel (5) - Piaza de
la Vila (6) - Casa de Cisneros (7) -
Turnul Los Lujanes (8) - Bazilica de
Sân Miguel (10) - Biserica Sân
Pedro E! Viejo (12) - Capela Bishop (13)
- Capela Sân Isidro (14) - Biserica
Sân Andres (15) - Piaza Mayor (1)

Vom începe turul nostru de la Piaza Mayor (Piaţa Mayor) (1), care a dobândit acest nume la începutul secolului al XVI-lea. Pentru remodelarea

Piaza de *la* Vitta

Harta traseului

vechii piaţete Arrabal a fost soli) Juan de Herrera, dar reconstn piaţetei nu a început decât în li sub directa îndrumare a arhitect Juan Gomez de Mora, din ort regelui Felipe al III-lea. Inaugun 1620, acesta piaţă rectangulară, pj cu piatră, cu arcade uriaşe, a căj forma de astăzi abia în 1853, dat lui Juan de Villanueva, ultimul arhitect.

juan Gomez de Mora este dintre constructorii important Madridului medieval, învăţăcel alt tectului juan de Herrera, mai tai de Mora reuşeşte să ducă la plinire planurile maestrului său.

Caile Cuidad Bwtrigo...

Piaza de Sân Miguel

Mayor

(laza Mayor (1) este una dintre cele mai mari din îi

)t, cei doi au lucrat multă vreme preună Ia schiţele care urmau a fi rpbate de regele Felipe al III-lea.

în secolul trecut, Piaza Mayor (1) a piaţă agro-alimentară în zilele .ptămânii, iar la sfârşitul acesteia venea scena unor evenimente popu-re: luptele cu tauri, procesiunile reli-oase, execuţiile publice, anunţarea entinţelor (în timpul Inchiziţiei), dar locul unde se desfăşurau festivalurile e teatru şi dans.

Acum, printre arcadele străvechi sim fel de fel de magazine de uveniruri, mici fabricanţi de bijuterii cafenele, taverne şi patiserii, în scare duminică dimineaţa, o piaţă de bîouri se deschide de-a lungul arcade-r, iar în preajma Crăciunului se aşază

aici micii negustori de podoabe şi decoraţiuni pentru bradul de Crăciun.

In prima mea zi Ia Madrid m-a copleşit ideea că aici, în această piaţetă scăldată în soarele încă suportabil al dimineţii, au fost arse pe rug vrăjitoarele Inchiziţiei, că aici s-au desfăşurat sângeroasele coride acum câteva sute de ani, cape aceleaşi pietre cubice care pavoazează şi astăzi piaţa, au călcat, cu secole în urmă soldaţii lui Napoleon devastând, practic, civilizaţia iberică a momentului. Iar acum am ajuns eu şi mă uit uimită de jur împrejur, căutând peste tot semne ale secolelor trecute.

Nu-mi pot explica starea de fericire care mă cuprinde. Oare pentru că mi-am dorit atât de mult să ajung aici

sau pentru că ceea ce locurile îmi spun e cu mult mai presus decât ceea ce îmi închipuiam eu că voi simţi aici.

Cea mai impresionantă clădire din Piaza Mayor (1) este, pentru mine, Real Casa de la Panaderia (Brutăria regală) (2), a cărei faţadă superbă este vopsită în delicate culori pastelate. Numită aşa după destinaţia iniţială, de brutărie, clădirea a fost ridicată la sfârşitul anului 1590, înainte chiar de amenajarea pieţei. Are un design simetric, iar acest lucru îi oferă forţa cu care se impune în planul arhitectonic al zonei. Pentru mine, cel puţin, a fost punctul de greutate al locului, zona în care ochii mi s-au oprit prima oară. Apoi m-am apropiat ca să descopăr splendidele picturi murale, alegorii care au fost recondiţionate cu 13 ani în urmă. Inaugurarea faţadei, aflu de la ghidul nostru, a avut loc în 1992. Deci ştiam eu bine ce ştiam... Casa de la Panaderia (2) a fost una dintre primele brutării ale oraşului Madrid. O construcţie cu patru nivele şi o mansardă joasă, străjuită însă de turnuri impunătoare, care-i oferă grandoarea ce m-a impresionat atât de mult. Mirosul pâinii nu se mai simte, dar, cu puţină imaginaţie, poţi vedea, cu ochii minţii, ucenicii brutari care duc în spinare sacii de făină albă, de-a lungul celor 11 coloane arcuite care alcătuiesc intrarea în Casa de la Panaderia (2). Construcţia a avut, în

timp, mai multe destinaţii. La t moment dat, între anii 1745-1871 a s-a aflat Academia Sân Fernando. ultima decadă a secolului al XlX-Iţ aici a funcţionat Primăria, Bibliote Municipală şi, începând cu secolul XX-lea, Arhivele Municipale. Asta; clădirea adăposteşte dependinţţ Primăriei şi câteva instituţii, precu Centrul Cultural Mesonero. Nu a intrat în interior, dar, se vede du geamuri, camerele sunt înalte şi ţ spaţioase. In orice caz, aspectul s exterior este absolut remarcabil, cu rile sunt atât de graţioase, atât de trasate pe fundalul pastel, iar picti propriu-zisă pare desenată cu cea n fină pensulă din lume. Casa de Panaderîa (2) are, pur şi simplu, o mină care îţi cucereşte imediat reti iar siluetelele desenate simetric faţadă reprezintă scene alegorice pi de mistere.

In cealaltă parte a pieţei se ; Casa de la Carniceria (3). Acea fostă carmangerie aparţine aci Primăriei municipale, care îşi are l birourile principrle. Data exactă a c strucţiei ei nu este cunoscută, dar pare că a fost ridicată după incenc din 1631. Construcţia este similară a Casei de la Panaderîa (2), păstr; aceleaşi caracteristici: soportales, f ticado şi două turnuri angulare, c delimitează părţile laterale. La s şitul secolului al XlX-lea, construcţ trat în posesia Primăriei şi a Casei de jutor a Districtului Hearing. După organizarea municipală din secolul XX-lea aici au fost instalate birourile municipalităţii.

în centrul Pieţei Mayor (1) se află atuia ecvestră a lui Felipe al III-Iea, alizatâ la Florenţa, de sculptorii ita-ni Juan de Bolonia şi Pietro Tăcea în ui 1616, din ordinul Ducelui de orenţa, Cosma de Medicis. Monu-entul îl reprezintă pe regele Felipe al -lea, pe cal, iar modelul sculptorilor Hem a fost o pictură realizată de ntoja de la Cruz. Statuia, extrem de ipozantă şi nu tocmai uşoară (se re că are o greutate de 5 tone) a fost .nsportată de Ia Florenţa Ia Madrid Antonio Guidi, cumnatul sculp-•ului Tăcea, şi a fost aşezată, Ia |:eput, în Casa dej Campo, în faţa ui vechi palat, în 1848, Ia pro-nerea primarului de atunci al asului, regina Isabel a lî-a a ordonat msferul statuii în locaţia actuală şi : ea a aşezat pe piedestalul sculpturii ^nătoarea inscripţie: „Regina Isabel, :ererea consiliului oraşului Madrid, omandat aşezarea pe acest loc a sta- Regelui Felipe al III-Iea, fiu al asului. 1848". De atunci, din acel [raent, statuia ecvestră a lui Felipe III-Iea a devenit imaginea Pieţei iyor (î). Doar două au fost mo-:ntele care au scos-o din circuit, şi nci doar pentru scurt timp. Prima oară, în 1873, atunci când a fost proclamată Republica Federală (moment în care statuia a fost acoperită, până la momentul Restauraţiei lui Alfonso al XH-lea, în 1874). A doua oară, în 1931, când a fost instaurată cea de-a doua republică. Atunci, demonstranţii antimonarhist! erau chiar hotărâţi să o distrugă. Au salvat-o, însă, chiar autorităţile republicane.

Părăsind prin poarta estică Piaza Mayor (1) şi ajungând în Piaza de la Provincia, vom putea admira, în toată splendoarea sa, Palatul Santa Cruz (4), în care se află acum Ministerul Afacerilor Externe. Este o clădire construită iniţial ra sediu al închisorii

Palatul Santa Cruz (4) găzduieşte acum Ministerul Afacerilor Externe

regale, conform proiectului lui Juan Gomez de Mora, între 1629 şi 1643. Am aflat de la ghidul nostru spaniol că în una dintre cele două patio (curţi interioare) ale clădirii a fost aşezată, până la anul 1900, o statuie a lui Cristofor Columb, îmbrăcat în costumul de amiral al Indiilor, sprijinit pe un glob pământesc din piatră şi ţinând în mâna dreaptă steagul Castiliei. In cealaltă patio se afla, simetric, statuia lui Sebastian Elcano, realizată de sculptorul Ricardo Bellver. Atunci când Ministerul Afacerilor Externe a primit drept sediu Palatul Santa Cruz (4), ambele statui au fost date jos. Dacă despre statuia lui Elcano se ştie că a ajuns în oraşul natal al celebrului navigator, Guetaria, despre locul unde se află acum statuia lui Cristofor Columb nu se mai ştie nimic. Nici măcar dacă ea mai există.

Mă gândesc acum, uitându-mă la zidurile Palatului Santa Cruz (4), din nou, la vremurile de demult. La vremurile când era întemniţat, aici, Lope de Vega, unul dintre cei mai prolifici dramaturgi ai Spaniei, care a lăsat în urma sa atâtea piese de teatru. Lope de Vega a ajuns la Palatul Santa Cruz (4) din pricina unei iubiri considerată necorespunzătoare la acea vreme. Tânărul Lope s-a îndrăgostit, fatalmente, de fiica producătorului său de teatru... Dar Elena de Osorio era

căsătorită, întruchipată literar s numele de prea-frumoasa Filis, iub| lui Lope de Vega apare în multe din baladele sale. Conflictul violent furiosul şi, în acelaşi timp, influenţată al fetei 1-a adus pe tânărul scrii mai întâi în închisoare, apoi în exil, Castilia. După trei luni de exil, în Lope de Vega se întoarce la Madrid riscul de a fi trimis la galere. Se în gosteşte de Isabela de Urbina, o tâni dintr-o familie aristrocrată, cu car căsătoreşte puţin mai târziu. Isa moare în primăvara lui 1595, iar L de Vega se recăsătoreşte cu D Juana de Guardo, fiica unui măcel prosper, cu care are doi copii. Viaţa amoroasă s-a împărţit, in timp, înj mai multe femei celebre ale epo Antonia Trillo, Micaela de Luxân (c apare în scrierile sale sub numele Lucinda), Jeronima de Burgos, De Marta de Nevares Santoyo.

Palatul Santa Cruz (4) este cea mai reprezentativă clădire a stilului arhitectonic specific perioadei de dinastie habsburgică. A fost construit în secolul al xVII-lea, având destinaţia strictă de temniţă regală. Aici au i încarceraţi, printre alţii, scriitorul Lope de Vega, dar şi celebrul bandit Luis Candelas. Clădirea este una dintre cele mai reprezentative pentru vechiul Madrid. Din păcate, nu este deschisă pentru public.

Reîntorcându-vă în Piaza Mayor (traversând pe diagonală şi luând Caile Ciudad Rodrigo, spre Piaza

San Miguel (5), puteţi adrr paraturi. Un adevărat spectacol,

nadele de feronerie care reprezintă ificul acestui loc (structura de fier at a fost construită între 1800 şi 0).

E miraculos şi, în acelaşi timp, atât real. Să vizitezi acest loc este o orienta unică. De îndată ce începi e plimbi pe aici ajungi parcă într-o lume, eşti înconjurat nu numai cochetele standuri încărcate cu e tipurile de fructe, legume, carne este, ci de o atmosferă a Spaniei ntice. Nici un turist, oricât de l ar fi, nu se poate abţine să nu e măcar un măr sau nişte struguri.

f de Sân Miguet (5) nu pare să fi fost afectată de trecerea timpului. E „proaspătă" precum iele pe care le găseşti aici de vânzare...

unde localnicii vin zi de zi la

e arată atât de bine, încât îţi e greu hotărăşti, ai gusta parcă de peste :âte ceva. Este o piaţă tipic spa-

cu toate aceste produse aşezate într-o simetrie perfectă, grămezi uriaşe de portocale, ciorchini de banane, struguri vineţii cu bobul mare şi semi-transparent. Nici una dintre fructe -şi, credeţi-mă, m-am uitat cu atenţie -, nu are nici o pată, nici o lovitură, nici o zgârietură. La orele amiezii, pentru un ceas sau două, piaţa se închide. Localnicii ştiu asta, nu vezi picior de de cumpărător în zonă. Atunci năvălesc, la coşurile care se strâng la capetele tarabelor, câţiva copii săraci, ai emigranţilor, probabil, care încarcă, în pungi de hârtie uriaşe, fructele şi legumele „date la o parte" de negustori.

Mă opresc la un stand imens, cu fel de fel de fructe şi îmi cumpăr, *wranjos* (portocale roşii), alune de pădure şi fistic.

c

r

Urmează să merg pe Caile Mayor, până în Piaza de Ia Villa (Piaţa Oraşului) (6). Aici găsesc Casa de la Villa, construită de Juan Gomez de Mora în 1640, Locul găzduia închisoarea oraşului.

Intrând pe Sacramente, vom găsi Casa de Cisneros (7), reconstrucţia unui palat de secol XVI, restaurată la mijlocul secolului al XX-lea. Construită în 1537, pentru nevoile cardinalului Cisneros, fondatorul prestigioasei Universităţi Alcalâ de Henares, Casa de Cisneros (7) oferă un exemplu de arhitectură în stil plateresque, la începutul perioadei renascentiste.

Stilul este numit astfel ca urmare a asemănării sale cu plateria (aurirea), caracterizând decorarea exuberantă specifică Renaşterii italiene, inspirată de structura arhitectonică medievală. Faţada Universităţii din Salamanca este piesa de rezistenţă a acestui stil. Construit de numeroşi arhitecţi anonimi, stilul plataresquea fost complet de-abia în 1533. Specialiştii identifică în acest stil influenţe aţe şcolii de arhitectură franceze de la Loire, dar şi influenţe ale arhitecturii veneţiene.

Reluându-ne drumul spre Piaza Mayor (1), vizităm Palatul şi Turnul Los Lujanes (8), construcţii ce ţin de secolul al XV-lea, în stil mudejar.

Termenul ..mudejar" se referă la musulmanii care au trăit sub regim creştin pe teritoriile islamice ale Peninsulei Iberice, de la cucerirea oraşului Toledo, în secoiul al XI-lea. Termenul este folosit pentru a descrie stilul variat al arhitecturii islamice din Peninsula Iberică şi Lumea Nouă.

Turnul Los Lujanes (8) este cea mai veche construcţie a pieţei, datând de la începutu secolului al XV-lea. Stilul mudejar al turnu şi at celor două portaie este ceea ce a mă rămas din palatul care a fost folosit pentr ţine captiv pe Francis! al Franţei după Bă de la Pavia (Italia), din 1525. Casa a fost renovată în 1910.

Mer gând pe Caile del Codo, întâlni Piaza del Conde de Miranc spatele străzii se văd ruinele unui medieval ce veghea palatele din în jurimi. Ne putem

continua plim pe Caile de Sân Justo, unde se Bazilica de Sân Miguel (10), cons ţie în stil baroc, ce aparţine seco al XVIII-lea.

Bazifics de Sân Miguel (10) a fost constru onoarea Sfântului Juslus, pastorul martir lângă Madrid, în timpul prigoanei religioaî iniţiate de împăratul roman Diocleţian. Mai târziu, în secolul al XVIIi-lea, biserica fost demolată şi mutată într-un spaţiu mai larg, potrivit destinaţiei sale. Piatra de temelie a fost pusă pe data de 20 septembrie 1739, sub auspiciile cardinalului ţinutului Toledo, Luis Antonie de Borbon (fratele regelui Carlos al III-lea).

Un decret regal spânul a inciu cepând cu 28 noiembrie 1984, Ba de Sân Miguel (10) în categoria ir mentelor istorice ale Spaniei, în de a intra în magnifica bazilică ni să nu rămâi împietrit în faţa s didei faţade din piatră şi cărăi Construcţia este convexă, iar p centrală se deschide cu o uriaşă p din lemn care are încrustat medalion, în partea superi

ridul medieval

tiriul lui lisus tânăr. Bazilica e :rbă, pot spune cu mâna pe inimă, n aflat că aici preoţii au un puter-loc în comunitate. Se organizează i de catehism, cursuri de religie, ;uri maritale, comuniuni pentru i, există ore de consfătuiri pentru nţi, pentru adolescenţi, în orice

multe activităţi cu rol social în iul enoriaşilor. Cât timp am stat eu o, am văzut câţiva puşti de 7-8 ani and, împreună cu profesoara lor, la urile de catehism, îmbrăcaţi haios, ăinuţe viu colorate, cu ghiozdanele spate, copiii intrau în magnifica lică veseli şi zglobii. n dreapta Bazilicii de Sân Miguei

se află un pasaj pietonal numit idizo del Panecillo, de unde putem ira superba faţadă a Palatului ubispal (11),

ui Arzobispal de Alcalâ de Henares (11) a construit în anul 1209 (secolul al Xtll-lea) şi iţă un amestec de diferite tendinţe de ectură, mai ales datorită renovărilor pe e-a suferit în diferite epoci. Dar cele mai rtante modificări le-a suportat la sfârşitul ului al XV-lea, atunci când stilul său a fost format în stil gotic. Sala de consiliu a ului poartă amprenta arhitectului Marîinez eras, care a lucrat la ea în anul 1424. actul Alonso de Fonseca a transformat ific palatul în prima parte a secolului al îa, după gustul renascentist al lui o Covarrubias. în anul 1939, un incendiu stator a distrus multe părţi ale clădirii, de a trebuit refăcută. Dar, de această dată, strucţia a fost aidoma stilului arhitectonic esque căruia îi aparţine clădirea.

E timpul pentru prânz. De-abia aştept! In fiecare zi, acest moment, e timpul unor delicii culinare de excepţie, în fiecare zi mi se confirmă faptul că mâncarea spaniolă e cea mai bună din lume. Sau, cel puţin, după gustul meu. Am de ales între Casa Bayton, El Corte Ingles şi Hosteria del estudiante, toate trei aflate în zonă. Aleg Casa Bayton, aflază chiar în Piaza Cervantes, în Alcalâ de Henares. Un restaurant clasic, genul familial. Exteriorul este din tâmplărie vopsită în roşu, cu geamuri mari, acoperite discret de perdeluţe albe. La uşă sunt geamuri cu vitralii şi un panou pe care este afişat meniul zilei. In interior, pereţii zugrăviţi în alb, arcade generose care oferă spaţietate locului, iar mesele sunt acoperite cu feţe cadrilate, în alb şi roşu. Decorat discret, cu mici tablouri cu passe-partout-uri negre sau albe. Mă aşez Ia o masă dintr-un separeu împreună cu un cuplu de polonezi care fac, şi ei, acelaşi traseu astăzi. Ospătarul, un tânăr îmbrăcat în negru şi roşu, se apropie de noi şi ne oferă meniul, îmbrăcat în coperţi roşii, din piele. Aleg meniul nr. 1: *sopa castellana* - o supă specială, cu ouă şi usturoi şi cu crutoane - o minune, nu altceva. Felul doi; salată verde şi *Paletilla de Cordero con Patatas Pobre,* adică fripură de miel la cuptor, cu un sos senzaţional făcut din usturoi, sos vinegreta şi ulei de măsline, cu o

c t

garnitură de cartofi crocanţi. Aflu de la vecinii mei de masă că aceşti cartofi sunt o specialitate care se găteşte numai în Spania şi reuşesc să aflu chiar şi reţeta. Durata de realizare este de o oră, iar ingredientele sunt: patru cartofi mari, un ardei verde, tăiat fâşii, o ceapă, tăiată mare, 1/2 litru de ulei de măsline şi sare. Modul de preparare e simplu; se lasă cartofii într-un vas cu apă, timp de 20 de minute. Se încălzeşte uleiul într-un vas mare, se adaugă cartofii presăraţi cu sare. Se lasă la foc mare, timp de 5 minute, întorcând cartofii, după care se dă focul mic. Se acoperă vasul şi se lasă la prăjit, 10 minute. Se adaugă ardeii şi ceapa; se mai lasă 10 minute. Se verifică, din când în

când, să nu se lipească de vas cartofii. Cartofii sunt gata când au fiert şi au devenit uşor crocanţi. Cu siguranţă am să încerc reţeta la Bucureşti. Până atunci, chelnerul ne serveşte cu vinul casei, alb, sec, care se potriveşte foarte bine după masa copioasă pe care am luat-o. La final, o cafeluţă mică şi suntem din nou gata de drum.

Urmând Caile del Doctor Leta*mendi* şi Calie de Segovia spre Caile del Nuncio, ajungem la Biserica Sân Pedro El Viejo (Biserica Bătrânului Sfânt Petre) (12). Construită în secolul al XV-lea, biserica aduce a turn de secol al XlV-lea, ridicat peste un minaret în formă de moschee.

A

Pe Caile del Principe Anţ ajungem în medievala Piaza de la unde vom întâlni Capela Bishop singurul templu gotic al Madric Altarul şi uşile în stil plataresque piese de mare valoare artistică.

Capela Bishop (13) este una dintre cele ni importante construcţii ale primei jumătăţi secolului a! XVI-lea în Madrid. Are structu gotica şi decoruri plateresque.

Uitându-ne în partea dreaptă, Piaza de los Carros, vom da cu oc Capela Sân Isidro (14), o capod arhitecturală în stil baroc. Acces Capela Sân Isidro (14) se face prin biserică.

Construită în prima jumătate a secolului aftrea XVII-lea de către Pedro Torre, Jose Villarr Juan Lobera, acesta a fost primul loc în c s-au păstrat rămăşiţele Sfântului Isidro. d ce a fost canonizat în 1622. Stilul baroc d construcţiile bisericeşti este cel mai bine reprezentat aici.

Putem vedea şi Piaza de Sân L unde se află Biserica Sân Andres un vechi aşezământ religios med locul unde s-au păstrat ramă pământeşti ale Sfântului Isidro. Bis a fost construită în secolul al XV când a fost adăugată şi Capela Isidro (14).

Sân Isidro este ocrotitorul agricultorilor, fermierilor, ai recoltelor, al satelor, al ţar: al bărbaţilor căsătoriţi, al copiilor morţi şi Madridului. Se pare ca s-a născut în anul în Madrid şi că a fost un mic agricultor d cios. S-a căsătorit cu Măria de la Cabeza. lor a murit la câteva luni. Atunci, cu credi

Aridul medieval

iţa lui Dumnezeu este să nu aibă niciodată i Isidro si soţia fui şi-au trăit restul zilelor eiibai fără a mai avea relaţii de soţ şi soţie, lotărât să muncească împreună, sa se ;e, să facă doar fapte bune. Legenda spune Munci când, într-o dimineaţă, a venîî cineva aşa lui Isidro pentru a-l ruga să ajute la strucţia unei biserici, l-a văzut vorbind cu îrii. De-a lungul vieţii sale harnice şi licioase s-au petrecut mai muite miracole, jupă moarte trupul său a rămas intact, săvârşirii sale din viaţă, 15 mai 1130, este jătoarea cu prilejul căreia se organizează vârâte serbări populare în Madrid. Isidro a fost canonizat în 1622, de către a Gregorio al XV-lea.

De aici, o puteţi lua pe Caile de la o, o stradă unde vechile magazine restaurante evocă în toată splen-aerul bătrânului Madrid. Sunt Bazine cochete, care aparţin, de zeci ani, aceloraşi proprietari. Afaceri de îilie, care reuşesc să se menţină la ndarde ridicate, probabil tocmai orită seriozităţii cu care oamenii ează aici. După câteva minute, Rgeţi în Piaza de Puerto Cerrada, 'e puteţi face o plimbare îndelun-

sau vă puteţi opri pentru ceva p la una dintre tavernele din zonă. S deja după-amiază târziu şi mă dese că e momentul potrivit pentru a de seară. Mă opresc Ia Sobrinos Botin şi iau o *gazpocho,* o supă rece roşii şi piper din Andalusia, care ?eşte să mă ?e răcorească după ziua sitoare pe care am avut-o. FeJul *canalones,* adică paste canneloni, in sos alb cu smântână din belşug;

ca desert - o tartă cu cremă de vanilie şi zmeură, o ca/e con *hulo* (caffe frappe) şi fructe.

Curând se poate porni din nou la drum, trecând pe sub Arco de Cuchilleros (16), care vă aduce înapoi în Piaza Mayor (!)• O plimbare liniştită, în seara răcoroasă acum, pe străduţele umbroase. Mă opresc, la un moment dat, chiar lângă Arco de Cuchilleros (16), la un restaurant cu terasă, cu măsuţe metalice, foarte elegante - Las Cuevas de Luis Candelas se numeşte, unde o muzică ambientală te îmbie parcă să mai zăboveşti uitân-du-te, pur şi simplu, Ia spectacolul străzii. Turiştii, cei mai mulţi dintre ei asiatici, uimiţi de arhitectura arcului, îl fotografiază din toate unghiurile.

E timpul să mă retrag spre hotel, a fost o zi lungă şi mi-am propus ca înainte de a adormi să-mi notez câteva lucruri importante într-un carneţel. Altfel, la cât de multă informaţie primeşte creierul meu zilele acestea, e foarte posibil să nu reţin prea multe după ce ajung acasă, în această seară nu o să ies, prefer să adorm repede, iar mâine dimineaţă să pornesc, din nou, la drum.

MADRIDUL BAROC

Teatre Real (17) - Mănăstirea Encarnacion (18) - Palatui Senatului (19) - Palatul Grimaldi (20) - Mănăstirea Franctscană (22) - Puerta del Sol (23) - Ministerul de Finanţe (25) - Academia de Arte Frumoase Sân Fernando (26) - Biserica Las Calatravas (27) - Biserica Sân Jose (28)

E dimineaţă, foarte devreme. Micul dejun îl iau la restaurantul hotelului. E atât de plăcut să te afunzi într-un fotoliu de răchită şi să guşti din aceste minunate prăjiturele tradiţionale...

Este vorba despre *churros,* gogoşele umplute, care se ser dimineaţa, cu ciocolată caldă, cald. Apoi o cafea. Pornesc spre întâlnirii cu grupul meu şi cu gh nu înainte de a-mi cumpăra un pentru aparatul de fotografiat. Tr, de astăzi este extrem de ofertant, sigură că pozele pe care Ie voi fac fi adevărate fotografii de artă.

Traseul recomandat începe Teatro Real (Teatrul Regal) (17),, struit de regina Isabel a Il-a, refaci inaugurat în 1997, ca sediu al 0| spaniole.

Teatro Real - Adresa: Piaza de Isabel II - Madrid; tel: +34.91.516.06.60,
fax: +34.91.516.06.51
Telefon pentru informaţii: 91.516.06.96

his: zilnic, de marţi până duminică, orele 10.30-13.30.
< biletelor de intrare: adulţi - 3 euro,
între 7 şi 14 ani-1,80 euro;
;jj sub 7 ani - intrare liberă.
de se realizează în grupuri, fără rezervări abile. Sunt admise grupuri de maxim
e. Durata unei vizite este de o oră natale.

lăm despre Teatrul Regal (17) că o acustică excepţională. Clădirea ;a bază unui hexagon neregulat, cu ă faţade principale. Capacitatea la este de 2.000 de spectatori, dis-uiţi în patru aripi. Scena Teatrului al (17) este una dintre cele mai din Europa. Construcţia este ,nifică, are acele holuri principale de impozante, încât simţiţi că v-aţi într-un palat uriaş. In laterale [ta separeuri pentru fumători, câte-pcuri pentru servit cafeaua, cabine, dependinţe. Nu toate spaţiile se (vizita, însă ceea ce am văzut a fost esionant.

[Mături, este Piaza de la Encarna-care face legătura cu Piaza lOriente, unde a fost fondată, în 'Iul XVII-Iea, Mănăstirea Encar-(18), împodobită, în secolul al -lea, de pictorii de la curtea fă. O mare parte din picturile şi 'turile sale religioase au fost reali-chiar mai devreme, în secolul al •tea. Mănăstirea are o colecţie de care se pot vizita, şi un muzeu ahal de o reală valoare artistică.

Mănăstirea Encarnacion - Adresa: Piaza de la Encarnacion, nr. 1 * acces staţia de metrou Opera; tel: 91.547.05.10. Deschis: de miercuri până sâmbătă, între 10.30 si 12.45 şl între 16.00 şi 17.45; duminica-între 11.00 şi 13.30.

Mai jos, pe Caile Encarnacion, Ia dreapta bisericii, este Piaza de Ia Marina Espanola, unde se află Palatul Senatului (19).

Senatul este găzduit, încă de acum aproape 200 de ani, adică după războiul de independenţă, de biserica fondată în secolul al XVI-lea de Măria de Aragon, în Piaza de ia Marina Espanola. Arhitectura clădirii a suferit modificări importante în secolul ai XIX-lea, sub directa îndrumare a marelui arhitect Gonzâlez Velâzquez, un discipol al lui Villanueva. Stilul său este neoclasic. Mai târziu, în 1845, clădirii

Teatrul Regal {15) găzduieşte opera madrilenă

t

î s-a refăculfalada, inttocfucându-se elemente de avangardă pentru acea epocă. Tot atunci s-a construit aici şi o bibliotecă, în 1950, faţada a fost din nou refăcută. La fel s-a întâmplat şi cu interioarele. Cu toate modificările de structură care i s-au adus, spaţiul s-a dovedit insuficient pentru nevoile legiuitorilor spanioli. Astfel că, în 1987, regele Juan Carlos a pus piatra de temelie pentru clădirea care urma să fie noul sediu al Senatului. Tot Majestatea Sa a inaugurat şi noile corpuri, pe 23 septembrie 1991., precum si galeria de arta care expune opere originale, multe dintre ele datând din secolul al XI X-1 ea. Printre pictorii ale căror opere sunt expuse aici ti putem enumera pe Lopez Piquer şi Asterio Mananâs. Aici este prezentată şi o colecţie impresionantă de portrete ale regilor, personalităţilor militare, senatorilor şi oamenilor politici. Şi sculptura este bine reprezentată în Galeria de Artă a Senatului. Putem admira opere de Jose

Gragera, Pablo Gibert şi Jose Piquer. Biblioteca Senatului conţine o colecţie excepţională de articoie de lege din secolele al XIX-!ea şi al XX-lea, o colecţie modernă de cărţi privind munca parlamentară spaniolă şi europeană şi toate publicaţiile oficiale ale Parlamentului Spaniei.

La stânga acestei clădiri este Palatul Grimaldi (20), operă a sculp-torului Sabatini, realizată în 1776. Mergând pe Caile de Torija, vom găsi Convento de las Reparadoras (21), realizată de Ventura Rodriguez în anul 1782, cu ocazia instalării Curţii Inchiziţiei.

Ventura Rodriguez (1717-1785) este primul neoclasic spaniol. Cu multe expresii baroce, stilul său este însă mai exaltat şi mai expresiv decât cel italian. Fiind profesor la Academia de Arte Sân Fernando, Rodriguez a atras asupra sa protestele vehemente ale colegilor arhitecţi

(cu toţii, Sa acea epocă, maeştrii ai bare atunci când a început să-şi modifice ştiţi

Inchiziţia a fost o instanţă torească instituită de Biserica Cal prin decretul papei Gregorio al IX-j anul 1231, în scopul depista reprimării sângeroase a aşa-zişilor tici". Sarcina interogatoriilor, pd ţiibr, torturilor şi arderilor pe rug! preluată de către ordinele călud

serica Romano-Catolică nu a ţat formal la Inchiziţie decât în prin reorganizarea eclesiastică să sub papa Pius al X-lea.

aici, va puteţi continua drumul |le de Torijo, până la Piaza de los Domingo. Apoi, pe Caile îs, unde a trăit scriitorul Ruben în Piaza de las Descalzas găsiţi kirea Frandscană (22), locul în ale Franciscanilor şi

Dominicaniloifcmeile din familia regală făceau

După ce romano-catolicismul consolidat puterea în Evul M) cetăţenii cu vederi liberale, care i aliniau cu dorinţele Bisericii au

giu de câţiva ani pentru a dobândi caţie aleasă. Tot aici se află o bionantă colecţie de artă.

mănăstirea Franciscan^ (Real Mo-

să fie priviţi ca „eretici", ca mân/

io de las Descalzas) (22) - este, o mânăstire-muzeu. Maicile

societăţii. La doi ani după masaţi ereticilor albigenzi, papa Gregori IX-lea publica documentul apos „Excommunicamus" (la 20 1231) prin care anunţa înfîiri unui tribunal supranaţional c judece cazurile de erezie. In papei Gregorio al IX-lea stabil^ obligatorie efectuarea unei ant care să confirme sau să temeinicia acuzaţiei de erf

că nu se văd, dar prezenţa lor ne oriunde în interiorul super- aşezământ religios şi cultural - ina de flori sau de zarzavaturi, ilucirea obiectelor de cult din lintele bisericeşti, în curăţenia care străbat curtea. Doar oca- pentru scurt timp, se aud le unor femei tinere cântând rel igioase de dincolo de ziduri.

Tribunalul a primit numele de ilj ziţie (lat. *inqwsitio* = „cercetai e"j chetă"). Inchiziţia a funcţionat mult în ţările din sudul şi i Europei, în special în Spania, început a judeca pe toţi aceia ca] încercat să răspândească printr dincioşi învăţături aşa-zis false vinţa religiei.

ântul a fost fondat în 1654 de către jde Austria, fiica lui Carlos al V-iea şi a curând, locul favorit de rugăciune şi &re ai tinerelor femei din familia regală prea nobilime.

I secolelor, biserica a primit din 'urţii Regale o imensă avere, constând giuvaerun bisericeşti de mare Sunt aici câteva picturi pe teme semnate Brueghel, Titian şi Rubens, 'tun ale unor artişti spanioli, precum Claudio Coeilo şi Zurfaaran. Există, de asemenea, o minunată colecţie de tapiserie. La fel de interesante sunt şi operele de inspiraţie religioasă realizate de călugăriţele talentate la desen care împodobesc cele 32 de capele aşezate în spatele mănăstirii. Particularitatea picturii religioase din acest aşezământ constă în multitudinea ipostazelor în care îl vedem, aproape pretutindeni, pe lisus copil.

Mănăstirea are fixate ore pentru vizitatori, dar accesul se face doar dacă acceptaţi să fiţi însoţiţi de unul dintre cei 22 de ghizi ai bisericii şi dacă grupul este format din minim 25 de persoane. Explicaţiile ghidului sunt doar în limba spaniolă, iar timpul limită pentru fiecare vizită este de 40 de minute. Real Monasterio de las Descalzas Reales -Adresa: Piaza de las Descalzas, nr. 3; tel: 91.547.53.50. Acces: staţia de metrou Callao. Deschis: zilnic, de la 10.30 ia 12.45 şi de la 18.00 la 17.30; vineri: de la 10.30 la 12.45; duminica si în vacanţe: de la 11.00 fa 13,45; luni-închis.

Ajungem apoi la Puerta del Sol (Poarta Soarelui) (23), locaţie care a fost folosită, începând cu secolul al XV-lea, ca spaţiu de apărare. Zidul care înconjura Madridul asigura protecţia oraşului. De aici pleacă toate străzile importante din oraş. De exemplu, Caile de Alcalâ (cunoscută şi sub numele de Ringul din Las Ventas sau Catedrala luptelor cu tauri), Caile Mayor (cea care ne duce în Piaza Mayor), Caile de Bailen şi Caile del Arenal (cea care ne duce la Operă şi la Palatul Regal). Turiştii trebuie să ştie însă că zona este plină de indivizi al căror sport preferat este furtişagul din

buzunare. Aceştia acţionează mai ales în nodul de metrou de sub Puerta delSol(23).

în zonă sunt multe restaurante, terase, cafenele, snack-bar-uri. Puerta deJ Sol (23) este inima oraşului, este tot timpul aglomerată, cei mai mulţi de-aici, dacă nu chiar toţi, sunt turişti. De aceea, probabil, preţurile sunt destul de mari, dar cine se poate abţine, mai ales la ora prânzului, de la un meniu specific spaniol, în mijlocul Madridului. Eu aleg La Boia Taberna, o cârciumă la care, sunt avizată încă de la intrare, se mănâncă un excelent Cocido *madrileno.* Acest fel de mâncare specific spaniol conţine friptură de pui, porc sau vită, cârnaţi *chorizo,* legume, sos, verdeaţă, în orice caz un amestec delicios. Restaurantul este vopsit, în exterior, într-un roşu puternic,

Puerta del Sol (23) este inima oraşului, kilometrul **zero** al Madridului

care îţi ia ochii. Situat chiar pe Boia, la numărul 5, localul a celebru pentru acest fel de m cărui reţetă bucătarii o nimereai bine, dar şi pentru fripturii gustoase pe care le oferă. Vinul pic cam scump, dar lista est roasă şi ai, cu siguranţă, de und Mâncarea pe care am descoperi această *Cocido madrileno* costă l nici scump, nici ieftin, după p: care se practică aici, mai ales c este mare şi mâncarea foarte t în plus, ambientul este cu toi totul deosebit. Extrem de elegi nat şi foarte curat, iar chelnerii câţi toţi la fel, în impecabile i de culoare roşie, ca şi faţada I (chiar aceeaşi nuanţă, vorbesc au fost învăţaţi, pur şi simplu, cultul clientului.

Casa de Correos (24) este cunoscută clădire din piaţă. E construită în 1768, sub direc tectului francez Marquet şi prevăzută cu un turn cu ceas pe' dintre cele patru părţi ale sale. este cel mai faimos orol Madridului.

Prin tradiţie, la miezul n 31 decembrie a fiecărui an, m se adună aici, urmărind trece melor minute din vechiul an ş Anului Nou. în faţa clădirii plăcuţă care indică faptul că ; kilometrul zero al Spaniei, L

unt măsurate toate distanţele rilor din ţară.

statui istorice veghează Puerta (23) - Venus, o replică a origi-i care se află în Muzeul pal, numită „La Mariblanca"; o lumită „Oso y el Madrono" şi copacul"), realizată în piatră nz, în 1967 (statuia are cam one şi înfăţişează un urs mâncând dintr-un copac, şi cea de-a treia and regelui Carlos al Il-lea. numărul 3, pe Caile de Alcalâ se onstrucţie care poate fi un bun u al clasicismului baroc, reali-e Sabatini, cu contribuţia lui Ribera. Clădirea găzduieşte Ministerul de Finanţe (25). mărul 12, pe aceeaşi celebră se află sediul Băncii de Credit, uită în perioada 1882-1891,

y el Madrono este simbolul heraldic

conform proiectului lui Jose Grases. Academia de Arte Frumoase Sân Fernando (26) se află Ia numărul 13, clădirea fiind proiectată de Jose Benito de Churriguera în 1775, construită de Diego de Viiîanueva şi redecorată de Chueca Goitia în 1974. Aici se află cea mai valoroasă galerie de artă din Spania, incluzând lucrări de referinţă ale şcolii spaniole din secolele XVI şi XVII. La numărul 25 se află Biserica Las Calatravas (27), un templu baroc redecorat în secolul al XlX-lea, ocazie cu care, în arhitectura sa, au fost incluse elemente neorenascentiste.

Construcţia a început în 1670 şi a fost finalizată în 1684. Stilul iniţial a fost clasic, dar arhitectul a adăugat nişte elemente baroce. Faţada iniţială a fost modificată în 1850, sub îndrumarea arhitectului Juan de Madrazo. De asemenea, s-au mai efectuat lucrări de consolidare la structura bisericii. Odoarele bisericeşti sunt valoroase, cu adevărat remarcabilă fiind colecţia de tapiserie. Una dintre cele 28 de tapiserii, numită Triumful iui Agamemnon, cu dimensiuni de 4 metri înălţime şi 5,40 lungime, a fost realizată în secolul al XVH-lea, foiosindu-se un carton desenat de Rubens.
Recent, municipalitatea a hotărît să finanţeze cu 600.000 de euro lucrările de reconsolidare a bisericii.

La numărul 23 se află Biserica Sân Jose (28), construită între anii 1730-1742 de arhitectul Pedro Ribera.

Biserica Sân Jose (28) are o colecţie faimoasă de pictură şi sculptură religioasă. Faţada sa este, de asemenea, renumită, în interior puteţi admira opere ale lui Salvador Carmona, Alonso

de Mena, Sânchez Barba, Gonzâlez Velăzquez şi B a ut i sta Pena. Capela Santa Teresa este construită în stil rococo, cu elemente ornamentale şi fresce deosebite. Biserica Sân Jose (28) - Adresa: Caile de Alcalâ, nr. 23. Deschis: de luni până vineri, între orele 8.00 şi 13.00; sâmbăta între orele 8.00 şi 13.00 şi între orele 15.30 şi 20.00.

înainte de a pătrunde în Piaza de Cibeles, găsiţi Cercul Artelor Frumoase (Circulo de Bellas Artes) (29), construcţie ridicată, în 1926, de Antonio Palacios, loc de referinţă pentru cele mai dinamice instituţii implicate în viaţa culturală a oraşului. Aici se desfăşoară fel de fel de concursuri, sunt deschise tot timpul expoziţii, se pun în scenă spectacole de teatru, se organizează fel de fel de turnee. In special studenţii la facultăţile de arte vin aici cu expoziţii itinerante. Când a ajuns grupul nostru, nişte adolescenţi americani tocmai îşi aranjau o sală de exponate, Gălăgioşi, veseli, plini de culoare, tinerii puseseră stăpânire pe una dintre săli şi lucrau de zor Ia aranjarea exponatelor. La un moment dat s-au oprit toţi şi au început să mănânce hamburgheri din pachetele luate de Ia fast-food-ul de alături cu atâta poftă încât te gândeai că era pentru prima oară când gustau din aşa ceva.

Am ieşit afară şi m-am uitat la clădire. Câteva printuri uriaşe erau atârnate de ziduri, anunţând expoziţiile care urmau să sosească la Circulo. Un loc în care se întâmplă, zi de zi, altceva.

Biserica Sân Jose (28)

PE URMELE REGALITĂŢII

Puerta de Toledo (30) - Bazilica Sfântului Francisc cel Mare (31) -Palatul Ducilor de Uceda (32) -Palatul Regal (33) - Catedrala Regală Almudena (34)

Traseul acesta începe într-o zonă foarte populară. Puerta de Toledo (30) se află în cel mai cunoscut district al Madridului, numit La Latina, cel care păstrează trăsăturile tradiţionale ale acestei vechi părţi a oraşului. Arcul porţii a fost un proiect al lui Jose Bonaparte şi a fost construit între anii 1817 şi 1827.

Poarta marca limita sudică a cetăţii medievale. A fost punctul de plecare al vechiului drum către Toledo şi în prezent este calea spre noile districte rezidenţiale de dincolo de râul Manzanares. O piaţă modernă aşezată în vecinătatea locuinţelor oferă o varietate mare de produse de consum, dar există aici şi magazine de antichităţi şi suveniruri. Poarta este un arc semicircular cu două porţi mici, de fiecare parte având coloane ionice si decoraţiuni militare. Construcţia sa a început pe vremea când la cârma Spaniei se afla Jose Bonaparte şi a fost terminată în timpul domniei succesorului său, regele Fernando al VII-lea. Construcţia începută de regele francez, frate al lui Napoleon Sonaparte, a fost dedicată victoriei Franţei asupra Spaniei, în 1808, iar la temelia ei acesta a aşezat Constituţia de Bayona. După ce francezii au

Harta traseului

părăsit Spania, regele Fernando a schimbat simbolurile de la Puerta de Toledo (30), A pus la temelia lucrării Constituţia de Câdiz şi o monedă constituţională si a dedicat edificiul victoriei Spaniei împotriva Franţei. Arhitectul lucrării a fost Antonio Lopez Aguado, format ia Academia de Arte Frumoase Sân Fernando.

De aici, Caile Gran Via de Sân Francisco ne duce spre Bazilica Sân Francisco el Grande (31), proiect al Iui Francisco Cabezas, datând încă din 1761. Bazilica a fost însă terminată de Francisco Sabatini, Ia cererea regelui Carlos al IH-lea, în 1776. Pictori prestigioşi, printre care şi Goya, au primit misiunea de a-i decora interiorul

Puerta de Toledo (30) deschide acum calea spre cartierele rezidenţiale ale oraşului

Bazilica Sfântului Franci se cei Mare (31) este cea mai mare şi mai împodobită biserică din Madrid. Construită în timpul mişcării de reînnoire urbană ce a fost iniţiată în perioada domniei regelui Carlos ai III-lea, proiectul bisericii a fost *rezultatul* muncii unui grup de arhitecţi foarte valoroşi. Amplasamentul ei a fost fixat pe locui unei vechi capele franciscane fondată în 1217. Rezultatul a fost o magnifică structură neoclasică, cu şase capele dispuse circular. Fiecare capelă este decorată în mod diferit, iar una dintre ele (Sân Bernadino de Siena) este pictată de Goya. Muzeul din interiorul bisericii expune câteva importante obiecte religioase. Basiiics Sfântului Francisc cel Mare - Adresa: Piaza de Sân Francisco, Sân Buenaventura, nr. 1; tel: 91.365.38.00. Deschis: de marţi până sâmbătă, între orele 11.00 şi 13.00 si între 17.00 şi moo'. Muzeul se vizitează doar când nu se oficiază procesiuni religioase. Intrare; 3 euro/persoană - vizite individuale, 2 euro/persoană, în cazul grupurilor organizate.

Alături de bazilică găsiţi Capela Cristo de la Venerable Orden Tercera (Capela Creştină a celui de-al treilea ordin). Construcţia capelei desăvârşeşte templul închinat Sfântului Francisc cel Mare. Planurile edificiului au fost coordonate de arhitectul Francisco Bautista (unul dintre constructorii importanţi ai Madridului) şi de Sebastiân Herrera Barnuevo. Capela se compune dintr-o uriaşă cupolă teatrală dispusă în formă de piramidă, inspirată din stilul maeştrilor Renaşterii italiene.

Continuând drumul pe Caile de Bailen, vedeţi la stânga, în Las Vistillas, un mic parc care oferă o privelişte

minunată a părţii de vest a oraşului, un lac formidabil unde vă puteţi bucura de razele soarelui. In jur se află câteva terase cochete *(tenozos),* pe care ar fi păcat să le rataţi, mai ales dacă sunteţi obosiţi de atâta mers pe jos. Las Vistillas este o zonă aglomerată mai ales în preajma fiestei organizate cu ocazia sărbătoririi patronului oraşului, Sân Isidro. Atunci se organizează festivaluri, concerte, parcul este plin de lume venită special pentru aceste serbări. Mă opresc şi eu, pe o bancă. Pe o scenă improvizată din apropiere cântă o trupa de tineri. Sunt drăguţi, multă lume se opreşte să îi asculte, ei cântă ca *şi* cum s-ar afla pe o mare scenă, se dedică total activităţii pe care o fac, parcă nici n-ar fi într-un parc. Mulţi madrileni prefera să se plimbe, de asemenea, pe vechile străzi care înconjoară cartierul medieval,

Puţin mai departe se află impresionantul viaduct (ce traversează Caile de Segvoia), inaugurat pe 13 octombrie 1874. Construcţia sa este spectaculoasă, cu cele trei arcuri de pod care oferă o privelişte fantastică asupra oraşului. Multă vreme, viaductul a fost locul preferat de sinucigaşi, astfel încât Consiliul Oraşului a decis, la un moment dat, să ataşeze o barieră transparentă de protecţie de-a lungul său.

Daca traversaţi viaductul, ajungeţi Ia intersecţia cu Caile Mayor şi vă veţi afla chiar în faţa Palatului Ducilor de Uceda (32). Construită în 1611, după prototipul unei case seniorale spaniole, conform unui proiect al lui Juan Gomez de Ia Mora, clădirea găzduieşte acum cartierul general miîitar şi Consiliul de Stat, Faţada sa conţine două portaluri în stil neoclasic, cu coloane, iar desenul original îi conferă un aspect de fortăreaţă medievală,

Palatul a fost construit pentru Cristobal Gomez de Sandoval, Duce de Uceda, şi a fost administra! de Coroana, în anul 1777 denumirea sa a fost schimbată din Palacio de Uceda în Palacio de los Consejos.

Cea mai frumoasă şi bogată clădire a zonei este, însă, fără doar şi poate, Palatul Regal (33), spaţiu în care şi astăzi se întâlnesc regii Europei pentr cepţii sau întâlniri de familie. Palacio de Oriente, numit Palacio Real a fost construit iniţial ca parte a unei fortăreţe, dar a fost distrus într-un incendiu, în 1734. Odată luată hotărârea de a fi refăcut, prima piatră a fost pusă în 1737, de arhitecţii italieni Giovan Bautista Sacchetti şi Francisco Sabatini, care au fost însărcinaţi cu reconstrucţia sa. Palatul Regal (33) din Madrid este unul dintre cele mai frumoase din Europa. Zidurile sale au fost martore la 250 de ani de istorie, iar evenimentele care s-au petrecut aici au schimbat nu doar faţa Spaniei, ci şi pe cea a întregii Europe.

Palatul are o suprafaţă de 135.000 m². Pentru noul palat, Ferdinand al IV-lea îe-a interzis constructorilor să folosească lemnul, singurele locuri unde acesta a fost întrebuinţat fiind uşile. Noua construcţie are 280 de încăperi (există camere mai mari decât un teren de tenis), 870 de ferestre, 240 de balcoane şi 110 de uşi - ceea ce nu e deloc puţin chiar şi pentru un spaţiu dedicat familiei regale. Interiorul palatului se poate vizita într-o zi. Tapiseria care împodobeşte palatul este realizată la Fabrica Regală de Tapiserii şi veţi admira aici pereţi întregi îmbrăcaţi în cea mai fină catifea roşie, mărginiţi de stinghii delicate de argint. Frescele sunt, si ele, adevărate capodopere ale genului. Sculpturi în bronz, în stil rococo, ornamentaţii de China, bogăţie şi strălucire, toate iau ochii vizitatorilor, lată doar numele unora dintre cele mai frumoase încăperi ale acestui spaţiu: Sala Tronului, Sala de Porţelan, Sala Gasparini, Sala Armoniei, Sala Reginei, Sala Chinezească.

Vizitatorii pot vedea doar 50 dintre camerele palatului, pentru că spaţiul este reşedinţă regală. Deşi regele J u an Carlos nu locuieşte aici, Palatul este, în mod oficiat, locul întâlnirilor la nivel înait, al seralelor şi recepţiilor familiei regale. Deschis: între 1 aprilie şi 30 septembrie -în fiecare zi, între 9.00 şi 18.00 (în timpul vacanţelor - între 9.00 şi 15.00); între 1 octombrie şi 31 martie - în fiecare zi, între orele 9.30 şi 17.00; (în timpul vacanţelor - între orele 9.00 şi 14.00).

Am vizitat Palatul Regal (33). M-am simţit mică, într-o construcţie grandioasă. Cu siguranţă, înaltele feţe regale se simt bine aici, dar eu, un om obişnuit, nu cred că aş fi putut locui vreodată într-un asemenea palat. M-a fascinat în mod deosebit Sala

Palatul Regal (33) face parte din patrimoniul naţional al Spaniei şi este reşedinţa oficială a regelui Juan Carlos şi a reginei Sofia

Tronului, ale cărei decoruri originale au fost conservate intacte de pe vremea lui Carlos al III-lea. Tavanul a fost pictat de Tiepolo, a fost terminat în 1766 şi reprezintă o alegorie a monarhiei spaniole. Pereţii sunt îmbrăcaţi în catifea vişinie, realizată la Napoli. Oglinzile enorme şi candelabrele de cristal au fost comandate la Veneţia, în 1650 au fost aduşi, de la Roma, leii de bronz aurit care flanchează superbul scaun al tronului. Alături de Palatul Regal (33), se află o construcţie în stil neogotic, dedicată sfântului patron al oraşului. Aceasta este catedrala oficială a Madridului, iar numele ei este Catedrala Regală Almudena (34). Construcţia, începută în 1879, a fost terminată definitiv de-abia în 1992, după ani de întreruperi şi pauze, dintre care cea mai notabilă a fost cea din timpul Războiului Civil (1936-1939).

Ideea de a construi această catedrală a aparţinut Congregaţiei Adoratorilor Virginei de la Almudena care, p'e 22 decembrie 1868, i-a cerut Arhiepiscopului de ToEedo permisiunea de a ridica o biserică dedicată Fecioarei. Regele Alfonso aj XII-lea a pus piatra de temelie, în 1883 în 1884, papa Leon al XlÎl-lea a ridicat Madridul la rang de dioceză, iar vechiul proiect al unei biserici parohiale s-a transformat într-un plan al unei catedrale uriaşe, în stil neogotic. Proiectul iniţial al construcţiei a suferit, şi el, de-a lungul timpului, mai multe transformări. Marea criptă a fost finisată de-abia în 1911.

Defeliu din Sala Tronului din Palatul Regal, ale cărei impresionante decoraţmni au fost realizate la Veneţia, Napoli si Roma

în 1944, un concurs naţional de arhitectură a încercat să găsească o nouă soluţie pentru marea catedrală, pentru că proiectul original, neogotic, era considerat nepotrivit pentru vecinătatea cu stilul neoclasic al Palatului Regal (33). Munca a continuat cu greu, termenele fiind prelungite, din diferite motive şi chiar, pentru o lunga perioadă de timp, paralizate.
Cea mai importantă parte a catedralei a fost terminată în 1993, iar papa loan Paul al II-lea a oficiat aici o ceremonie de consacrare în 15 iunie, în acelaşi an.

Grădinile Sabatini se întind, începând cu faţada nordică a Palatului Regal (33), între Caile de Bailen şi Cuesta de Sân Vicente, pe o arie de 20.000 m^2. Grădinile regale, deschise publicului de regele Juan Carlos, în 1978, au fost construite în anul 1933 în onoarea Iui Sabatini, faimosul arhitect italian care a creat cele mai importante clădiri ale Madridului în timpul regimului Iui Carlos al III-îea. Grădinile sunt o oază de linişte şi frumuseţe, iar statuile şi monumentele sunt îngrijite extrem de atent de administratori. Madrilenii adoră să vină aici pentru plimbări, pentru a se relaxa, pentru a citi sau chiar pentru a studia. Geometria grădinilor se potriveşte perfect cu Palatul Regal (33), ele părând o extensie firească a acestuia. Intrarea este liberă, accesul fiind permis între orele 7.00-23.00. Mi-am încheiat o după-amiază aici, în Grădinile Sabatini. Am simţit, mai mult decât oricând, că simetria perfectă a mediului care mă înconjoară îmi poate oferi o stare de echilibru psihic şi fizic. Şi asta pentru că firea mea exuberantă, mă oprea mereu să mă aşez şi să reflectez la ceea ce mă înconjoară. Dar aici simt că aş putea sta ore în şir, fără să mă gândesc la nimic. Mă bucur doar de frumuseţea tufelor perfect decupate. Nici o frunzuliţă nu pare crescută mai mult decât vecina ei de alături, nici o statuetă dintre cele câteva zeci care sunt expuse în parc nu este altfel decât cea de vizavi.

Seara se încheie, în mod neaşteptat faţă de desfăşurarea calmă a zilei într-un bar cu flamenco. Trebuia să se întâmple şi asta, sunt deja de trei zile Ia Madrid şi nu ajunsesem în sufletul Spaniei...

Flamenco este o artă specific spaniolă. Există trei combinaţii fericite în flamenco - cântecul, dansul şi sunetul de chitară. Ţiganii au fost consideraţi creatorii stilului flamenco sau, cel puţin, ei au fost cei care au jucat cel mai important rol în crearea sa. Dar şi cântecele şi jocul popular din Andaluzia au avut o influenţă hotărâtoare asupra seducătorului flamenco. Cele şapte secole de ocupaţie musulmană 1-au influenţat, direct sau indirect. Pentru prima oară s-a vorbit, în literatură, despre flamenco, în „Cartas Marruecas", al lui Cadalso, în 1774. în timpul anilor de aur (1869-1910), flamenco s-a dezvoltat, odată cu apariţia

localurilor de gen, şi, în doar câţiva ani, şi-a definitivat forma, începând cu anul 1915, în întreaga lume s-au organizat spectacole de flamenco. în zilele noastre show-urile de flamenco au început să influenţeze şi alte genuri de muzică, precum salsa sau bossa nova. Dansul flamenco s-a schimbat şi el. Dansatoarele încearcă acum să-şi demonstreze mai mult temperamentul decât talentul artistic. Spaniolii spun că nu vei şti niciodată ce înseamnă cu adevărat flamenco dacă nu te vei afla, într-un miez de noapte, însoţit de un mic grup de prieteni, undeva, în sudul Spaniei, şi în jur nu vor fi decât o voce, o chitară şi un trup de femeie tânără mişcându-se în lumina lunii.

Am aflat ce este flamenco la Tablao Corral de la Moreria, restaurant deschis în 1957, de Manuel del Rey. Proprietarul încearcă să ofere clienţilor săi nu numai spectacole de flamenco de o calitate artistică deosebită, ci şi un ambient cu totul şi cu totul special. Locul poate găzdui 150 de persoane, are aer condiţionat - şi, cu siguranţă, are nevoie, la cât de tare se încinge atmosfera în timpul show-ului; mobilierul şi lampadarele creează un stil castiîian clasic, iar meniul este extrem de ofertant. O să vă detaliez, spre exemplu, doar meniul Morerîa care conţine un *consomme a la Madrid* (o supă de vită strecurată, amestecată cu sos cald şi crutoane), pui cu usturoi şi sos de vin alb cu garnitură de *paella,* iar, ca desert, budincă de orez caramelizat cu şerbet de mandarine sau cremă de zahăr ars cu pişcoturi glazurate în ciocolată. Băutura - vin roşu de Osborne, apă minerală şi cafea. Oferta aceasta de mâncare am ales-o eu, dar am tras cu ochiul la farfuriile vecinilor şi n-am putut să nu poftesc la salatele de fructe de mare cu orez sau la peştele la grătar care arăta ca pentru o expoziţie culinară.

Dar să lăsăm mâncarea deoparte şi să ajungem la adevăratul scop al escapadei mele nocturne - spectacolul de fiamenco.

Show-ul durează aici o oră, iar cei opt artişti sunt celebri la Madrid pentru calitatea excepţională a prestaţiei lor artistice. Sunt doi chitarişti, doi cântăreţi şi patru dansatori. Fiecare dansator are o coregrafie care reflectă propria sa interpretare a dansului flamenco. Blanca del Rey este guest star-ul show-ului. Este câştigătoarea Concursului Naţional de Flamenco şi a înfiinţat, cu câţiva ani în urmă, Ballet Flamenco Blanca del Rey, o companie dedicată dezvoltării performanţelor coregrafice şi studiului stilului flamenco. Blanca este căsătorită cu proprietarul restaurantului, au împreună un copil, dar continuă, în fiecare seară, să danseze pentru clienţii localului. Şi nu o face pentru bani, ci pentru că dansul este viaţa ei.

Am aflat că printre spectatorii care au poposit, de-a lungul timpului, aici s-au numărat regele Hussein al Iordaniei, George Bush (seniorul), Richard Nixon, John R Kennedy, Henry Kissinger, Marlon Brando, Gina Lollobrigida, Ciaudia Cardinale, Peter Ustinov, Marcello Mastoianni, Federico Fellini, Marlene Dietrich, Richard Burton, Bette Davis, Frank Sinatra, Liza Minelli, Tom Jones, Yehudi Menuhin, Rudolph Nureyev, Mohammed Aii „Cassius Clay", Pele, Alain Prost, Nicky Lauda, Pablo Picasso, Salvador Dali, Ernest Hemingway.

Iată fista celor mai importante centre în care puteţi admira seducătorul dans flamenco: • Candela - Caile del Olmo, nr. 3; tel: 91.467.33.82; metrou: Tirso de Molina;

- **La Solea - Cava Baja, nr. 34; tel: 91.365.52.64, metrou: La Latina;**
- **Casa Patas - Caile de Canezares, nr. 10; tel: 91.369.04.96; metrou: Tirso de Molina, *www. casapatas.com;***
- **Gafe de Chinitas - Caile de Torija, nr. 7; tel: 91.559.51.35; metrou: Santo Domingo, *www.chinitas.com;***
- **Suristân - La Cruz, nr. 7; tel: 91.532.39.09; metrou: Sevilla;**
- **Pena El Chaquelon - Caile de Canezares, nr. 39; metrou: Paloş de la Frontera/Delicias;**
- **Pena ilamenca Fosforito - Picos de Europa, nr. 11; metrou: Nueva Numancia;**
- **Andalusl - Căpitan Haya, nr. 19; tel: 91.556.14.39; *www.andalusimadrid.com;***
- **La Axarquia - Calatrava, nr. 32; tel: 91.366.66.03, metrou: La Latina; *www.axarquia-fiamenco. corn;***
- **El Corral de la Pacheca - Juan Ramon Jimenez. nr. 26; tel: 91.353.01.00/01; *www.corraldelapacheca.com*;**
- **Albores Flamencos - Arrieta, nr, 7; tel: 91.542.46.77; metrou: Opera;**
- **Corral de la Moreria - Moreria, nr. 17; tel: 91.365.84.46.**

Show-urile de flamenco au cucerit astăzi întreaga lume

O PLIMBARE CLASICĂ

Piaza de la Cibeles (35) - Palatul Linares (37) - Palatul Comunicaţiilor (38) - Muzeul de Arte Decorative (42) - Muzeul Militar (43) - Academia Regală de Limbă Spaniolă (44) -Parcul Retiro (45) - Palatul de Cristal (46) - Palatul Velâzquez (47)

Am început ziua cu un mic dejun Ia o terasă din apropierea Pieţei Cibeles (Piaza de la Cibeles) (35). Am preferat această soluţie, adică o masă uşoară luată cât mai aproape de locul de unde începe traseul zilei de astăzi, ca să evit să lenevesc mai mult de o oră în faţa farfuriei. Am ales astăzi *tortilla espanola,* adică omletă cu cartofi prăjiţi, o cafea şi un fruct de avocado. Ziua poate începe. fântâna din Piaza de Ia Cibeles (35) este unul dintre cele mai importante monumente ale oraşului.

Construită în secolul al XVIII-lea, în onoarea zeiţei greceşti a fertilităţii, Cibeles, pe care o putf 11 vedea într-o călească trasă de lei şi plasată în mod original în faţa Cartierului General al Electricităţii din Madrid, statuia beneficiază de o lumină superbă în timpul nopţii. Simbol al oraşului, Fântâna Cibeles este preferata madrilenilor, în timpul Războiului Civil (1936-1939), monumentul a fost protejat de un zid. Astăzi, la Fântâna Cibeles vin suporterii de fotbal atunci când echipa lor favorită înregistrează o victorie.

Harta traseului

Fântâna Cibeles este considerată emblema oraşului, vizitatorii fotograf i indu-se deseori în faţa ei

La nord-vest de Piaza de Ia Cibeles (35), pe jumătate ascuns de copacii umbroşi, putem vedea cartieul general al Armatei, găzduit de Palatul Buenavista, care a fost construit în 1769. Traversând strada, găsim Palatul Linares (37), în prezent Centrul Cultural American, o construcţie în stil neobaroc, realizată în 1878.

Palatul a fost construit din Iniţiativa lui Juan Murga, marchiz de Linares şi senator. Stilul neobaroc, cu faţadă convexă, este atribuit unor arhitecţi diferiţi - Adortfo Ombîecrrt şi Coiubi. Interiorul a fost decorat de artiştii importanţi ai momentului, Pardilla, Dommgu'ez şi Ferrant. Covoarele şi tapiseriile au fost fie realizate la Paris, fie comandate la Fabrica Regală de Tapiserie. Saloanele se evidenţiază prin ornamentaţiile cu totul şi cu totul deosebite: scara principală este din marmură de Carrara, iar mobilierul are încrustaţii aurite stil Louis ai XV-lea. Grădina este şi ea spectaculoasă, cu ronduri de flori şi arbuşti ornamentali foarte rari. Astăzi se află aici Casa Americii Latine, iar saloanele au fost transformate în săli de audiţie, fonotecă, videotecă, mai multe săli de expoziţii, bibliotecă. Există chiar şi un restaurant, un mic magazin de antichităţi, un muzeu şi o librărie. Muite evenimente culturale importante se petrec aici, în cartierul general al organizării relaţiilor culturale dintre Spania şi America de Sud.

Palatul Linares - Adresa: Paseo de los Recoletos, nr. 2, Piaza Cibeles; tel: 91.595.48.00; wwv.ca5america.es. Intrare liberă. Deschis: de luni până vineri, între orele 11.00-20.00; sâmbăta şi duminica, între orele 11.00-14,00.

în partea sudică, în aceeaşi Piaza de la Cibeles (35), se află impresionantul Palat al Comunicaţiilor (38), o structură imensă, a cărei construcţie a fost începută în 1904, de arhitecţii Otamendi şi Palacios.

Palatul Comunicaţiilor (38) este o clădire construită în stil eclectic, cu componente gotice, romane, renascentiste, cu detalii arhitecturale tipic franceze, americane şi ale

modernismului spaniol, în interiorul palatului, se află Muzeul Poştal şi Telegrafic, care prezintă colecţii istorice de echipament telegrafic din secolul al XVIII-lea, evoluţia telefonului, dar şi modele de tehnologie modernă şi chiar o machetă a satelitului Hispasat. De asemenea, există o colecţie de timbre şi mărci poştale.
Palatul Comunicaţiilor - Adresa: Piaza de la Cibeles; tel: 91.396.26.79, fax: 91.396.21.29,
www. correos.es/30/1Q/3Q1Q.asp,
Intrarea liberă. Deschis: de luni până vineri: 9.00-21.00, sâmbăta: 9.00-14.00.
Muzeul Poştal şi telegrafic
Deschis: de luni până vineri: 9.00-14.00 şi 17.00-19.00, sâmbăta: 9.00-14.00.

Următorul popas, pe Paseo del Prado, !a numărul 5, este Muzeul Naval (39), care expune documente interesante şi relicve ale unor corăbii ale marinei spaniole, precum şi modele ale unor nave moderne. Intrarea este gratuită, lucru care se întâmplă destul de rar la instituţiile culturale din Madrid.

Muzeul Naval (39) este deschis de marţi până duminică, între orele 10.30-13.30; luni este închis. Sâmbăta şi duminica, începând cu ora 11.00, vizitatorii pot beneficia de ghid.

Biblioteca muzeului conţine cea 27.000 de volume, dar accesul este restricţionat pentru anumite categorii de vizitatori. Muzeul îşi datorează existenţa lui don Antonio Valdes şi lui Fernândez Bazân, secretarii pe probleme de marină ai regelui Carlos al JV-lea. Originea colecţiilor muzeului este diversă, în mare parte ele au aparţinut Casei Regale, fostului secretariat al Marinei, Companiei de Soldaţi ai Marinei, Departamentelor de Navigaţie ale Peninsulei Iberice, precum şi unui număr semnificativ de donatori particulari.

Având în vedere tradiţia de cuceritori pe mare a spaniolilor, vă imaginaţi, probabil, cât de bogat în exponate este acest muzeu. De la arme şi obiecte militare la machete de corăbii, picturi, obiecte personale care au aparţinut marilor navigatori ai Spaniei.

Tot aici» în zonă, se află Banca Naţională a Spaniei (40). Construcţia a fost terminată în 1892 şi reflectă tendinţe neorenascentiste.

Continându-ne drumul, observăm Poarta Alcalâ (Puerta de Alcalâ) (41) devenită un important simbol al oraşului. Originile ei merg departe în timp (în anul 1559) când s-a dorit marcarea, prin această construcţie, a intrării în oraş a Donei Mărgărita Austria, soţia lui Felipe al IIMea. în anul 1976, Poarta Alcalâ (41) a fost declarată monument naţional.

Ne apropiem de Caile de Montalbân, unde se află Muzeul de Arte Decorative (42), o clădire cu 62 de camere, dispuse pe mai multe etaje. Muzeul expune colecţii bogate de mobilier, ceramică şi piese decorative, tapiserii, o elaborată casă a păpuşilor, figurine de alabastru şi chiar ustensile de bucătărie.

Muzeul de Arte Decorative - Adresa: Caile de Montalbân, nr. 12; tel: 91.532.64.99. Deschis: marţi până vineri, între orele 9.30-15.00; sâmbătă şi duminică, între orele 10.00-14.00. Intrare: 2.40 euro pentru adulţi, 1.20 euro pentru studenţi şi copii.

In aceeaşi zonă istorică, pe Caile de Mendez Nunez, se află Muzeul Militar (43), iar pe Caile Felipe IV -Academia Regală de Limbă Spaniolă (44).

Academia Regală de Limbă Spaniolă (44), fondată în 1713, avea misiunea, conform cerinţelor exprese ale regelui Felipe al V-lea, să impună şi să păstreze puritatea, eleganta şi curăţenia limbii castiliene. Instituţia, trecută sub auspiciile Casei Regale, şi-a adaptat, însă, cerinţele de-a lungul timpului, iar rolul ei este, acum, să păstreze unitatea limbii spaniole.

Urmează Parcul Retiro (45). înainte de a păşi pe aleile umbrite ale superbului loc de recreere, găsesc un restaurant cochet, ia care servesc masa, mai ales că a trecut binişor de ora prânzului. Este vorba despre Geographic Club, o cafenea-restaurant, decorată gen *trovel ana âiscovery.* La parter este un bar uriaş şi aerisit, perfect pentru a servi o băutură sau o cafea. La primul etaj se află restaurantul, iar la cel de-al doilea un *irish pub.* Băuturile sunt puţin cam scumpe, dar atmosfera relaxantă a barului face toţi banii.

Există mai multe intrări în Parcul Retiro (45) - Caile de Alfonso XII, Caile de Alcalâ, Piaza de la Inde-i pendencia şi Avenida de Menendez Pelayo. Indiferent ce cale alegeţi, veţi] găsi aici grădini, palate, scuaruri şi mici construcţii realizate din ordinul; lui Felipe al IV-lea, pentru a fi folosite' de familia regală. In parc, puteţi admira] Palatul de Cristal (46), o superbă construcţie din fier şi sticlă, şi Palatul Vdâzquez (47), ambele construite Ia sfârşitul secolului al XlX-lea şi folosite, de regulă, drept centre expoziţionale.

Amenajat în secolul al XV-lea, Parcul Retiro (45) a funcţionat iniţial ca o grădină-anexă a Palatului Buen Retiro, Abia spre sfârşitul secolului al XIX-lea a fost deschis pentru public. Printre atracţiile acestui loc se numără cei 15.000 de copaci', un observator astronomic, trei săli de expoziţii, precum şi cele două palaie pe care le găzduieşte. Nu rataţi grădina de trandafiri ia Rosaleda. Parcul se întinde pe 120 ha de pământ, cu 20 ha mai puţin decât celebrul Central Park din New York'şi este situat chiar în centrul Madridului. Palatul de Cristal (46) a fost construit în Parcul Retiro, de către arhitecţii Ricardo Velăzquez *Bosco* şi Alberro del Palacio, în anul 1887, iniţial pentru a găzdui o expoziţie exotică de floră filipineză. Clădirea din fier şi sticlă seamănă puţin cu o biserică gotică, cu abside. Este extrem de modernă şi are, încă, aceeaşi destinaţie - este centru de expoziţii, ţinând de Cenfruf 'de Arte Regina Sofia. Palatul de Cristal - Adresa: Paseo del Duque Fernân Nunez, Parcul Retiro; ,61:91.574.66.14. Intrare liberă. Deschis: de luni până sâmbătă, între orele 10.00 şi 18.00, duminica, între orele 10.00 şi 16.00.

Palatul Velăzquez (47), cel mai are din Parcul Retiro, a fost construit 1883, ca un pavilion pentru expoziţie miniere, iar acum este folosit ca ala de expoziţii pentru Centrul de Arte Regina Sofia. Palatul este numit astfel după numele arhitectului care -a construit, Velăzquez Bosco.

Natul Velăzquez- Adresa: Paseo del Duque fte Fernân Nunez, Parcul Retiro;

Parcul Retiîo (45) a fost aranjat în cea mai mare parte în stil Irancez. Există Insă şi câteva părţi în care vegetaţia a fost lăsată să crească în mod natural

tel: 91.573.62,45, Intrare liberă. Deschis: de lun! până sâmbătă, între orele 10.00 şi 18.00, duminica, între orele 10.00 şi 16.00.

Seara se încheie, pentru grupul nostru, într-o discotecă salsa, o explozie de lumină şi culoare, extravaganţă *şi,* de ce să nu recunosc, puţin obositoare. Am mers, împreună cu prietenii pe care mi i-am făcut aici, la Madrid, la Tropical House, un club aflat chiar în Piaza de Espana. Aflasem ca aici este unul dintre cei mai buni DJ din Madrid, iar muzica pe care o pune este salsa clasică din anii 70 şi, din când în când, selecţiuni de muzică columbiană, merengue şi bachata. Atmosferă incendiară, muzică la maxim, ritmuri unduitoare, asezonate cu băuturi exotice. Biletul de intrare m-a costat 8 euro şi a inclus o băutură, adică un cocteil. Din păcate aerul condiţionat nu prea a făcut faţă, norocul meu a fost că am stat chiar lângă unul dintre aparate şi doar aşa am reuşit să mă mai răcoresc. Oricum, seara s-a prelungit până spre 3 dimineaţa şi, când am părăsit eu Tropical House, atmosfera era, în continuare, ca la începutul serii, adică ameţitoare. Am aflat, Ia plecare, de la unul dintre oamenii discotecii, că pot veni aici să iau lecţii de salsa, îa preţul de 10 euro pe şedinţă. Din păcate eu nu mai am mult de stat la Madrid, aşa că n-o să am timp de cursuri de dans. Mi-am cumpărat, în schimb, de la un stand din club, un CD cu Spanish Harlem Orchestra - *Un gran aia en el barrio.*

MADRIDUL IUBITORILOR DE ARTĂ

Muzeul Thyssen-Bomemisza (48) -Muzeul Lope de Vega (50) - Fântâna Nepîun (52) ~ Muzeul Prado (53) -Grădina Botanică (54) - Centru! de Arte Regina Sofia (55)

Madridul este un centru cultural care pulsează de viaţă. Muzeele sale cele mai importante - Prado, Regina Sofia şi Thyssen-Bornemisza sunt cunoscute în toată lumea. O ţară ca Spania, care primeşte în jur de 40 d milioane de turişti anual, a învăţa să-şi exploateze marile resurse cultu râie. Fiecare clădire din Madrid îşi ar istoria sa. Dar muzeele pe care vi l propun în acest traseu nu se rapoi tează doar la istoria oraşului, ci apa: ţin istoriei universale a artei.

Vom începe traseul cu Palati Villahermosa, unde se află Muzei Thyssen-Bornemisza (48). Muzeul fost construit în secolul al XVII-lea < un palat neoclasic şi a fost reconstru la începutul secolului al XlX-lea,

Harta traseului

Muzeul Thyssen-Bomemisza;
tel: (+34)91,363.01.51;
e-mail: *inform§museothys$en.org.*

)eschis: de marţi până duminică, între orele 0 00-19.00. Este închis în fiecare luni si în aţele de 11anuarie, 1 mai şi 25 decembrie, ntrare: colecţii permanente - 4,80 euro se fac reduceri până la 3 euro); expoziţii smporare - 3,60 euro (se fac reduceri până la :,40 euro); bilete combinate (colecţii permanente expoziţii temporare) - 6,60 euro; se fac educeri de până la 3,60 euro. Primesc bilete cu educere persoanele peste 65 de ani şi studenţii. Copiii sub 12 ani au accesul gratuit. Grupurile nai mari de 25 de persoane, în cazul colecţiilor lemianente, şi de 20 de persoane, în cazul «poziţiilor temporare, trebuie să facă o ezervare prin telefon, riuzeul are un serviciu foarte eficient de udio-ghid pentru colecţiile permanente. \ceasta facilitate este valabilă în limbile paniolă, engleză, franceză, germană şi italiană 1 costă 3 euro. Fotografierea şi înregistrarea ideo sunt interzise. Muzeul oferă facilităţi peciale pentru persoanele cu handicap.' tre o cafenea şi un mic restaurant unde puteţi [âsi orice fel de băuturi, sandişuri, produse le patiserie, gustări, dar şi meniuri *â la carte.* icesie localuri sunt la primul etaj. *ntrarea este liberă,*)m considerente de securitate şi de igienă este nterzis accesul în muzeu cu mâncare, băutură, mmale, plante, umbrele, bagaje mari sau ericuloase. Pentru toate acestea există n spaţiu păzit de depozitare. îolecţia fabuloasă de picturi găzduită de aiatul Vjllahermosa (consîrurt fa secolul l XIX-lea) a fost aranjată de arhitectul tefael Moneo. Acum există aici BOO de lucrări, a ;âror colectare a început în 1920 de către tatăl tronului Thyssen-Bornemisza. După moartea cestuia, operele au fost împrăştiate în mai n uite colecţii private, dar baronul moştenitor a nceput recolectarea ceior vechi si achiziţionarea nora noi. Astăzi, aceasta este una dintre cele nai importante colecţii private din lume. fluzeul şi-a deschis porţile în 1992, după o nţelegere între Guvernul spaniol şi baronul 'hyssen-Bornemiszas. Muzeul expune opere ale

şcolii de pictură italiene, engleze şi germane. Colecţia modernă include lucrări ale impresionismului şi expresionismului european şl american, până la jumătatea secolului al XX-lea.

Un tur al muzeului, aşa cum I-am făcu* eu, în doar două ore, este absolut irelevant pentru ceea ce ar trebui să stârnească, în fiecare dintre dumneavoastră, vizitarea galeriei de artă pe care baronul Thyssen a realizat-o. E prea puţin, nu aveţi timp să sedimentaţi informaţia pe care ghidul vi-o oferă. Rămâneţi, totuşi, chiar după o vizită „în fugă", cu o mulţime de impresii extraordinare. Mi-am promis ca, dacă mă voi mai întoarce vreodată la Madrid, să rezerv o zi întreagă Muzeului Thyssen (48).

Continuându-vă drumul, ajungeţi la Palatul Congreselor (49), sediu al Parlamentului spaniol, în Piaza de las Cortes. Construcţia, ce conţine

Palatul Congreselor (49) este astăzi locul unde se concepe legislaţia spaniolă

elemente ale stilului neoclasic -coloane corintiene - a fost terminată în 1850, sub îndrumarea lui Narciso Pascual şi Colomer. Pe partea cealaltă a Caile Cervantes se află luxosul Hotel Palace, construit în 1912. Pe Caile de Cervantes, Ia numărul 11, se află Casa memorială Lope de Vega (50), Ioc prin care au trecut mulţi dintre scriitorii renumiţi ai Spaniei (Cervantes, Quevedo, Gongora etc.) Muzeul memorial conţine o colecţie de obiecte care au aparţinut scriitorului Lope de Vega (1562-1635).

Casa Memorială Lope de Vega -Adresa: Caile de Cervantes, nr. 11; tel: +34.91.42.992.16, fax: +34.91.429.92.16, e-mail: *cmlopev@terra.es* Deschis: marţi până vineri, între orele 9.30 şi 12.30, sâmbăta, de la ora 10.00 până după-amiază.

Fântâna Neptun (52) este realizată integral din marmură albă

Pe aceeaşi stradă, Ia numărul 18, *s-*află Biserica Trinitarias (51), construcţie ce datează din secolul al XVîî-Iea. Altaru său este considerat o capodoperă.

întorcându-vă apoi în direcţi; Paseo del Prado, veţi găsi Rintân
Neptun (52), o statuie ce-I înfăţişea: pe zeul mării, mânuindu-şi tridentu Autorul planurilor monumentului est Ventura Rodn'guez, acelaşi care a re; lizat şi Bîntâna Cibeles, iar sculptorii ei este Juan Pascual de Mena. Fân echipei de fotbal Atletico Madrid vi întotdeauna la Rntâna Neptun (5 pentru a celebra victoriile formaţiei I favorite, în aceeaşi zonă, în Piaza de Lealtad, se află Hotelul Ritz, a cărej construcţie a fost realizată în 1910, alături, fantasticul Prado (53).

Muzeul Prado (53) este găzduit într-o clădire neoclasică, ale cărei planuri au fost realizate di arhitectul Juan de VHlanueva în 1785 şi a cărui destinaţie iniţială era de muzeu de istorie naturala. Lucrările de construcţie au fost oprii la sfârşitul domniei iui Carlos ai III-fea, în anii sângeroşi ai războiului de independenţă şi au fost reluate fa începutul domniei lui Ferdinanc al VII-lea. în acest răstimp, spaţiul a fost folos pe post de cartier general al trupelor de cavalerie ale iui Napoleon. După alungarea francezilor, când Ferdinand ai VII-lea a hotarâi înfiinţarea unui muzeu care să găzduiască operele colecţiei regale spaniole, el a optat pentru această clădire, a cărei construcţie fusese începută de bunicul său. Adevăratul fondator al muzeului este, de fapt, cea de-a doua soţie a lui Ferdinand, Marfa isabel de Braganza. cea care a insistat foarte mult ca acest proiect să se pună în practică.

Sculptura în stil neoclasic, reprezentând-o pe această regină discretă, iubitoare a artelor frumoase, se află la intrarea Goya, în muzeul pe care ea nu a mai apucat să-1 mai vadă inaugurat. De data aceasta, proiectul Iui Villanueva a fost desăvârşit, iar numele oficial al clădirii a devenit Muzeul Regal de Pictură şi Sculptură. Structura clădirii a fost finalizată 10 ani mai târziu. După încă cinci ani au fost definitivate şi decoraţiunile interioare. Primele picturi au fost trimise muzeului din colecţia regală (un număr de 1.500 de piese). Regele Ferdinand al VH-lea a finanţat, din propriul buzunar, achiziţionarea multor lucrări valoroase pentru Muzeul Prado (53), Unul dintre evenimentele neplăcute a fost marele jaf de Ia Muzeul Prado (53), organizat cu puţin timp înainte de aniversarea primului centenar, în 1918. Hoţii au furat piese importante din celebrul Tezaur Dauphin. Unele obiecte au fost descoperite şi înapoiate muzeului, multe, însă, din păcate, n-au mai apărut niciodată.

Faţada Velâzquez a fost opera a şase pictori, cinci sculpturi şi cinci arhitecţi şi reprezintă o alegorie extrem de apreciată de poporul spaniol. Muzeul Prado (53) conţine cele mai importante colecţii ale picturii spaniole. Pot fi admirate aici capodopere ale lui Velâzquez, Goya, Murillo, Ribera şi Zurbarân, dar şi piese ale picturii italiene şi flamande.

Muzeul Prado (53) - un simbol esenţial al culturii spaniole

în Muzeul Prado (53) din Madrid **puteţi** admira celebre opere ale unor pictori spanioli de **mare** valoare: Velâzquez, Goya, Murillo

Muzeul Prado - Adresa: Edificio Villanueva, Paseo del Prado; lei: 91.330.29.00, fax: 91,330.28,56, e-mail: *museo.nacional@prado.mcu.es,* site: *museopratio.mcu.es*
Acces: prin staţiile de metrou Banca Spaniei sau Atocha. Autobuze 9,10,14,19,27,34,37 şi 45.
Deschis: marţi - duminică: 9.00-17.00; pe 24 si 31 decembrie: 9.00-14.00. Muzeul este închis în fiecare tuni si în zilele de 1 ianuarie, 1 mai şi 25 decembrie.
Intrare: 3 euro. Beneficiază de reduceri de până la 1,5 euro studenţii şi membrii asociaţiilor naţionale şi internaţionale ale muzeelor.
Au intrarea liberă vizitatorii sub 18 ani şi cei peste 65 de ani, şomerii, membrii Fundaţiei Prietenii Muzeului Prado.
Legitimaţiile anuale pentru Muzeul Prado costă 24,04 euro, iar legitimaţiile Paseo del Arte (tichete combinate pentru Muzeul Prado, Muzeul Thyssen şi Centrul de Arte Regina Sofia)-7,66 euro.
Vizitatorii pot beneficia de un audio-ghid, care costă 3 euro. în interior există o cafenea şi un restaurant.

Impresiile după Prado (53) sunt şi mai puternice decât cele pe care le-am avut după vizitarea Muzeului Thyssen (48). Probabil nu a fost o alegere prea fericită faptul că le-am inclus în aceeaşi zi a circuitului meu, pentru că, la fiecare dintre, ele, am acumulat atât de multe, încât parcă, acum, ele încep să se confunde.

Se apropie momentul prânzului, sunt încă într-o stare de visare şi nu-mi vine deloc să mă gândesc Ia mâncare. Cei din grupul meu se opresc să-şi cumpere câteva amintiri, fotografii cu Muzeul Prado (53), tot felul de minuni

Grădina Botanică (54) a fost declarată în 1947 monument naţional. La începutul anilor '80, un celebru arhitect şi un peisagist au remodelat pavilioanele sale

pe care le găsesc pe tarabele vânzătorilor ambulanţi din zonă, apoi se grăbesc spre Planet Hollvwood, dornici, probabil, să guste şi din mâncarea americană.

Restaurantul este deschis de luni până joi între orele 13 şi 24, vinerea și sâmbăta - între orele 13 şi l noaptea, iar duminica - precum în cursul săptămânii.

Meniul specific american, oferă fel de fel de salate, aperitive, fripturi speciale, burgeri şi sandvişuri şi o mulţime de deserturi într-adevăr delicioase. Eu am ales pui prăjit, asta însemnând o jumătate de pui, cu garnitură de cartofi prăjiţi şi fasole verde şi o salată care seamănă cu cea bulgărească care se face pe la noi, cu deosebirea că are un adaos de avocado proaspăt, două feluri de brânză şi un dressing rusesc. Desertul a fost wM'fe *chocolate bread pudding,* adică o budincă cu ciocolată albă, servită cu îngheţată şi sos de bourbon Jim Beam.

Continuându-vă drumul pe Paseo del Prado, ajungeţi la Grădina Botanică (54), loc unde se organizează, de obicei, expoziţii botanice. Aici poate fi admirată o mare varietate de plante şi arbori rari, în spaţiul special destinat acestui scop de către regeîe Ferdinand al Vl-lea, amplasat în apropierea râului Manzanares. Cea mai importantă parte a colecţiei - 10.000 de plante - a fost adusă de Alessandro Malaspine, în

Centru! de Arte Regina Sofia (55) funcţionează ca un muzeu, dar este, în acelaşi timp, un spaţiu al intelectualităţii moderne

1794. Grădina are mai multe pavilioane, trei terase uriaşe şi o seră superbă.

Grădina Botanică - Adresa: Piaza de Murillo, nr. 2. Deschis: zilnic, tot timpul anului. Intrare: 1,50 euro pentru adulţi; 0,75 euro pentru studenţi.

Centrul de Arte Regina Sofia (Centro de Arte Reina Sofia) (55) este cel mai modem muzeu al Madridului, aşezat pe Caile de Santa Isabel. Destinaţia iniţială a clădirii a fost de spital. A fost construit în stil neoclasic, Ia mijlocul secolului al XVIII-lea, de către arhitectul Francisco Sabatini. Pe 10 septembrie 1992, după o restaurare complexă a spaţiului, regele Juan Carlos şi regina Sofia au inaugurat aici colecţia permanentă a Centrul de Arte Regina Sofia (55).

Centrul de Arte Regina Sofia -
Adresa: Caile de Santa Isabel, nr. 52;
tel: 91.457.50.62,91.468.30.02,
fax: 91.467.31.63.
Alte spatii expoziţionale:
Palatul Velâzquez - Parcul Retiro;
tel: 91.573.62.45.
Palatul de Cristal - Parcul Retiro;
tel: 91.574 66.14.
Deschis: de luni până sâmbătă, între orele 10.00-21.00, duminica -10.00-14.30
Intrare: 3,01 euro. Beneficiază de o reducere de 50% studenţii şi corespondenţii instituţiilor Internaţionale du caracter cultural. Beneficiază de gratuitate copiii sub 18 ani, persoanele peste 65 de am, jurnaliştii, membrii Fundaţiei Prietenii Muzeelor. Accesul este gratuit în' bibliotecă, grădină, cafenea şi restaurant

Biblioteca şi Centru! de Documentare sunt specializate în arta secolului al XX-lea şi au peste 100.000 de volume si 1.000 de titluri de' reviste de specialitate.
Există, de asemenea, o arhivă de 9,000 de diapozitive care pot fi consultate la videotecă, peste 3 500 de înregistrări sonore care pot fi ascultate la fonotecă şi peste 900 de materiale video care pot fi consultate la serviciul audiovizual al muzeului.

Pictura Iui Pablo Picasso, Guernica, este cea care m-a impresionat în mod deosebit. Povestea ei, pe care o citisem de mult, m-a făcut să mă gândesc, din nou, la ororile pe care le aduce cu sine un război, de oricare tip ar fi el. Picasso a pictat Guernica în timp ce se afla Ia Paris. După ce naziştii au bombardat oraşul Guernica, în timpul războiului civil dintre 1936 şi 1939, pentru a-1 sprijini pe Franco să-şi ducă Ia împlinire ideea instaurării unei dictaturi republicane în Spania monarhistă, veştile despre dezastrul din orăşelul basc au ajuns în întreaga lume. Comunitatea locală fusese, pur şi simplu, distrusă de bombardamentele aviaţiei naziste. Mine, fabrici, infrastructură, locuinţe, tot. Picasso a înfăţişat, în stil cubist, pe pânză, oameni, animale şi clădiri spulberate de atacul aerian. Liniile sunt dure, trase cu nerv, grosolan îngroşate, tocmai pentru a sublinia bestialitatea, cruzimea cu care bombele ucigaşe au sfărâmat comunitatea liniştită a bascilor. Pictorul a refuzat să-şi expună tabloul în Spania multă vreme după ce regimul nazist condus de Adolf Hitler s-a încheiat. Opera sa a stat la New York, la Muzeul de Artă Modernă, până în momentul morţii lui Franco. Din acel moment Guernica se află în Centrul de Arte Regina Sofia (55) din Madrid. Dar a fost şi va rămâne în veci un simbol al Spaniei, al luptei împotriva nazismului. La vremea aceea, pe la începutul anilor '40, Ia o recepţie la care se afla şi Picasso, unul dintre ofiţerii germani veniţi la Paris 1-ar fi întrebat, văzând pentru prima oară o copie a Guernicăi: „Dumneavoastră aţi făcut-o?". Răspunsul marelui pictor a fost: „Nu, dumneavoastră aţi facut'o!", referindu-se desigur Ia autorii morali ai catastrofei umanitare de la Guemica şi din alte sute de locuri din Europa, distruse de ororile celui de-al Doilea Război Mondial. O copie a tabloului lui Picasso se află pe holul principal al sediului Naţiunilor Unite de la New York, ca o aducere aminte a războaielor ce sau loc undeva în lume. Ca o ironie sau poate nu tocmai, camerele de filmat şi aparatele de fotografiat ale jurnaliştilor au surprins, în planul doi al unei întâlniri dintre Collin Powell, secretarul american al Apărării, şi John Negroponte, ambasadorul Statelor Unite în Irak, reproducerea Guernicăi. Cei doi politicieni discutau despre războiul din Irak... Amar.

în seara asta nu mai ies nicăieri, îmi amintesc de gara Atocha, de ziua de 11 martie 2004. 191 de morţi şi peste 1.800 de răniţi. New York, Madrid, Moscova. Lumea secolului al XXI-lea.

MADRIDUL TRADIŢIONAL

Gastronomia spaniolă

Bucătăria spaniolă combină aromele bogate ale regiunilor Andaluzia, Calicia, Valencia, Castilia, Riojana cu cele ale zonei mediteraneene, ale sudului însorit şi ale nordului verde. In ciuda locaţiei sale - prea departe de mare -cine se trezeşte devreme poate vedea în Madrid vânzătorii de peşte proaspăt în pieţele centrale. Spaniolii sunt mari mâncători de carne, restaurantele cu specific vegetarian fiind, încă, puţine în Madrid. Totuşi, există o mulţime de restaurante cu specific internaţional în oraş, aşa că, dacă nu vă adaptaţi bucătăriei spaniole, nu vă faceţi griji, nici nu veţi flămânzi, cu certitudine...

Turiştii, dar şi mulţi madrileni, iau micul dejun într-un bar. Cei mai mulţi servesc, de obicei, o cafea şi un corn dulce sau un croissant. Foarte popular este sucul proaspăt de portocale *(zumo de naranjd).* Tradiţionalul mic dejun j spaniol îl reprezintă însă *chunos* sau *porras* (gogoşeîe) cu ciocolată caldă. Dacă vreţi să mâncaţi ceva mai consistent, puteţi încerca *pincho âe îortilk,* adică o omletă cu cartofi, aşezată pe un fel de lipie sau *mixto con huevo,* adică: sandviş cu ou.

Restaurantul Sobri no de D ol i n este, conform Cărţii Recordurilor, cel mai vechi din lume {fiind deschis în 1725)

Prânzul se mănâncă între 13.30-16.00 şi este cea mai importantă masă a zilei pentru madrileni. De obicei, roate restaurantele oferă un meniu clasic, care este mai convenabil la preţ şi mult mai gustos decât meniul â *la carie.* Un meniu este, de obicei, compus din trei feluri, vinul fiind inclus în preţ. Primul fel poate fi o supă sau o salată sau, Ia fel de bine, o porţie de *chorizo* (un tip de cârnaţj de porc, condimentaţi, care se pot mânca prăjiţi sau cruzi - ca salamul. Felul doi este compus din carne - peşte, friptură de porc sau de pui. La desert veţi primi fie fructe proaspete, fie budincă. Vinul, inclus în meniul fix, nu este întotdeauna de cea mai bună calitate, dar îi veţi putea schimba gustul cu apă carbogazoasă sau minerală. Masa de seară este luată de spanioli mult mai târziu decât restul europenilor. Aici se iese Ia restaurant între orele 21.00-23.00.

Pentru serviciile oferite de cfie/neri, bacşişul potrivit reprezintă 5-10% din consumaţie. Dacă nu doriţi să lăsaţi bacşiş, nu este nici o problemă; nimeni nu se va uita urât, ospătarii vor fi la fel de politicos!. Acest lucru este valabil şi în baruri, restaurante, taxiuri.

In Spania nu-i greu deloc să mănânci bine şi ieftin. Aici fructele de mare sunt ieftine, Spania fiind a doua mare ţară consumatoare de fructe de mare, după Japonia. Restaurantele vegetariene sunt puţine, dar numărul lor este în creştere, mai ales datorită afluxului de turişti americani din ultimii ani. Spaniolilor fe place carnea, dar dacă nu vreţi să o încercaţi şi dumneavoastră, puteţi comanda, la restaurantele obişnuite, salate sau garnituri fără friptură.

Foarte multă lume a auzit de tapas, mâncarea care se găseşte în aproape toate barurile spaniole, dar sunt destui care nu ştiu cum să comande această delicatesă pe care a dat-o lumii bucătăria spaniolă. Cuvântul *tapas* vine de la verbul spaniol *tapar,* care înseamnă a acoperi. *Tapas* este un snack aşezat deasupra unei băuturi oarecare. Multe baruri servesc *tapas* cu un pahar de bere sau de vin (uneori e delicios, alteori nu poate fi consumat), în baruri se obişnuieşte să se servească şi *bocadillos* (sau *bocatos),* care sunt nişte sandvişuri făcute din cornuri sau baghete. Există multe tipuri de *tapas* şi nu trebuie să vă faceţi probleme dacă nu înţelegeţi meniul. Cele mai multe baruri de acest fel au aşezate toate tipurile de *tapas* la vedere, aşa că puteţi arăta cu degetul ceea ce doriţi.

Cocido este prânzul tipic în Madrid. Puteţi găsi *corido* în multe variante, dar cel de bază conţine fasole boabe, varză, *chorizo,* sos, budincă şi legume. Carnea de pui, vită sau porc este, de regulă, prezentă lângă coddo, dar, la fel de bine, poate să lipsească. De obicei, atunci când comandaţi coddo, restaurantele spaniole vă servesc înainte cu o porţie de supă fierbinte.

Mâncărurile spaniole şi anotimpurile

Primăvara

Acesta este anotimpul potrivit pentru a mânca sparanghel, ^rfurile fragede au un uşor gust amărui şi sunt excelente în omlete.

Cel mai bun moment să mâncaţi tocană de melci este în perioada anotimpurilor ploioase: primăvara şi toamna.

lată câteva restaurante specializate în melci:
-Los CaracoJes (Toledo nr. 106; tel: 31.366.42.46; metrou La Latina);
- El Oso y el Madrono (Bolsa nr. 4; tel: 91.522.77.96; metrou Sol)
- La Castels (Dr Caste/o nr. 22; tei: 91.573.55.90; melrou Ibiza).

Bocalao - cod uscat şi sărat. Se mănâncă tot timpul anului, dar mai mult primăvara.

Tom/os este un fel de mâncare care se serveşte ca desert, de obicei de Paşti. Este Scut din aluat de pâine, ouă, lapte, zahăr şi miere *şi* poate fi o alternativă bună la cozonacul pentru micul dejun. D puteţi cumpăra de la brutărie sau îl puteţi servi în orice cafenea. Costă l euro.

Pestinos sunt un fel de prăjiturele calde, înmuiate în miere şi pudrate cu zahăr. Se mănâncă de obicei de Paşti. Pot fi găsite în brutării.

în luna mai apar câteva delicii în bucătăria spaniolă care sunt, de obicei, asociate cu Festivalul Sfântului Isidro. Vă puteţi bucura de aceste mâncăruri speciale în Piaza Mayor, Las Vistillas şi La Pradera. Pe 15 mai, în Piaza Mayor se găteşte o *cocido* gigantică, din care poate să guste oricine trece pe acolo. Se pregătesc, tot cu această ocazie, mici cornuri crocante, învelite în ciocolată sau alte prăjiturele cu cremă, rulade sau produse de patiserie,

Gailmejos (intestine de miel prăjite) au un gust foarte bun, mai ales dacă nu. ştiţi ce mâncaţi. Se servesc în baruri,. dar este o mâncare tradiţională în] Parcul La Pradera de Sân Isidro, în tim-1 pul festivalului din mai.

Vara

Căpşuni şi îngheţată - acestea sunt specialităţile verii în Spania. Dacă sunteţi dispus să trăiţi o exprienţă unică, puteţi face o excursie de o zi cu Strawberry Train (pleacă din gara Atocha în fiecare sâmbătă, duminică, şi în timpul vacanţelor publice în lunile aprilie - iulie şi septembrie).

Horchata este o altă specialitate a verii în Madrid. Băutura provine din Valencia şi este făcută dintr-o rădăcină numită *chufa* şi lapte. Bogată în vitamine şi minerale, această băutură tradiţională se găseşte în mai toate barurile şi terasele.

Alte băuturi de care vă puteţi bucura doar vara suntgramzada (gheaţă pisată cu aromă de lămâie, portocale sau cafea) şi *sangria* (vin roşu combinat cu bucăţi de fructe proaspete şi suc de lămâie).

Gozpacho - supă de vară rece - este o delicatesă uşor de preparat, răcoritoare şi, în acelaşi timp, consistentă. Se pregăteşte din 75 g miez de pâine, un kilogram de roşii decojite şi tăiate mărunt, un ardei verde, tăiat mărunt, trei căţei de usturoi, sare, ulei de măsline, oţet şi o jumătate de litru de apă. Totul se mixează, se pune la rece şi se serveşte după o oră.

Toamna

Ciupercile sunt un fel de mâncare favorit al spaniolilor. Le puteţi servi în barurile *tapos,* sau le puteţi pregăti acasă, combinate cu diverse sosuri, O reţetă simplă: prăjiţi ciupercile şi stropiţi-le cu mujdei, apoi presăraţî-le sare şi piper. Le puteţi amesteca în omlete sau combina cu alte legume.

Fabada - se pregăteşte din şuncă, fasole boabe şi sos negru.

Iarna

Supa de usturoi, fiind o mâncare populară, nu se serveşte în restaurantele cu ştaif, ci se prepara doar acasă.

Castanele prăjite se vând chiar pe stradă. Un cornet de castane costă 1,5 euro.

Turron sunt bomboanele de Crăciun în Spania. Pot avea diferite arome, dar cele mai gustoase sunt cele de ciocolată. Se găsesc în orice supermarket în zilele de Crăciun.

Mazapân este o altă specialitate de Crăciun. Sunt bombonele de marţipan, în diferite forme - de peştişori, raţe sau păsări. Cele mai bune sunt cele făcute în Toledo.

Polvoroms sunt un fel de biscuţi, serviţi în perioada sărbătorilor de iarnă.

Roscon de Reyes sunt cornuri decorate cu fructe glasate şi se mănâncă, de obicei, în ziua de 6 ianuarie.

Luptele cu tauri

Coridele sunt un element distinctiv al culturii spaniole. Coridele sunt un adevărat ritual şi, după multe secole de istorie, au devenit adevărate evenimente care îmbină, la fel ca la început, mitologia şi tradiţia. Corida este o chestiune de viaţă şi de moarte: un om (toreadorul) luptă împotriva unui animal (taur), iar unul dintre ei trebuie să moară. Spectacolul începe cu o paradă a luptătorilor *(paseUlo).* Atunci când primul taur (dintr-un număr de şase) este introdus în arenă, lupta începe. Corida este împărţită în trei părţi care se execută într-o ordine strictă. Ultima dintre ele este lupta faţă în faţă care sfârşeşte, de obicei, cu moartea taurului. Nu trec mai mult de 20 de minute de la începutul spectacolului până în momentul morţii animalului. Acest spectacolul se repetă de şase ori la rând. La începutul secolului al XVII-Iea, taurii şi luptele cu tauri au fost exportate în America Latină,

Ringul **Las** Ventas este cel mai cunoscut din Spania. Cei mai sigur este să vă rezervaţi bilete pentri coridă cu câteva zile înainte

devenind spectacole populare în Mexic, Venezuela, Columbia, Peru şi Ecuador. De asemenea, în Franţa (mai exact în sudul Franţei) există manifestări similare.

Desfăşurarea luptei

Lupta cu tauri începe în sunet de trompete şi bătăi de tobe. Trei matadori diferiţi intră în arenă însoţiţi de echipele lor. Intr-o poziţie centrală se află reprezentantul autorităţilor locale *(algwcil),* care înmânează toreadorilor cheia de la uşa prin care vor intra taurii în arenă. Toreadorii se prezintă publicului, transmit salutări preşedintelui oficial al coridei, apoi lupta poate începe.

Primul taur

In sunet de trompete se aude anunţul angajaţilor ringului, care spun numele taurului. Acesta se pregăteşte să pătrundă pe porţile speciale numite *toriles.* Primul care intră î contact cu taurul este unul dintre asis tenţi. Acesta îi dă, astfel, matadorulu (cel care va ucide taurul) ocazia de urmări mişcările animalului. Apoi, celălalt asistent provoacă taurul cu diferite manevre de luptă (numit *„Veronica", „Media-Veronica", „Recortes"* sau *„Revoleras"),* In unele cazuri mata dorul însuşi aşteaptă taurul în mijlo cui porţii de intrare. Se întâmplă, î aceste momente, ca preşedintele să l

ordone aşa-numiţilorpicodores (oameni aflaţi pe cai, cu lănci în mâini) să intre în arenă. Acum începe prima parte a coridei. Această parte a spectacolului, numită *suerte de varas,* testează vitejia taurului, modul în care îşi controlează furia şi îşi dozează energia, în acest timp, matadorul testează taurul cu *capote* (o capă uriaşă, de culoare roşie).

La un moment dat, preşedintele (la cererea matadorului sau la iniţiativa sa) arată, cu batista sa albă, trecerea la partea a doua a luptei.

Aceasta se numeşte *banderillas* (după numele băţului de lemn de 75 de centimetri, ornat cu hârtie colorată, care are în vârf un harpon şi care trebuie înfipt în gâtul taurului). Această parte incită taurul. Plasarea *banderillas* în ceafa taurului este făcută de matador sau de unul dintre asistenţii săi. Datorită faptului că această etapă este spectaculoasă, ea este preferata publicului. Există multe feluri de a îndeplini această manevră, dar cel mai bine este ca matadorul să înfigă perpendicular harponul în gâtul taurului. Odată încheiată această operaţiune, preşedintele anunţă, prin fluturarea batistei sale albe, trecerea la secţiunea a treia.

Matadorul salută preşedintele, pubiicul şi dedică moartea taurului unei persoane din arenă. Apoi începe să se joace cu taurul, folosindu-şi *muleta. Mukta* este, de fapt, mijlocul care îi permite să-şi arate adevărata artă.

Suerte Suprema

Acesta este momentul crucial al luptei. Succesul matadorului depinde de aceste ultime momente, înainte de a-1 ucide, matadorul trebuie să se asigure că taurul se află încă în picioare. Există mai multe feluri de a omori animalul: *„Volapie", „Recibiendo"* sau *„A un tiempo".* La cererea publicului, preşedintele poate indica tăierea uneia sau a ambelor urechi ale animalului ucis. La final, matadorul face turul de onoare. Dacă animalul a fost extraordinar de curajos în timpul luptei, publicul poate cere preşedintelui să-i cruţe viaţa. Dacă acesta este de acord, va flutura o batistă portocalie.

Unde şi când se desfăşoară coridele

La Madrid, luptele cu tauri se desfăşoară, de obicei, în ringul Los Ventas (Piaza de Toros Monumental de Los Ventas), considerat un fel de Mecca al coridelor. Sezonul de lupte se deschide în martie şi se încheie în octombrie, în acest interval, în fiecare duminică, la ora 7 seara, în Las Ventas este o coridă, în timpul serbărilor dedicate Sfântului Isidro (jumătatea lui mai - jumătatea lui iunie) şi în timpul Festivalului Otoo (la sfârşitul lui septembrie) luptele cu tauri au loc în fiecare zi.

Piaza de Las Ventas a fost inaugurată în 1931, iar construcţia ei aparţine

arhitecţilor Jose Espeliu şi Munoz Monasterio. Zona a fost declarată monument istoric şi artistic, începând cu anul 1977. Prima luptă la Las Ventas a avut loc pe 17 iunie 1931. Matadorul de atunci se numea Diego Mazquiarân Fortuna, iar taurul -Hortelano. Capacitatea ringului este, acum, de 25.000 de spectatori.

Biletele pot fi cumpărate chiar de la Las Ventas, dar de obicei se epuizează cu două zile înainte de coridă. De aceea e bine să mergeţi cu câteva zile înainte la casa de bilete sau la oficiul de rezervări, situat în Caile Victoria. Preţul biletelor variază, în funcţie de programul oferit de organizatori, între 6 şi 60 de euro. Biletele de la tribună sunt mai scumpe decât cele de la peluză. Ringul de lupte nu este foarte mare, dar, ca să vedeţi mai bine ce se întâmplă în arenă, ar fi o idee bună să vă luaţi un binoclu.

Ringul Las Ventas - Adresă: Caile de Al cal â, nr. 237; tel: 91.356.22.00;
metrou: Ventas.
Preţ bilete: între 6 şi 60 de euro.
Programul casei de bilete: între orele 10.00-14.00 şi orele 17.00-20.00.
Centro de asuntas taurinos -
Adresa: Piaza de Los Toros de Las Ventas;
tel: 91.726.48.00/725.96.29.
Program: între orele 10.00-14.00 şi orele 16.00-19.30
Museo Tauri n o - Adresa: Piaza de Toros de Las Ventas;
tel: 91.725.18.57.
Program: 9.30-14.30.

Alte locuri unde s-au organizat coride în Madrid

în Piaza Mayor s-au organizat primele coride din Madrid, deşi spaţiu era amenajat doar ocazional în aces scop. Vechea piaţă de pe Caile de Alcalâ a fost, de fapt, primul spaţii organizat permanent în acest scop. Uri important aport economic la ridicarea şi amenajarea ringului 1-a avut regele Fernando al Vl-lea, în 1749. U jumătatea secolului al XlX-lea s-s renunţat la folosirea acestui spaţiu din considerente urbanistice. Pe 4 sep tembrie 1874 s-a inaugurat un ring *di* lupte cu taurii (cu o capacitate *di* 12.000 de locuri) în vechea piaţî Aragon. Pe 14 octombrie 1934 aici | avut loc ultima coridă.

Fotbalul

Mai mult decât la alţi cetatea; europeni, fotbalul are un loc cu totu şi cu totul special în inima spaniolilor Jocul în prima ligă spaniolă este d înaltă ţinută. Jucători spanioli sat veniţi din alte ţări ale lumii preferă s joace în această ligă profesionistă extrem de performantă, unde fotbalu este ridicat la rang de artă. Pentn madrileni alegerea între cele dou mari cluburi ale oraşului este grea Real Madrid sau Atletico Madrid?

Echipa Real Madrid are o istori glorioasă. A câştigat 29 de campionat interne, a fost de 17 ori vicecampioana Europei şi a câştigat de 9 ori trofeul european.

Atletico Madrid reprezintă un club tradiţional şi are, şi el, 9 campionate şi o cupă europeană câştigate.

Sezonul de fotbal se desfăşoară, în Spania, din septembrie până în mai. Meciurile sunt fixate, de obicei, duminica, la ora 17.00 (sau 19.00 în lunile călduroase). Meciurile din Cupele Europene se desfăşoară Ia mijlocul săp-ămânii. în timpul verii, atunci când "m sunt meciuri, cluburile de fotbal organizează expoziţii interesante despre storia echipelor pe care le reprezintă.

Santiago Bernabe'u, inaugurat pe 14 decembrie 1947, are o capacitate de 80.000 de locuri

Stadioanele din Madrid:

Real Madrid - Stadionul Santiago Bernabeu - Concha Espina; tel: 91.398.43.00;
metrou: Santiago Bernabeu.
Preţul biletelor: 12-100 euro.
Capacitate: 80.000 de locuri.
Athletîco Madrid - Stadionul Vicente Calderon - Caile de la Virgen del Puerto, n r. 67;
tel: 91.366.47.07; metrou: Pirâmides.
Preţul biletelor: 12-50 euro.
Capacitate: 60.000 de locuri.
Rayo Vaflecano - Stadionul Nuevo de Vallecas - Avda de la Albufera, nr, 132;
tel: 91.478.22.53; metrou: Portazg.
Preţul biletelor: 9-18 euro.
Capacitate: 20.000 de locuri.

PACHETE DE SERVICII TURISTICE

Partybus Madrid

Durată: 5 ore. Preţ: 29 de euro Puteţi cunoaşte o altfel de distracţie în Madrid. Este vorba de party-bus - un autobuz cu o atmosferă electrizantă, de petrecere. Autobuzul îi conduce pe pasagerii săi în cele mai fierbinţi localuri din Madrid, iar prima băutură din noapte este servită chiar la bord, gratis.

Program: joi, vineri şi sâmbăta, începând cu ora 23.00. Punct de plecare: barul „La Bote Iţită" (aflat între străzile Pelayo şi Fernando al Vl-lea). Sosirea se face în jurul orei 4.00 dimineaţa. Dacă vreţi să participaţi la această petrecere nebunească, trebuie să vă rezervaţi bilet cu cel puţin 48 de ore înainte şi trebuie să aveţi peste 18 ani. Autobuzul pleacă de la discoteca „La Botellila" şi are următorul traseu: Night-clubul „Cats" - ciubul „Kapital" - discoteca „Sun Fiower Cool" - „La Riviera" - „But Noche" - „Empire" - „Sun Fiower Macumba".

Atmosfera este incendiară, iar stilurile muzicale - house, funky, salsa, latin, jazz, tehno - vă vor antrena, cu siguranţă. Am urcat, într-una dintre seri, în autobuzul-minune. E o atmosferă care cu greu se poate reproduce în cuvinte, pentru că, vă spun sigur, nimeni nu-şi mai aminteşte, după periplul prin şapte cluburi, unde i-j plăcut cel mai mult. Spre dimineaţ când traseul se apropie de final muzica din boxele autobuzului *sui* date la un volum mai mic, încă îţi ţiuij urechile şi îţi vâjâie capul.

Madridul panoramic şi corida

Durată: 5 ore. Preţ: 47 de euro Acest program vă propune un tur i celor mai interesante locaţii din Madri şi se încheie cu participarea la o coridi Spectacolul durează în jur de 2 ore Această ofertă este sezonieră şi si onorează în perioada mai-octombrie.

Plecare: Juiia Travel, staţia de autobuz Gran Via nr. 68, la ora 17.00. Este inclus transportul cu un autocar de lux, dotat cu aer condiţionat. Traseu: Gran Via - Puerta de Tofedo - Palatul Regal - Puerto det Sol - Teatro Real - Piaza Mayor - Piaţa Cibeles - Parcul Retiro - Muzeul Prado - Grădina Botanică - Ringul Las Ventai

Traseul cuprinde, în mare, cai toate atracţiile turistice importanţi Eu nu am reluat turul, pentru că le zitasem pe toate pe rând, într-un ril mai lent, dar pentru cei care nu prea mult timp la dispoziţie penti vizitarea obiectivelor culturale, esî indicat să parcurgă traseul oferit agenţie.

Âvila şi Segovia

Durată; 9 ore. Preţ: 64 de euro Vizitarea castelului Alcazar, con[1'] strucţie medievală din secolul al XI-este cea mai importantă etapă a acestei excursii de o zi.

Vechiul oraş Âvila, trecut pe lista de patrimoniu mondiale, păstrează cea mai veche şi mai completă fortificaţie medievală. Cele 90 de turnuri şi zidurile oraşului, lungi de aproape trei kilometri, sunt construite în secolul al Xl-Iea. Aşezarea este locul de naştere al Sfintei Tereza, o călugăriţă din secolul al XVI-Iea, şi a devenit, încă din acele vremuri, loc de pelerinaj. Traseul prevede o oprire pe dealul din apropierea oraşului, de unde se poate admira panorama aşezării. Se poate vizita şi catedrala, care îmbină fericit cele trei stiluri arhitectonice - roman, gotic şi baroc.

Traseul continuă la Segovia, unde se poate vedea unul dintre cele mai bine conservate monumente rămase încă din perioada Imperiului Roman, apeductul. Construit în timpul dom-| niei împăratului Augustus, apeductul se sprijină pe 163 de arce, întinse pe 15 kilometri.

Segovia reprezintă Spania şi [Castilia cu tot ceea ce le este specific -străduţe întortocheate, destinate exclusiv pietonilor, densitatea cea mai niare de mănăstiri în stil roman din Europa, mirosul de carne prăjită de purcel de lapte, care se răspândeşte din rotiseriile aflate Ia tot pasul.

Oraşul este înconjurat de ziduri medievale, fiind mărginită de doua

râuri şi de o centură verde formată dintr-un parc cu arbori seculari şi o mulţime de alei. Segovia mai este celebră şi pentru Alcazar, cel mai frumos şi mai faimos castel al Evului Mediu Timpuriu, ridicat în secolul al Xl-lea, pe un colţ de stâncă. Vă trebuie doar puţină imaginaţie pentru o scurtă călătorie în timp: imaginaţi-vă turniruri cu cavaleri neînfricaţi şi poveşti de dragoste romantice, petrecute în locurile pe care le bateţi cu pasul. Revenind la realitate, se presupune că această construcţie din Segovia a inspirat Castelul Disney, prezent pe genericul oricărei producţii a casei de filme omonime. Tot aici, la castel, regina Isabela i-a promis lui Columb sprijinul financiar de care avea nevoie pentru a porni către America. Nu rataţi nici Biserica Vera Cruz, fondată de cavalerii templieri în secolul al Xll-lea, o combinaţie reuşită între două stiluri - roman şi gotic.

Un prânz specific regiunii, oferit de restaurantul Solaire, va face ca excursia dvs. să fie perfectă. Meniul clasic include supă castiliană, mâncare de fasole albă, purcel de lapte la grătar şi prăjitură tradiţională. Exceptând zilele de Crăciun şi Anul Nou, excursia se organizează zilnic.

Punct de plecare si sosire: terminalul din Madrid al agenţiei Julia Travel de pe Gran Via, numărul 6. Ora de plecare: 9.45, Transport cu autocare de lux dotate cu toate facilităţile. Ghid în limbile spaniolă şi engleză.

Intrările la obiectivele turistice sunt incluse în preţ. Prânzul şi băuturile, de la restaurantul Solaire. pot fi incluse în preţul pe care-1 plătiţi iniţial pentru excursie, dar atunci acesta va f i'ceva mai mare. Participarea la excursie trebuie anunţată înainte cu cel puţin 48 de ore înainte de plecare.

în mod obişnuit, traseul include şi catedrala din Segovia, dar pe perioada când aceasta este închisă pentru public, martie-noiembrie, se vizitează Biserica Vera Cruz. Preţ: costul, cu prânz inclus, este de 85 de euro. Fără prânz şi băuturi: 64 de euro. Pentru copiii până în patru ani excursia, exceptând prânzul, este gratuită.

Flamenco la Corral de la Morerfa

Durată: 4 ore şi un sfert. Preţuri: flamenco show şi o băutură - 69 USD; flamenco show şi cină - 120 USD.

înainte de a ajunge la restaurantul Corral de la Moreria, veţi face turul nocturn al Madridului prin cele mai importante bulevarde, pieţe şi străzi după care veţi asista la unul dintre cele mai frumoase spectacole de flamenco din capitala spaniolă. Flamenco-show şi cină: fructe de mare, somon, budincă Moreria, cafea, vin roşu, apă minerală.

Traseul nu se organizează în zilele de Crăciun, Anul Nou, 9 şi 19 martie, 1 şi 2 mai.
Punct de plecare: terminalul Julia Travel de pe Gran Via, nr. 68. Ora plecării: 20.30.
Ora sosirii: aproximativ 00.45, când veţi fi transportaţi la hotel. Transport cu autocare de lux. Ghid în limbile spaniolă şi engleză.
Este necesară înscrierea cu cel puţin 48 de ore înainte de efectuarea turului.

Mesele individuale nu sunt acces bile, turiştii vor sta împreună la mas rezervată pentru agenţia de turism Acest tur nu este recomandat copiilo sub şapte ani, dar şi în cazul k preţurile sunt cele pentru adulţi.

Excursie în munţi

în nordul Madridului se vă crestele înzăpezite ale Munţilor Sien de Guadarrama, un masiv montan cărei înălţime atinge 2.500 de metri î cel mai înalt vârf al său. Munţii Sierr sunt căutaţi pentru plimbări uşoar dar şi pentru alpinism şi sporturi d iarnă, numeroasele sale trasee mă cate, de diferite grade de dificultat facându-i accesibili şi pentru turist neacomodaţi cu muntele.

Iarna, atunci când este suficient zăpadă, se deschid pentru public ce trei pârtii amenajate pentru schi ^ Cotos, Navacerrada şi Valdesqui. J timpul verii, majoritatea satelor di jurul munţilor se umplu de turişti do nici să-şi găsească aici un refugiu. C mai potrivit mijloc de transport est trenul, care opreşte în mai mult orăşele de munte din zonă. Mai pute lua şi autobuzul, din staţiile Atoct sau Chamartin.

Excursie la Toledo

Fără îndoială, o excursie la Tolec nu trebuie să lipsească în nici un chi din programul unui turist care vizitea2

Madridul. Toledo este o cetate fortificată, aşezată în jurul râului Tajo şi a fost capitala Spaniei în timpul domniei vizigoţilor. A servit, de asemenea, ca reşedinţă regală până la unificarea statală din 1560. Arhitectura aşezării, a clădirilor şi monumentelor sale reflectă influenţele tuturor factorilor culturali ai istoriei. Toledo a fost, la un moment dat, un exemplu al modului în care creştinii, musulmanii şi evreii trăiau în bună înţelegere împreună, dar, după un timp, a devenit un centru al intoleranţei catolice spaniole. Populaţia evreiască a fost obligată să se convertească la catolicism sau să plece.

Printre numeroasele obiective pe care ar fi indicat să Ie vizitaţi în Toledo se numără catedrala şi muzeul acesteia, în care puteţi admira lucrări de El Greco, Caravaggio şi Bellini. Alături se află Biserica de Santo Tome, cu faimoasa pictură „înmormântarea Contelui de Orgaz", La fel de interesante sunt Casa memorială şi Muzeul El Greco, Muzeul Santa Cruz, ultimele două sinagogi rămase din cartierul evreiesc (Sinagoga Trânsito şi Sinagoga Santa Măria la Blanca). Până la Toledo puteţi merge cu trenul Cercanîas, din staţia Atocha. Trenul circulă din două în două ore.

Excursie la Chinchon

Aflată la o distanţă de 45 de km de Madrid, localitatea Chinchon este un obiectiv la care se poate ajunge cu autobuzul La Veloz, din staţia Conde de Casai. Printre atracţiile sale turistice se numără Piaza Mayor, dominată de măreţia bisericii locale. Puteţi vizita, de asemenea, vechiul castel, care serveşte în prezent drept distilerie, producând un gin foarte apreciat, dar şi alte băuturi spirtoase. In lunile de vară se organizează Ia Chinchon şi lupte cu tauri. Legenda spune că în secolul al XVII-lea, contesa de Chinchon, soţia viceregelui din Peru s-a refugiat în micul orăşel, fiind bolnavă de malarie. Localnicii au tratat-o cu un extract din fructele unui arbore local. Acum acest extract este cunoscut în mediană drept chinină. In oraş se organizează, în intervalul 15-21 august, Festivalul Virgen de Grada y Sân Roque.

Excursie la Alcală de Henares

Alcalâ de Henares are o importanţă istorică, datorită faptului că aici a fost creată prima universitate spaniolă, fondată în secolul al XlII-lea de cardinalul Cisneros, în timpul domniei reginei Isabela Catolica. Aceasta este una dintre cele mai importante universităţi ale lumii, care a dat omenirii nu numai mii de oameni de ştiinţă, scriitori, muzicieni, dar a produs şi faimoasa Biblie poliglotă. Universitatea a fost mutată la Madrid în anul 1836, iar numărul studenţilor înscrişi aici ei este, acum, unul dintre cele mai mari din lume. O nouă universitate s-a

El Escorial este mai mult **decât** un mausoleu al monarhiei spaniole, este un palat superb

deschis la Alcalâ în anul 1977. Ca să ajungeţi aici trebuie să luaţi trenul Cercanias din staţia Atocha sau autobuzul care pleacă din staţia Continental Auto.

Excursie la Sân Lorenzo de El Escorial

Aflată la 59 de km de Madrid şi 54 de km de Segovia, în această localitate puteţi ajunge cu autobuzul companiei Herranz de la Moncloa sau cu trenul Cercanias (de la staţia Atocha). Pe 10 august se organizează aici Festivalul Sân Lorenzo. Dintre obiectivele turistice se pot aminti Mănăstirea Regală Sân Lorenzo de El Escorial, construită din ordinul regelui Felipe al II-lea, precum şi monumentele Găsita del Infante şi Casita' del Principe, opere ale lui Juan dej Villanueva. în interiorul aceston puteţi admira colecţiile de pictură alt lui Lucas Jordân şi Giaquinto.

Mănăstirea Sân Lorenzo El Escorial. Program: în lunile aprilie - septembrie: marţi până duminică - între orele 10.00-19.00; în lunile octombrie - martie: de marţi până duminică, între orele 10.00-16.00. Intrare: 6,91 euro (grupul primeşte şi ghid însoţitor) sau 6,01 euro (fără ghid), Se fac reduceri până la 5 euro pentru grupuri organizate. Copiii sub 5 ani au accesul gratuit.

ANEXA 1

Scurtă prezentare a istoriei oraşului

Fondarea Madridului

Primul nume atestat documentar al acestui oraş a fost Mayrit, iar din această denumire se vede în mod clar influenţa musulmanilor care au cucerit bună parte din Peninsula Iberică.

Madridul a devenit oraş în adevăratul sens al cuvântului în anul 1083, în timpul regimului Iui Alfonso I. Zona s-a stabilizat atunci şi aproape toate simbolurile musulmane au fost distruse.

Fondarea Pieţei Mayor

In secolul al XIH-lea, zona dintre Piaza de Paja şi Costanilla de Sân Andres a fost transformată în centrul vieţii cotidiene. Locul a avut iniţial funcţia de piaţă agroalimentară, până când Juan al II-lea a ordonat construcţia, în această zonă, a Pieţii Arrabal, în prezent Piaţa Mayor. De-a lungul secolelor, suburbia s-a dezvoltat plecând de aici, iar locul a devenit inima Madridului.

El Pardo -reşedinţa regală

Fără îndoială, mutarea reşedinţelor regale în Madrid a fost momentul de debut al marilor construcţii urbane. Până în mai 1561, regii locuiau în Toledo. Regele Felipe al II-lea a ordonat mutarea curţii la Madrid, dar acest transfer nu a fost definitiv. Astfel, între 1601 şi 1606, reşedinţa regală a fost la Valladolid. In luna martie a anului 1606 s-a decis însă mutarea definitivă a reşedinţei regale la Madrid. După moartea regelui Felipe al IIMea şi încoronarea lui Felipe al IV-Iea, pentru oraş au venit vremuri mai bune.

Cultura a invadat, la propriu, străzile - arhitecţi, artişti, scriitori au decis să se mute şi ei în noul oraş, pentru a fi aproape de curtea regală.

In data de 19 iunie 1622 un eveniment cu adevărat important s-a petrecut în Madrid - canonizarea Sfântului Isidro de către papa Gregorio al XV-lea. Ceremoniile, extrem de fastuoase, au fost organizate în Piaza Mayor.

Sfârşitul dinastiei austriece

Sfârşitul dinastiei austriece a fost marcat de moartea lui Carlos al Il-lea, în noiembrie 1700. El a fost cunoscut sub numele de încântătorul, într-o contradicţie ironică cu adevărata sa faţă. Regele era îngrozitor de urât şi se pare că suferea din cauza defectelor sale fizice. A fost căsătorit de două ori, dar nu a avut moştenitori, motiv pentru care i-a fost atribuită o presupusă impotenţă. Criticismul popular nu a

ezitat să creeze o mulţime de cântece satirice şi poezii ironice la adresa lui. In perioada dinastiei austriece s-au construit, în Madrid, multe edificii care există şi astăzi - Podul Segovia (în 1582, autor - Juan de Herrera), Piaza Mayor (între 1617 şi 1619-autorJuan Gomez de Mora), Parcul Retiro (amenajat de Alonso de Carbonell, cel care a folosit proiectul lui Juan Gomez de Mora şi Giovanni Battista Crescenzi), Catedrala Sân Isidro (construită între anii 1622 şi 1664 de către iezuiţi, cu ajutorul oferit de sora regelui Felipe al II-Iea, împărăteasa Măria a Austriei), în perioada domniei lui Carlos al 11-lea s-au ridicat în Madrid mai multe mănăstiri importante, una închinată Sfântului Ferdinand, alta Sfântul Pascal, iar ultima, Sfintei Teresa.

Dinastia Bourbonilor

Regele Felipe al V-lea a fost cel care a întemeiat dinastia Bourbonilor, începând cu 18 februarie 1701. Atunci când regele a sosit la Madrid, el s-a instalat în paîatui din Parcul Retiro şi şi-a aşteptat curtea pentru a-şi face o intrare măreaţă pe scena publică şi, apoi, instalarea în vechiul palat regal.

Crăciunul anului 1734 a fost tragic pentru curtea regală, din cauza unui incendiu de proporţii care a avut loc la palat. Nu a murit nimeni dar, din păcate, o mulţime dintre valorile regale au fost distruse în marele foc. în scurt timp, Felipe al V-lea a ordonat construcţia unui nou palat, în acelaşi Ioc. Regele şi-ar fi dorit ca acesta să fie asemănător cu cel de la Versailles.

Felipe al V-lea a murit, unsprezece ani mai târziu, în palatul din Parcul Retiro. A urmat domnia Iui Fernando al Vl-lea, un capitol liniştit din istoria Madridului, un moment înfloritor pentru oraş,.

Cel mai bun primar - regele

în data de 11 septembrie 1759 Carlos a III-lea, fiul lui Felipe al V-lea, a fost proclamat rege. Acesta a făcut, Ia rândul său, multe lucruri bune pentru Madrid, deşi nu i-a plăcut prea mult oraşul, având intenţia de a muta capitala la Valencia sau Sevilla. Sub regimul său în Madrid s-au pavat străzile şi s-au instaurat inspecţiile sanitare în caseie locuitorilor oraşului. Gunoiul nu a mai fost depozitat pe străzi, iar oamenii au început să deprindă normele elementare ale igienei publice. In timpul domniei sale, Consiliul Oraşului aloca anual suma de 250.000 de reali doar pentru serviciile de salubrizare.

Venirea francezilor

în timpul domniei lui Carlos al IV-îea, francezii au intrat în Spania şi, în ciuda revoltei madrilenilor împotriva cotropitorilor, aceştia au rămas aici vreme de patru ani. Confruntările s-au desfăşurat pe

Caile de Bailen, pe Caile Mayor, în Puerta del Sol şi în Piaza Santo Domingo, dar revolta a fost controlată de francezi. Timp de patru ani, interval în care regele Carlos al IV-lea şi fiul său au stat în Franţa, Juan Bonaparte a locuit în Palatul Regal din Madrid.

Când francezii au părăsit Spania, situaţia era dezastruoasă în capitală. Bisericile şi cimitirele erau distruse, Parcul Retiro era practic decimat de trupele care au fost cazate acolo, iar Muzeul Prado fusese folosit drept cazarmă militară.

Anii care au urmat războiului de independenţă au fost dificili pentru madrileni. Regele Fernando al VH-lea a îngheţat toate lucrările începute de Juan Bonaparte şi a expropriat bisericile. Tot în aceeaşi perioadă, însă, datorită primarului oraşului, dr. Joaquîn Vizcaino, au fost construite canalizarea şi instalaţiile adiacente, totalizând 77 de km de tuneluri care transportau zilnic 81.000 de m^3 de apă - necesarul întregului oraş.

în acei ani de reconstrucţie urbană, sosea şi primul tren în Madrid şi tot atunci a fost dărâmat zidul de apărare care împrejmuia oraşul. S-a început construcţia districtelor care există şi astăzi, a cartierelor specifice noilor clase sociale. S-au construit spitale, orfelinate, închisori, cimitire... Un alt pas înainte în viaţa oraşului a fost electricitatea. La sfârşitul secolului al XlX-lea becurile au luat locul lămpilor cu gaz, iar electricitatea a pătruns în viaţa de zi cu zi a oamenilor.

Secolul al XX-iea

Gran Via îşi justifică numele

Madridul începutului de secol XX număra mai mult de jumătate de milion de locuitori. Chiar şi aşa, infrastructura era insuficientă pentru a face faţă nevoilor în continuă creştere ale cetăţenilor. Acesta a fost motivul pentru care a fost construită Gran Via, iar astăzi ea este una dintre cele mai importante străzi din Madrid.

în perioada regelui Alfonso al XHI-lea a început construcţia metroului, care urma să facă legătura între Puerta del Sol şi Cuatro Caminos. Doi ani mai târziu, regele inaugura primul tren subteran din Spania.

Războiul Civil

în timpul Războiului Civil, desfăşurat între 1936-1939, majoritatea activităţilor au fost întrerupte în Madrid. In 1937 s-a creat Comitetul de Reformă, numit Comitetul de Reconstrucţie şi Curăţenie, sub conducerea Iui Juliân Besteiro. După terminarea războiului, obiectivul principal a fost reconstrucţia oraşului. Din păcate, acesta nu a putut fi îndeplinit. Pe de-o parte, pentru că întreaga Europă era prinsă în frământările care au precedat cel de-al Doilea Război Mondial şi, pe de altă parte, din cauza regimului

r

pi^^^w

generalului Franco, în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, Franco ar fi sprijinit regimul nazist condus de Adolf Hitler şi pe cel fascist condus de Benito Musolini. După terminarea războiului, Spania a avut de suferit şi din pricina acestor simpatii ale dictatorului ei. Aproape că a fost total izolată de mişcarea europeană care încerca să şteargă rănile lăsate de cei şase ani de război mondial. Astfel, economia Spaniei a rămas, pentru o perioadă destul de lungă de timp, într-o stare de depresiune severă. Produsul intern brut se afla cu 40 de procente în urma celorlalte ţări europene. Economia subterană începuse să ia amploare; tot ceea ce fusese bun în era industrializării de dinainte de Războiul Civil se degrada treptat. Salvarea situaţiei economice a venit abia în 1953, când administraţia Statelor Unite ale Americii a promis un ajutor financiar substanţial Spaniei în schimbul aşezării pe acest teritoriu a unor importante baze militare. Pactul de la Madrid, semnat în septembrie 1953, a adus spaniolilor 1 miliard de dolari americani, în doar şapte ani situaţia economică s-a schimbat simţitor.

în anii '60, nivelul de trai a crescut şi oamenii au început să uite întunecaţii ani '50 şi urmările războiului, în aceeaşi perioadă putem vorbi despre o migraţie în interiorul Spaniei. Populaţia de la ţară s-a mutat în marile oraşe, iar industrializarea s-a accelerat. Pe data de 15 mai 1969, primarul Arias Navarra a inaugurat parcul de distracţii de la Casa del Campo.

Madridul, astăzi (Piaza de Espaha)

Mo vida, numele care nu mai are nevoie de nici o explicaţie

Mai târziu, la mijlocul anilor 70, curtea regală din Madrid a sărbătorit instalarea unui nou rege al Spaniei *şi* reinstaurarea democraţiei în ţară. Regimul dictatorial al generalul Franco se sfârşise, după ce acesta s-a aflat la conducerea ţării vreme de 36 de ani. Anii '80 au dat naştere unei mişcări culturale unice în lume - „Movida Madrilena" - petrecerea nocturnă eternă. Străzile, barurile, cinematografele vibrează alături de artiştii care vin să dea un nou nume şi o nouă imagine oraşului. Movida Madrilena înseamnă bucuria de a trăi într-un oraş fără restricţii.

Madridul, astăzi

în anii '90, madrilenii pot încă să pescuiască în râul Manzanares, care a fost repopulat cu noi specii de peşti. In 1992, în timp ce Barcelona era gazda Jocurilor Olimpice, iar la Sevilla se inaugura marea expoziţie, Madridul a fost numit capitala culturală a Europei. Astăzi, Madridul are 21 de districte şi cinci milioane de locuitori, distribuiţi într-un milion şi jumătate de locuinţe. Un oraş în plină expansiune economică şi culturală, un oraş al secolului XXI, care se dezvoltă încă, zi după zi.

ANEXA 2

Date **generale despre** Madrid

Clima

Madridul este un oraş uscat. Iernile sunt călduroase, cu temperaturi de 5-10 grade Celsius ziua, iar nopţile sunt ceva mai reci. Verile sunt fierbinţi, cu temperaturi maxime de 40 de grade Celsius şi medii de 25 de grade Celsius. Cele mai calde luni sunt iulie şi august. Ploile sunt rare în Madrid (în aprilie - mai şi octombrie -noiembrie cad câteva picături de ploaie), iar zăpezile cad, de obicei, în intervalul decembrie - ianuarie şi nu ţin mai mult de trei zile.

Populaţia

In aria metropolitană locuiesc trei milioane de cetăţeni, ceilalţi locuiesc în zonele limitrofe ale capitalei. Cei mai mulţi au apartamente la bloc. Dacă sunteţi nevoiţi să staţi o perioadă mai îndelungată aici şi nu aveţi un salariu foarte mare, vă recomandăm această soluţie. Casele sunt foarte scumpe în Madrid. Dacă rămâneţi pentru puţin timp aici, aveţi de ales între 180 de hoteluri, 462 de pensiuni şi 24 de campinguri cu facilităţi multiple.

Parcurile

Oraşul nu duce deloc lipsă de spaţii verzi. Printre cele mai cunoscute sunt Casa del Campo, Parcul Retiro, Parcul Oeste, Parcul Juan Carlos I şi Dehensa de la Villa. Dintre toate, cel mai popular este Retiro, fosta reşedinţă regală, iar cel mai modern - Parcul Juan Carlos I. Şi, fără îndoială, cel mai extins este Casa del Campo, în care se află parcul de distracţii şi grădina zoologică.

Ocupaţiile

Practic, ca în toate metropolele, majoritatea oamenilor lucrează în sectorul serviciilor, urmat, la o distanţă considerabilă, de sectorul industrial. Salariul mediu este, în Madrid, de 1.400 de USD/lună. Lucrul acesta face din Madrid, alături de Barcelona, un oraş cu un nivel de trai destul de ridicat.

Educaţia

Spania este ţara cu cele mai multe universităţi din întreaga Europă. Numai în Madrid funcţionează 13 universităţi în care studiază un număr aproximativ de 300.000 de studenţi. Există chiar şi o Academie de Studii Navale, chiar dacă oraşul nu are ieşire la mare.

Serviciile de sănătate

Sunt câte 5 medici la 1.000 de madrileni, distribuiţi în 70 de clinici de sănătate. Dacă, afîându-vă la Madrid aveţi probleme medicale, mergeţi la aceste centre de sănătate. Pentru urgenţe aveţi la dispoziţie câteva spitale mari, printre cele mai prestigioase din Europa.

Fiestas

Există ceva ce caracterizează oraşul Madrid şi cosmopolitismul său - este vorba despre ospitalitate. Nu veţi auzi niciodată că vizitatorii s-au simţit prost sau că se vor întoarce acasă supăraţi. Madridul îşi întinde covorul roşu pentru oricare dintre musafirii săi. Cel mai important dintre toate festivalurile din Madrid se petrece în noaptea de Revelion. Patru milioane de oameni ies atunci pe străzi ca să asculte ceasornicul din Puerta del Sol şi apoi să desfunde sticlele de şampanie.

Apoi trebuie să amintim de marele Carnaval al Madridului, la fel de vestit ca cel de la Rio sau cel de Ia Veneţia.

Altă sărbătoare populară este în ziua de 2 mai, în care madrilenii sărbătoresc rezistenţa spaniolă în faţa invaziei francezilor din 1808.

Pe 15 mai se organizează fiesta în cinstea sfântului patron al Madridului - Sân îsidro. în Madrid există o veche tradiţie legată de acest sfânt, Iui îi sunt dedicate festivaluri, celebrări oficiale şi cele mai frumoase coride din lume. Tradiţia spune că oamenii trebuie să meargă Ia râul Manzanares şi să bea apă din el, ca un tribut adus puterilor

gale miraculoase. De asemenea, se fac nişte prăjiturele speciale pentru această ocazie, se organizează concerte şi spectacole de stradă.

Simbolul Madridului

Steagul oraşului este de culoare roşie şi are desenate pe el şapte stele albe, plasate pe două linii orizontale, respectiv cu patru şi trei stele.

Transportul în Madrid

Reţeaua de transport în comun este una dintre cele mai bune din Europa. Aveţi la dispoziţie trei tipuri diferite de autobuze, metrou şi trenuri urbane. Pentru o organizare mai bună, Madridul a fost divizat în zone. Dar tarifele sunt unice pentru întreaga reţea.

Abonamentul este cea mai ieftină soluţie pentru transportul zilnic. Numărul de călătorii pe rutele din oraş este nelimitat, la fel şi mijlocul de transport folosit (tren, autobuz sau metrou). Călătorul îşi poate alege perioada de valabilitate - între un an şi o lună. Dacă sunteţi turist şi doriţi să folosiţi acest serviciu al transportului în comun, trebuie să vă prezentaţi la ghişee cu un document de identitate (paşaport), în copie şi original şi cu o fotografie.

Metroul

Metroul este, fără îndoială, cel mai rapid mijloc de transport din Madrid. Dacă sunteţi grăbit, nervos pentru că traficul e prea aglomerat sau supărat că autobuzul a întârziat, metroul e soluţia cea mai bună. Mulţi turişti sunt de părere că metroul din Madrid e cel mai eficient din Europa. Atenţie, fiecare staţie are mai multe intrări şi ieşiri, dar numai una este prevăzută cu ghişeu pentru tichete de intrare. Celelalte sunt prevăzute cu automate de acces în metrou. Aceste maşini acceptă bilete de 0,6 şi 1,2 euro. Ca turist puteţi să vă cumpăraţi un ghid al metroului, deşi e practic imposibil să vă rătăciţi aici. In fiecare staţie există o mulţime de indicatoare vizibile care explică pe larg tot ceea ce trebuie să faceţi ca să vă continuaţi drumul.

In multe staţii se organizează expoziţii de artă. Staţia Retiro este renumită din acest punct de vedere.

In staţia Piaza de Sol există o secţie de poliţie unde puteţi raporta eventualele incidente petrecute în spaţiul metroului.

**Metrou! funcţionează zilnic,
între orele 6.00-01.30.
Un tichet simplu - 0,80 euro, 10 călătorii - 4,25 euro; copiii peste patru ani plătesc bilet întreg.
Hol! i ne informaţii: 91.552.59.09
Centrul de informaţii:
Cavanilles, nr. 58. Deschis: de luni până vineri, între 08.30 şi 14.30; tel: 91.552.59.09.**

Harta metroului

Trenul urban

La fel ca restul mijloacelor de transport în comun, trenul este sigur, rapid şi confortabil. Totuşi, dimineaţa, între orele 7.30-9.30 este destul de aglomerat.

Renfe - operatorul naţional de transport feroviar oferă un număr practic nelimitat de opţiuni din care puteţi alege. Preţurile diferă, şi ele, în funcţie de alegerea dumneavoastră. Pentru grupuri de cel puţin 10 persoane, preţul călătoriei pentru copii va fi redus cu 50%, iar adulţii vor avea o reducere de 40%.

Studenţii Universităţii Independente din Madrid şi ai Universităţii Alcalâ de Henares beneficiază de reduceri importante.

Curse *speciale turistice*

Dacă vreţi să vă petreceţi ziua călătorind numai cu trenul urban, puteţi găsi bilete speciale care includ preţul călătoriei feroviare şi tichetul de intrare în Parcul de Distracţii. Din fiecare staţie de tren puteţi cumpăra astfel de bilete.

Alt program este creat pentru grupuri de minim 10 persoane şi include costul biletului de tren şi al intrării în Grădina Zoologică. De asemenea, grupul beneficiază de un ghid specializat care vă va explica totul despre Pavilionul Naturii Misterioase şi Acvariul Tropical, despre bazinul delfinilor şi al leilor de mare. Grupurile de elevi şi studenţi primesc, gratis, documentaţie didactică.

Descoperiţi Alcalâ de Henares

în colaborare cu Consiliul Municipal, compania feroviară Renfe vă oferă posibilitatea de a descoperi Alcalâ de Henares, spaţiu ce face parte, începând cu anul 1998, din patrimoniul universal, datorită monumentelor, istoriei sale bogate şi a parcurilor care se găsesc aici. Programul este de luni până duminică şi include, pentru grupuri între 20 şi 120 de persoane, excursii în această zonă.

Reţeaua feroviară şi ÎMAX Cinema vă propun să vedeţi filme proiectate pe un ecran uriaş. Tot ce aveţi de făcut este să cumpăraţi biletul pentru acest serviciu din orice staţie de tren urban.

Compania feroviară, în colaborare cu Muzeul Trenurilor, vă oferă şi un alt serviciu, care include călătoria şi biletul de intrare în muzeul celor mai vechi trenuri din Spania. Oferta este valabilă de marţi până duminică, exceptând luna august.

Alt traseu, asemănător cu cel precedent, include şi o vizită la ringul de skating din Parcul Chamartin. Oferta este valabilă de marţi până duminică, în perioada iunie - octombrie.

Reţeaua feroviară şi Agenţia de Mediu din Madrid vă pun la dispoziţie

un program care include activităţi de mediu din jurul Madridului. Traseul presupune o călătorie în munţi, în zona Navacerrada sau Cotos, unde vă puteţi plimba sub îndrumarea unui ghid local.

Parcările

Ca să folosiţi maşina în Madrid trebuie să fiţi curajos, în primul rând, ca orice mare oraş, Madridul este foarte aglomerat, ceea ce este un impediment pentru cei grăbiţi sau pentru cei care nu cunosc prea bine oraşul. Parcările sunt dificil de găsit, iar în zona centrală e aproape imposibil să vă parcaţi autoturismul.

Tariful pentru parcări:
- 0,70 euro pentru prima oră;
- 0,75 euro pentru staţionarea care depăşeşte o oră;
-13,00 euro pentru 24 de ore.

Puteţi achiziţiona tichete de parcare, valabile pentru întreaga reţea de parking, ceea ce înseamnă că nu o să va mai pierdeţi timpul stând Ia coadă pentru tichetele obişnuite. Tichetele lunare costă în jur 6 euro, iar instrucţiunile de utilizare le găsiţi la fiecare intrare în parking. Telefonul de urgenţă, în caz că aveţi probleme cu acest serviciu, este 91.548.04.16.

în afară de aceste parcări, mai există câteva locaţii private de acelaşi tip care aplică, însă, norme diferite şi tarife mult mai mari (1,5 euro pentru o jumătate sau chiar un sfert de oră).

Majoritatea magazinelor sau restaurantelor au parcări care sunt, în mod obişnuit, gratuite pentru clienţii lor, cel puţin în primele două ore de parcare.

Madridul parcurs cu maşina

Există şase căi principale de acces în oraş, prin cele şase autostrăzi: National I (Burgos), National II (Barcelona) , National III (Valencia), National IV (Andalusia), National V (Extremadura) şi National VI (La Coruna).

De asemenea, în oraş există mai multe companii de tip rent-a-car. Toate au sedii în aeroportul Barajas, staţia de tren Atocha sau staţia de tren Char martin.

Companii rent-a-car:
Avis-wwiv.aws.com,
902.13.55.31,91.547.20.48
Europcar - wwiv.europcar.com,
902.10.50.30
Hertz - mvw.ftertz.com,
902.40.24.05
National/Atesa - www.afesa.com,
902.10.01.01

Cel mai bun sfat înainte de a porni la drum cu maşina este să consultaţi pagina de web a Oficiului Central pentru Trafic - www.dgt.es. Veţi fi astfel siguri de condiţiile de trafic în care urmează să călătoriţi.

Taxiurile

Taxiurile oficiale din Madrid sunt vopsite în alb şi au o dungă roşie pe caroserie.

Odată ajunşi în taximetru, e indicat să-i solicitaţi şoferului licenţa de acreditare - obligatorie pentru toţi cei care lucrează în aceste servicii. De asemenea, puteţi solicita *şi* alte date despre el, dacă dumneavoastră consideraţi că acest lucru este necesar. In principiu, preţurile taximetrelor sunt standardizate, pornirea costă l euro, fiecare kilometru parcurs aproximativ 0,50 euro. Tarifele cresc de Crăciun şi de Revelion (practic se dublează).

Dacă aţi uitat ceva în taxi, puteţi recupera obiectul pierdut telefonând în termen de 72 de ore pentru a reclama pierderea la Consiliul General al serviciilor de taximetrie. Dacă aţi memorat numărul licenţei taximetrisîului, puteţi trimite un fax care să conţină numele dumneavoastră, informaţiile privind taximetristul, obiectul pierdut, data şi ora incidentului şi, de asemenea, numărul de telefon unde puteţi fi contactat. Dacă procedaţi în acest fel, aveţi şanse mari să vă recuperaţi obiectul pierdut.
Telefon Obiecte Pierdute: 91.588.43.46, 91.588,43.48
Program: de luni până vineri, între orele 9,00 şi 14.00.

Companii de taxi:
Radio-Taxi - tel: 91.547.82.00,91.547.86.00, 91,547,85.003;
Uniunea Serviciilor Radio-Taxi - tel: 91.447.51.80, 91.447.32.32;
Independent Radio-Taxi - tel: 91.405.12.13, 91.405.55.00;
Tele-Taxi- tel: 91.371.21.31,91.371.37.11, 630.907.990 (Servicii speciale; transportul copiilor de la şcoală, servicii pentru birouri, curierat rapid);
Eurotaxi -tel: 91.547.86.00, 91.547.82.00.

Autobuzele

Reţeaua de transport cu autobuzul are 182 de linii răspândite în tot oraşul şi în zonele limitrofe. Aceasta oferă două tipuri distincte de servicii:

Rutele diurne, care funcţionează de la orele 6.00 până la miezul nopţii, dar există şi rutele nocturne, numite Buho, care funcţionează toată noaptea. Buho au program între orele 00.00 şi 06.00. Practic, autobuzele funcţionează 24 de ore pe zi.

Dacă veţi călători cu autobuzul, fie puteţi plăti direct la şofer costul călătoriei, imediat ce aţi urcat în mijlocul de transport, fie puteţi taxa biletele cumpărate din staţii la maşinile automate de taxat. Dacă aveţi abonament, este suficient să i-I arătaţi şoferului. Traseele nocturne au capăt de linie în Piaza de Cibeles şi merg pe rute diferite, la interval de 30 de minute, între orele 00.00-03.00 şi la interval de 60 de minute, între orele 03.00-06.00. Există 20 de rute diferite de noapte, tariful fiind acelaşi cu cel de zi. în fiecare staţie de autobuz exista, de regulă, indicatoare care precizează destinaţiile autobuzelor care circulă pe acolo, precum si legăturile cu alte mijloace de transport. Preţul unui tichet simplu este de 0,50 euro şi de 4 euro pentru 10 călătorii. Mult mai ieftin este, însă, abonamentul lunar.

Există 257 de linii interurbane care pleacă din Madrid, ele circulă la fel ca autobuzele urbane, cu diferenţa că au un program fix.

Aeroportul

Aeroportul Barajas se află la estul Madridului, la o distanţă de 10 km pe autostradă sau la 20 de minute de mers cu taxiul până la Puerta del Sol. Terminalele aeroportului TI, T2 şi T3 sunt colorate diferit, tocmai pentru a fi mai uşor de identificat de către turişti: portocaliu pentru TI, verde pentru T2 şi roşu pentru T3.

lată câteva expresii uzuale în spaniolă, care vă vor ajuta să vă descurcaţi mai uşor când ajungeţi aici:

Za metrou;

- Aş vrea un tichet cu 10 călătorii, vă rog.

„Me da un Metrobus, por favor." *Când sunteţi în metrou şi vreţi sa vă faceţi puţin kc la coborâre:*

- Scuzaţi-mă, îmi permiteţi să trec?

„Con permiso, si puedo."

- Care e cel mai bun drum ca să ajung de la x la z?

„iCual es la mejor manera para ir de X a Z?"

Pentru o rezervare la liotei:

- Aş vrea să rezerv o cameră single/double pentru 1/2/3 nopţi.

„Queria reservar una jabita-don/habitacion doble para una/dos/ tres noche(s)".

- Camera are baie?

„iTiene la habitacion su propio bano?"

- Cât costă camera?

„dCuânto cuesta la habitacion?"

- Este o cameră liniştită?

,/Es tranquila?" or „îHay mucho ruido?"

- Preţul include micul dejun? La oră este servit?

„<;Va incluido el desayuno en el pi cio? (ÎY a que hora se sirve?"

Pentru rezervarea unei moşii rent-a-car

- Există o limită de kilometraj? Şi cai costă în plus dacă o depăşesc?

„iHay un limite de kilometrosî <tY cuânto me costaria si Io supero?"

- Ce tip de carburant folosiţi?

„iQue tipo de gasolina utiliza el cocheT

- îmi puteţi da şi o hartă a străzilor din Spania?

,/D6nde puedo pillar un mapa de las carreteras de Espana?"

Pentru o rezervare *la restaurant;*

- Aş vrea să rezerv o masă pentru patru persoane de la ora 20.30.

„Queria reservar una mesa para cuatro a las ocho y media."

- Aveţi cumva o masă liberă pe terasă? Excelent!

„iQueda una mesa en la terraza? [Excelente!

Pentru *serviciile de taximetrie;*

- La Palatul Regal, vă rog!

„A EI Palado Real, por favor."

- Stadionul echipei Real Madrid e departe de aici?

„ÎEstâ muy lejos el estadio de Real Madrid?"

- Cât mă costă cursa?

„lîMâs o menos, cuânto me costară?"

La supermarket

- Unde găsesc pâine pentru sand vişuri?

„<iD6nde esta el pan de molde?"

- Aveţi mai multe tipuri de cereale sau numai acestea? Nu? Nici în depozit? Puteţi comanda special pentru mine?

„iSon todos los tipos de cereales que hay o hay mas? iNo? iNi en otro pasillo? dNi en el almacen? îPuede hacerme un pedido especial?

- Puteţi să-mi spuneţi unde găsesc supă de pui?

,/En que pasillo puedo encontrar sopa de pollo?

- Aveţi unt de alune? Nu? Puteţi să-mi spuneţi unde găsesc aşa ceva în Madrid?

„ciHay crema de cacahuete? iNo?!? (iDonde, en Madrid, puedo ir para comprarla?

ANEXA 3

Sărbătorile în Spania

In fiecare lună există zile în care magazinele sunt închise, oamenii nu merg la serviciu, oraşul este în mare sărbătoare. Sărbătorile madrilenilor, fie că sunt *fiestas,* alte evenimente speciale sau coincid cu sărbătorile internaţionale, îngheaţă, pur şi simplu, orice activitate din oraş. Iată un calendar al tuturor sărbătorilor şi festivalurilor din Madrid:

Ianuarie:

1 -Anul Nou. Magazinele şi muzeele sunt închise.

5 - Ajunul Zilei celor Trei Regi, sărbătoare tradiţională. In noaptea care urmează au loc procesiuni religioase.

6 - Ziua celor Trei Regi. Magazinele sunt închise.

17-Sân An ton.

Februarie:

3 - Fiesta de Sân Bîas.

în aceeaşi săptămâna au loc Expoziţia de Artă Contemporană, Săptămâna de cinema Experimental, festivaluri de muzică, teatru şi dans.

Martie:

Teatralia; teatru pentru copii.

Festivalul de Arte Sacre din Madrid.

IMAGFIC, Festivalul de Cinematografie.

Procesiunile religioase cu ocazia sărbătorilor de Paşti (în cazul în care Pastele sunt în martie).

Aprilie:

23 aprilie - 4 mai:

Expoziţia de antichităţi şi Târgul de carte.

Festivalul Flamenco. Festivalul de Muzică Iberică. Mai:

1 - Ziua Internaţională a Muncii. Totul este închis.

2 - Ziua comunităţii madrilene. Magazinele sunt închise. In aceste zi au loc festivităţi speciale, concerte, alte activităţi.

8-15 mai

Festivităţi dedicate patronului oraşului Madrid, Sân Isidro Labrador -concerte, expoziţii, spectacole în aer liber, coride.

Târgul Ceramic: Piaza de las Comendadoras.

Festivalul Rock: Villa de Madrid.

Târgul Internaţional de Cane: Parcul Retiro.

Festivalul de Dans „Madrid en Danza".

Iunie:

13 - Sân Antonio de la Florida.

17-24-SanJuan.

29 - Fiesta cu ocazia Sân Pedro şi Sân Pablo.

Iulie:

9 - 16 - Fiesta de la Virgen del Carmen.

25 - Sărbătoare în Carabanchel Bajo şi Caile de Santiago şi în zona Operei. Fiesta de Santiago,

August:

6 - 5 - Festivalul Verbena de la Paloma, care pune în evideenţă tradiţiile populare ale Madridului, cu costume regionale şi dansuri.

Septembrie:

5 -13 - Sărbătoare în Arganzuela.

24 - 9 - Sărbătoare în Chamartin. Fiesta de toamnă.

Octombrie:

12 - Sărbătoare în Salamanca.

Festival de Teatru.

Festivalul Cinematografiei Feminine.

Concursul Anual de Coregrafie.

Noiembrie:

1 - Halloween. Totul este închis.

9 - Virgina de la Almudena, protectoarea oraşului. Festivalul de jazz.

Decembrie:

6 - Ziua Constituţiei. Magazinele şi muzeele sunt închise.

8 - Inmaculada Concepcion. Magazinele sunt închise.

24 - Ajunul Crăciunului. Magazinele sunt deschise, dar unele au program redus.

La ora 24,00 se oficiază serviciul catolic „Misa de Gaîlo".

25 - Ziua de Crăciun. Totul e închis.

31 - Ziua Sfântului Silvestru.

31 - Ajunul Anului Nou. Peste 4 milioane de oameni se adună în Puerta del Sol. După miezul nopţii, oraşul devine scena unei petreceri uriaşe. Magazinele sunt deschise pentru ultimele cumpărături.

ANEXA 4

Muzee şi **atracţii** în Madrid'

Muzeul Militar

Adresă: Caile de Mendez Nunez, nr. 1. Acces: staţie de metro Retiro;

Tel:+34 91.522.06.28.

Descriere: muzeul expune harţi, documente, arme, costume tehnică militară - toate specifice istoriei militare a Spaniei.

Muzeul de Arte Decorative

Adresă: Caile de Montalbân, nr. 12;

Acces: staţia de metrou Banco de Espana;

Tel:+34 91.532.64.99.

Intrare: 2,40 euro - adulţi; 1,20 euro studenţi şi grupuri organizate

Descriere: peste 15.000 de piese de porţelan, sticlă, mobilier, fildeş, ceramică, tablouri şi sculpturi.

Casa Memorială Lope de Vega

Adresă: Caile Cervantes, nr. 11;

Acces: staţia de metrou Anton Martin;

Tel:+34 91.429.92.16.

Intrare: 1,2 euro. Se fac reduceri de 50 la sută pentru studenţi şi grupuri organizate alcătuite din mai mult de 8 persoane. Miercurea, intrarea este liberă.

Casa Americii Latine

Adresă: Reyes Catolicos, nr. 6;

Acces: staţia de metrou Moncloa;

Autobuz: l, 16, 44, 44, 61, 82, 83, 84, 132, G;

Tel:+34 91.543.94.37.

Intrare: 3,1 euro. Beneficiază de o reducere de 50% studenţii la Arte Frumoase, angajaţii muzeelor naţionale şi internaţionale. Au intrarea gratuită copiii sub 18 ani, persoanele peste 65 de ani, ghizii turistici, jurnaliştii.

Muzeul Naval

Adresă: Paseo del Prado, nr. 5;

Acces: staţia de metrou Banco de Espana;

Tel:+ 34 91.379.52.99.

Intrare liberă.

Descriere: aici vei afla tot ce vrei să ştii despre lumea nautică, instrumente, aparate, cartografie, obiecte personale ale marinarilor, o galerie foto.

Muzeul Prado

Adresă: Paseo del Prado;

Acces: staţiile de metru Atocha şi Banco de Espana;

Autobuz: 9,10,14,19,27,34,37,45;

Tel: +34 91.330.28.00 (hotline) sau+34 91.330.29.00.

Intrare: 3,1 euro. Se fac reduceri de 50% pentru studenţi, cercetători şi grupuri organizate.

Muzeul de Artă Regina Sofia

Adresă: Caile de Santa Isabel, nr. 52;

Acces: staţia de metrou Atocha;

Tel:+34 91.467.50.62;
+3491.468.30.02.

Intrare liberă.

Descriere: colecţia permanentă include opere ale artiştilor secolului XX, colecţii temporare de artă contemporană,

Palatul Regal

Adresă: Caile Piaza Bailen, nr. 6;

Acces: staţia de metrou Opera;

Tel:+34 91.547.53.50.

Intrare: 5,71 euro

Descriere: muzeul conţine o impresionantă colecţie de sculptură, pictură, opere ale lui Velâzquez, Juan de Flandes, Caravagio, Goya, o colecţie de instrumente muzicale, o colecţie de porţelanuri, o colecţie de armuri. Puteţi, de asemenea, să vizitaţi grădina palatului şi Campo del Moro.

Academia Regală de Arte Frunoase Sân Fernando

Adresă: Caile de Alcalâ, nr. 13;

Acces: staţia de metrou Banco de Espana;

Tel:+34 91.524.08.64,

Intrare: 2,4 euro.

Descriere: 35 de spaţii expoziţionale care prezintă colecţii de pictură, sculptură şi arte decorative. Aici se aflâ 13 pânze în ulei realizate de Goya.

Muzeul Thyssen-Bornemisza

Adresa: Paseo del Prado, nr. 8;

Acces: staţia de metrou Ruben Dario;

Tel:+34 91.369.01.51.

Intrare: 4,21 euro.

Descriere: colecţii de artă, programe şi activităţi interactive.

Teatrul Regal

Adresă: Piaza del Oriente; Acces: staţia de metrou Opera; Tel:+34 91.516.06.06.

Parcuri şi grădini

Casa del Campo

Adresă: Virgen del Puerto;

Acces: staţia de metrou Principe Pio;

Tel:+34 91.454.88.00.

Deschis: 10.00-14.00/16.30-20.30.

Cele peste 1800 ha de spaţiu în aer liber fac din Casa del Campo cel mai întins parc al Madridului. Spaţiul a fost creat în 1560, de regele Felipe al Il-lea, ca spaţiu de plimbare şi divertisment al familiei regale. In 1931 a devenit spaţiu public, iar astăzi este unul dintre locurile preferate ale madrilenilor pentru relaxare şi divertisment. Găsiţi aici specii de arbori şi vegetaţie cu specific tropical. Există un lac artificial amenajat şi o mulţime de terase şi restaurante. Un mod inedit de a ajunge aici este cu telefericul, pe care îl puteţi lua de la Rosales.

Parcul Oeste

Adresă: Piaza de la Moncloa;

Acces: staţia de metrou Moncloa;

Tel:+34 91.409.61.65.

Amenajat în anul 1900 de Cecilio Rodriguez, parcul are o superbă grădină de trandafiri numită La Rosaleda.

Parcul Juan Carlos I

Adresă: Campo de los Naciones;

Acces: staţia de metrou Campo de los Naciones;

Tel:+34 91.721.00.78.

Aflat între Aeroportul Barajas şi Osuna Alameda, acest spaţiu este unul modern, care găzduieşte multe expoziţii intenaţionale. Există aici piste pentru biciclete şi alte mijloace de divertisment.

Parcul Arganzuela

Adresă: Paseo de Ia Chopera;

Acces: staţia de metrou Legazpi.

Deschis: 10.00-14.00/16.00-20.00.

Rearanjat în anii 90, puteţi găsi în acest parc aproape 9.000 de specii de plante tropicale, într-un microclimat specific.

Parcul Tierno Galvân

Adresă: Caile Meneses;

Acces: staţia de metrou Mendez Alvaro;

Autobuz: 148.

In acest spaţiu în aer liber se află cinematograful IMAX, muzeul dedicat celebrului motociclist Angel Nieto şi Planetariumul.

Parcul de Distracţii

Adresă: Casa de Campo;

Acces: staţia de metrou Batân;

Tel:+34 91.463.29.00.

Autobuz: 33, 65.

Deschis: sâmbăta, duminica şi în vacanţe, între orele 12.00-19.00.

Planetariul

Adresă: Avenida del Planetario, Parcul Tierno Galvân, nr. 16;

Autobuz: 148;

Acces: staţia de metrou Mendez Alvaro;

Tel:+34 91.467.34.61.

Deschis: de marţi până vineri:

9.30-13.45/17.00-19.45;

sâmbătă şi duminică: 11.00-13.45/ 17.00-20.45; luni închis.

Accesul este permis 45 de minute.

Intrarea: adulţi - 3 euro, copii sub 15 ani si persoane peste 65 de ani -1.50 euro.

Telefericul

Adresă: Paseo Pintor Rosales;

Acces: staţia de metrou Argiielles;

Tel:+34 91.541.74.50.

Deschis: sâmbăta şi duminica -12.00-15.00/16.00-18.00.

Intrarea: o tură - 3 euro;

o tură completă - 4 euro.

Punctul de start este Parcul Oeste, unul dintre cele mai mari din Madrid.

Zoo-Aquarium

Adresă: Casa de Campo;

Acces: staţia de metrou Batân;

Tel: 34 91.512.37.70.

Deschis: până pe 29 noiembrie - de luni până vineri: 10.30-19.30;

sâmbăta şi duminica: 10,30-20.00

după 30 noiembrie - zilnic: 10.30-18.00

Intrare: copii între 3 şi 7 ani - 9 euro; adulţi: 12 euro.

ANEXA 5

Hoteluri în Madrid

Hotel Ramon de la Cruz **
Adresă: Caile Ramon de la Cruz, nr. 94; Tel:-l-34 91.401.72.00. Tarife: 64*114 euro/noapte. Capacitate: 103 de camere.

Hotel Asturias * *
Adresă: Caile Sevilla, nr. 2; Tel:+ 34 91.429.66.76; Fax: +34 91.402.21.26. Tarife: 75415 euro/noapte. Capacitate: 175 de camere.

Hotei Los Condes ***
Adresă: Caile Los Libreros, nr. 7 (lângă Gran Via); Tel.: +34 91 521 54 55, Fax: +34 91 521 78 82. Tarife: 70-120 curo/noapte. Capacitate: 68 de camere.

Hotel Petit Palace Londres ***
Adresă: Caile Galdo, nr. 2; Tarife: 94-209 euro/noapte. Capacitate: 70 de camere.

Restaurante în Madrid

Casa Bayton
Adresă: Piaza Cervantes, nr. 21; (zona Alcalâ de Henares); Tel:+34 91.882.39.94. Tarife: 20-40 euro. Bucătărie internaţională (mediteraneană).

Casa Botîn
Adresă: Cuchilleros, nr. 17 (lângă Piaza Mayor); Tel:+34 91.366.42.17. Bucătărie spaniolă (castiliană). Tarife: 30-40 euro.

Las Cuevas de Luis Candelas
Adresă: Cuchilleros, nr. 1; Tel:+34 91.366.54.28. Bucătărie europeană şi tradiţională (castiliană).

La Boia Tabema
Adresa: Caile Boia, nr. 5; Tel:+34 91.547.69.30. Tarife: 25-35 euro. Bucătărie europeană, tradiţională.

Tablao de la Moreria
Adresă: Caile de Morerîa, nr. 17; Tarife: Menu Moreria -72 euro, Menu Bailaora - 85 euro, Wine Tasting Menu - 95 euro.

Tropical House
Adresă: Martin de los Heros, nr. 14; Deschis: 23,00-6.00. Intrare: 6-10 euro (o băutură inclusă).

Planet Hollywood
Adresă: Piaza de las Cortes, nr. 7; Tel: +34 91 360 14 00. Bucătărie internaţională, americană şi caraibeană.
Tarife: 20-40 euro.

ANEXA 6

Mic dicţionar gastronomic

Aceituna: măslină
Agua: apă
Ajo: usturoi
Anchoa: peşte anchoa
Ancas de rana: picioare de broască
Arroz: orez
Anin: ton
Azucar; zahăr * **"
Banderilla: aperitiv . *'
Bocadillo: sandviş cu'jpâihe albă prăjită
Bogavante: homar
Burgos: tip de brânză
Butifarra: cârnaţi catalani
Caballa: macrou
Gafe con leche: cafea cu lapte
Gafe con hielo: caffe frappe
Gafe cortado: espresso
Caracol: melci
Carne de Ternera: viţel
Gena: masă de seară
Cerveza: bere
Champinones: ciuperci
Chorizo: cârnaţi de porc picanţi. Se pot mânca prăjiţi pe grătar sau cruzi,
Churros: gogoşele umplute. Se servesc dimineaţa, cu ciocolată caldă.
Cochinillo: purcel de lapte
Conejo; iepure
Cordero: miel
Desayuno: mic dejun
Dorada: tip de peşte
Embutido: cârnaţi
Empanada: plăcintă
Emperador: tip de peşte
Escabeche: merinde, mâncare
Ensalada: salată
Estofado: tocană
Fiambre: felie de friptură rece
Fino: vin de Xeres
Flan: tartă cu cremă
Gambas: creveţi
Gazpacho: supă rece de roşii şi piper din Andalusia
Guisantes: mâncare ţărănească
Gallina: găină
Guarnicion: garnitură
Helado: îngheţată
Higado: ficat
Huevo: ouă
Jamon: şuncă. Există *mai* multe tipuri, dar cea mai gustoasă este cea Sierra Morena.
Jerez: vin de Xeres
Judias: fasole
Langosta: homar
Leche: lapte
Lengua: limbă
Lomo: pulpă de porc
Lenguado: calcan
Lombrada: varză roşie
Mantequilla: unt
Manzanas: mere
Manzanilla: vin de Xeres
Mayonesa: maioneză
Mazapân: marţipan

Melocoton: piersică
Melon: pepene
Menu del dia: meniul zilei
Mercado: magazin
Merienda: gustare
Mollejas: pâine dulce
Miel: miere
Morcilla: sos roşu cu cârnaţi
Naranja: portocală
Nata: cremă
Nuez (Nueces): nuci, alune
Nyora: piper dulce
Oca: gâscă
Ostra: stridii
Queso: brânză
Paella: clasicul orez gătit după o reţetă din Valencia.
Paloma: porumbel
Palometa: tip de peşte
Pan: pâine
Panaderia: brutărie
Panceta: carne de porc mai grasă
Pătata: cartof
Pato: raţă
Pavo:curcan
Pastel: plăcintă
Pescado: peşte
Pimienta: piper
Pimiento: piper dulce
Pollo: pui
Porras: gogoşele (ca şi churros), mai fine, dar cu mai multă cocă
Pulpo: caracatiţă
Pina: ananas
Pinchos-pintxos: snacks-uri servite ca tapas
Plâtano: banane
Priorato: vin de regiune
Puchero: un fel de ghiveci
Raciones: platou cu mezeluri, servit în barurile tapas
Roscos: gogoşele
Rabo: carne feliată
Rinones: rinichi
Sal: sare
Salsa: sos
Salchicha: cârnaţi sau salam
Salchichân: cârnaţi de porc
Salmorejo: un fel de gazpacho
Sesos: creier
Sopa: supă
Sidra: cidru
Sangria: punch de vin
Taberna: tavernă
Tarta: prăjitură
Tapas: aperitive, mici snacks-uri
Tascas: baruri unde se servesc băuturi şi tapas
Tetilla: tip de brânză
Tortilla Espanola: omleta cu cartofi prăjiţi
Tostado: carne de viţel
Trucha: crap
Trufaş: trufe
Uvas: struguri
Ulloa: brânză de Calicia
Vieiras: raci
Vino: vin
Zarzuela: tocană de fructe de mare

ANEXA 7

Numere de telefon de urgenţă

Serviciile sociale

Garda Naţională: 91.432.79.00
Urgenţe sociale: 900.10.03.33

Administraţie

Administraţia locală: 91.588.10.00
Informaţii municipale: 010
Ministerul de Interne: 900.15.00.00

Transporturi

Inforlberia: 902.400.500 Renfe: 902.240.202 Metro: 91.552.59.09 Aeroportul Barajas: 91.305.83.43

Diverse

Institutul Naţional de Meteorologie: 90.636.53.65
Informaţii despre trafic: 900.123.505
Obiecte pierdute: 91.588.43.46

Informaţii despre cârduri

Visa: 91.519.21.00 Eurocard-Mastercard: 91.519.21.00 American Express: 91.572.03.03

Media

Canale **Radio**

89,0 - Europa FM, post de radio care combină muzica clasică şi cea contemporană cu un program foarte bun de ştiri.

91,0 - Dial Madrid, de Ia muzică Ia sport, orice doriţi.

91,7 - Radio Ole, muzică spaniolă, 24 de ore pe zi.

Canale TV

TVE l - canalul public tv

Telemadrid - televiziune municipală, cu programe locale foarte bune şi audienţă ridicată

Tele 5 - cel mai important canal privat

Securitate

Primul lucru pe care trebuie să îl ştiţi este că Madridul este cel mai sigur oraş din Europa, după Lisabona, conform statisticilor publicate de Uniunea Europeană. Totuşi, sunt recomandate câteva măsuri de siguranţă de care nu trebuie să uitaţi:

- Nu lăsaţi bagaje în maşină;
- Fiţi atenţi mai ales atunci când pătrundeţi în zone întunecoase sau locuri în care nu aţi mai fost niciodată (atenţie la zona Lavapies şi străzile care pornesc din Gran Vîa);
- Atenţie în apropierea muzeelor sau a altor atracţii turistice. Există destui hoţi de buzunare care profită de situaţie când turiştii sunt absorbiţi de ceea ce văd;
- Atenţie Ia bagaje şi la buzunare când sunteţi în autobuz sau în metrou;
- Când ieşiţi din aeroport, urcaţi-vă doar în taxiurile marcate oficial. Nu vă încredeţi în persoanele care vă abordează în aeroport şi vă oferă serviciile lor de taxi. Alegeţi doar

serviciile oficiale dacă nu vreţi să fiţi păcăliţi.

Comisariatele de Poliţie din Madrid, împărţite pe districte:

Arganzuela: 91.527.27.79 Barajas: 91.301.09.00 Carabanchel: 91.462.40.11 Centro: 91.541.71.60 Ciudad Lineal: 91.403.73.00 Chamartîn; 91.322.79.00 Chamberi: 91.322,32.78 Fuencarral: 91.730.12.11 Hortaleza: 91.582.31.88 La Latina: 91.711.03.54 Mondoa-Aravaca: 91.547.95.01 Moratalaz: 91.772.29.71 Puente de Vallecas: 91.477.54.96 Retiro: 91.429.09.94 Salamanca: 91.401.70.13 Sân Blas: 91.306,58.40 Tetuân: 91.571.92.00 Usera: 91.317.29.45 Villa Vallecas: 91.785.90.14

Spitale

Servicii medicale

Spitalul Clinic: 91.330.37.48
Spitalul Doce de Octubre: 91.390.80.00
Spitalul Gregorio Maranon: 91.586.80.00
Spitalul La Paz: 91.727.73.39
Spitalul Ramon y Cajal: 91.336.83.13

Clinicile de sănătate din districtele Madridului (program de la 8 la 21)

Arganzuela: 91.588.62.32.91
Carabanchel: 91.462.15.55
Chamberi: 91.588.67.83
Fuencarral: 91.588.68.71
Hortaleza: 91.388.5556.22
Latina: 91.479.25.13
Retiro: 91.420.30.03
Tetuân: 91.588.66.69
Vicâlvaro: 91.775.02.02

Pentru orice tip de urgenţe telefonaţi Ia 112 şi veţi primi imediat asistenţă profesională din partea operatorilor. Chiar dacă acest număr vă sună familiar, memoraţi-1. Pentru orice eventualitate.

Farmacii

- Farmacia 24 horas
Caile Ferraz, nr. 13
- Farmacia 24 horas -
Paseo Santa Măria de la Cabeza, nr. 64
- Farmacia 24 horas -
Avenida Donostiarra, nr. 22
- Farmacia 24 horas -
Avenida Menendez Pelayo, nr. 45
Caile Toledo, nr. 46
Tel:+34 91.365.34.58
- Farmacia del Globo -
Caile Carretas, nr. 12
- Farmacia del Globo -
Caile Goya, nr. 55
Tel:+34 91.575.33.16
- Farmacia del Globo -
Caile Atocha, nr. 46
Tel:+34 91.369.20.00

CUPRINS